Strategia Rozwoju Gminy Stromiec

opracowana przez:

PPUH „BaSz”

przy współpracy

Urzędu Gminy Stromiec

Stromiec 2004

SPIS TREŚCI

Spis treści str. 2
Założenia i cel opracowania Strategii Rozwoju Gminy str. 4
I. Gmina Stromiec str. 6
1.1. Historia gminy Stromiec str. 6
1.2. Informacje ogólne o gminie str. 6
1.3. Położenie i środowisko przyrodnicze gminy str. 7
1.4. Samorząd Gminy str. 9
1.5. Działalność samorządu gminy w latach 1995-2003 str. 11
II. Diagnoza stanu sfery społecznej str. 20
2.1. Ludność str. 20
2.2. Oświata str. 23
2.3. Służba zdrowia str. 25
2.4. Mieszkalnictwo str. 26
2.5. Kultura str. 28
2.6. Opieka społeczna str. 29
2.7. Bezpieczeństwo publiczne str. 31
2.8. Sport, turystyka, rekreacja str. 32
2.9. Aktywność społeczna str. 34
III. Diagnoza stanu infrastruktury technicznej str. 35
3.1. Zaopatrzenie w wodę str. 35
3.2. Kanalizacja str. 38
3.3. Sieć gazownicza str. 38
3.4. Zaopatrzenie w ciepło str. 38
3.5. Energetyka str. 39
3.6. Gospodarka odpadami str. 39
3.7. Komunikacja str. 39
3.8. Telefonizacja str. 42
IV. Diagnoza stanu sfery gospodarczej str. 43
4.1. Przemysł str. 43
4.2. Rolnictwo i leśnictwo str. 43
4.3. Aktywność gospodarcza mieszkańców gminy str. 50
4.3.1. Handel str. 51
4.3.2. Usługi str. 51
4.3.3. Gastronomia str. 52
4.4. Banki str. 52
4.5. Struktura zatrudnienia str. 52
V. Diagnoza stanu środowiska str. 54
5.1. Ochrona powietrza str. 54
5.2. Ochrona wód str. 55
5.3. Ochrona przyrody str. 56
5.4. Eksploatacja złóż kopalin str. 57
VI. Raporty z „Sesji Planowania Strategicznego” str. 58
6.1. Raport z Sesji Planowania Strategicznego str. 58
6.2. Raport z Młodzieżowej Sesji Planowania Strategicznego str. 66
VII. Analiza zasobów gminy str. 76
VIII. Misja oraz cele strategiczne i cele operacyjne Gminy str. 79
IX. Optymalne kierunki rozwoju gminy str. 96
9.1. Sfera społeczna str. 98

9.2. Infrastruktura techniczna str. 98
9.3. Sfera gospodarcza str. 99
9.4. Ekologia str. 100
X. Harmonogramy realizacyjne najważniejszych zadań str. 101

CZĘŚĆ II

Plan zadań Gminy Stromiec do roku 2018 str. 126

ZAŁOŻENIA I CEL OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY

Rozpoczynając proces planowania strategicznego w gminie musimy odpowiedzieć sobie na pytanie co rozumiemy przez planowanie strategiczne i dlaczego jest ono gminie potrzebne. Większość gmin posiada plany rozwojowe w poszczególnych dziedzinach życia społecznego, jednak kolejność i zakres ich wdrażania zależy zwykle od nacisków różnych grup czy możliwości pozyskania środków na określony typ zadań. Ponieważ praktycznie każdy samorząd ma w swoim budżecie za mało środków w stosunku do potrzeb, zachodzi więc konieczność określenia priorytetów w taki sposób, aby osiągnąć możliwie najlepszą efektywność wydatkowanych środków.

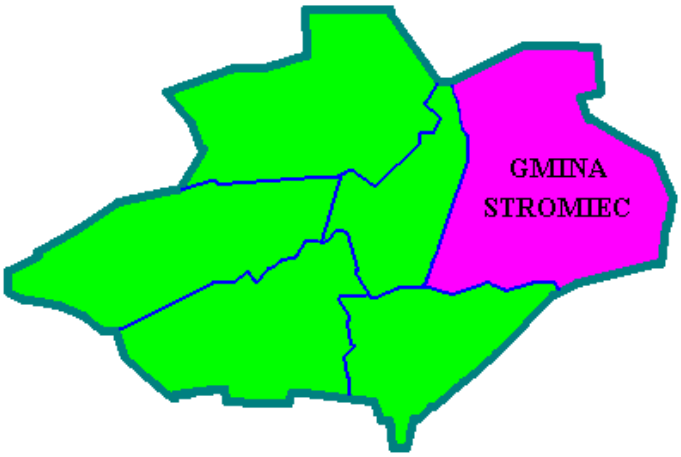
Proces planowania strategicznego należy rozpocząć od dokładnej analizy stanu gminy w podstawowych sferach życia społecznego. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy powinny stanowić punkt wyjścia do określenia mocnych i słabych stron gminy a następnie zdefiniowania wynikających z nich szans i zagrożeń. Można w ten sposób wyznaczyć obszary priorytetowe oparte na mocnych stronach gminy i dla tych obszarów określić strategiczne cele i zadania. Proces ten powinien mieć charakter ciągły - niezbędny jest bieżący monitoring i ocena wdrażania planów strategicznych. Pozwala to na wprowadzanie we właściwym czasie korekt i poprawek w programach realizacyjnych.

Ważnym aspektem planowania strategicznego jest możliwie szeroka konsultacja społeczna planowanych rozwiązań. Im większa grupa mieszkańców gminy jest zaangażowana w proces planowania, tym łatwiej w przyszłości wprowadzać w życie wnioski wynikające ze strategii. Ponadto doświadczenie i znajomość problemów gminy stanowi najcenniejsze źródło informacji o lokalnych potrzebach i dążeniach.

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

POWIAT BIAŁOBRZESKI

I GMINA STROMIEC

1.1. Historia Gminy Stromiec

Pierwsze wzmianki o leśnej osadzie Stromiec (Strumiec) pochodzą z XIII wieku. Wg ksiąg sądowych ziemi czerskiej w 1242 utworzono tu parafię. W roku 1359 Kazimierz Wielki przekazał ziemie, w skład których wchodził obszar dzisiejszej gminy księciu Ziemowitowi. Od początku istnienia parafii w Stromcu znajdował się drewniany kościół, który został spalony w czasie potopu szwedzkiego. W czasie powstania styczniowego w okolicach Stromca miały miejsce liczne potyczki, prowadzone przez oddziały powstańcze z wojskami carskimi. W Niedabylu urodził się jeden z dowódców wojsk powstańczych, naczelnik wojenny województwa sandomierskiego – Dionizy Czachowski. Stromiec pełnił funkcje ośrodka administracji gminnej już w czasach rozbiorów. Od 1868 roku funkcjonowała tu szkoła elementarna. W okresie międzywojennym powstały w Stromcu placówki oświatowe: czytelnia, „Dom Związkowy" i szkoła. W 1939 roku miały tu miejsce zacięte walki armii „Prusy" z Niemcami. Liczne oddziały partyzanckie walczyły na terenie ziemi stromieckiej w czasie okupacji. Przejście frontu w 1945 roku spowodowało niemal całkowite zniszczenie Stromca. W okresie powojennym odbudowano zniszczone miejscowości. Obecnie Stromiec jest siedzibą władz gminy, wchodzącej w skład powiatu białobrzeskiego.

1.2. Informacje ogólne o gminie

Gmina Stromiec położona jest w południowej części województwa mazowieckiego w powiecie białobrzeskim. Graniczy od północy z gminą Warka (powiat grójecki), od północnego wschodu i wschodu z gminami Grabów n/Pilicą i Głowaczów (powiat kozienicki), od południa z Gminą Jedlińsk (powiat radomski), od południowego zachodu i zachodu z gminami Stara Błotnica i Białobrzegi (powiat białobrzeski). Gmina Stromiec, administracyjnie podzielona na 23 sołectwa, zajmuje powierzchnię 156 km^2, zamieszkuje ją (stan na 31.12.2001) 5946 mieszkańców. Użytki rolne stanowią około 56%, lasy i grunty leśne około 35 % powierzchni ogólnej gminy. Ponad 50 % mieszkańców utrzymuje się z rolnictwa. Gmina posiada znaczące walory przyrodniczo-krajobrazowe. Plany zagospodarowania przestrzennego przewidują rozwój rekreacji – w gminnej ofercie znajduje się ponad 300 działek rekreacyjnych. Na terenie gminy mają swoje siedziby m.in.: posterunek policji, ośrodek zdrowia, oddział banku.

1.3. Położenie i środowisko przyrodnicze gminy

POŁOŻENIE

Gmina Stromiec leży w obrębie mezoregionu Równiny Kozienickiej, będącej częścią makroregionu Niziny Środkowomazowieckiej. Około 75% powierzchni gminy to wysoczyzna denudacyjna, wyniesiona na 120-150 m n.p.m. Najniżej położony punkt znajduje się w dolinie Pilicy – około 110 m n.p.m., najwyżej położony jest szczyt wydmy w sołectwie Sielce – 154,5 m n.p.m. Obszar gminy zbudowany jest z utworów kredowych (margle, opoki, piaskowce wapniste), na których zalegają skały trzeciorzędowe (przeważnie iły i piaski) i czwartorzędowe (gliny zwałowe, piaski).

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Ponad 35% powierzchni gminy zajmują lasy i grunty leśne. Jest to pozostałość dawnej Puszczy Stromieckiej, ograniczonej dolinami Pilicy, Wisły i Radomki. Obszary leśne występują w postaci trzech zwartych kompleksów, mających charakter uroczysk:

- „Stachów" położone w południowej części gminy, przeważają drzewostany sosnowe i sosnowo-dębowe.
- „Ksawerów" położone w środkowo-wschodniej części gminy, przeważają bory i lasy mieszane. Część starego drzewostanu została objęta ochroną – rezerwat „Starodrzew Dobieszyński"
- „Majdan" położone w północno-zachodniej części gminy, przeważają bory sosnowe, lasy łęgowe i olszy. Na tym terenie znajduje się rezerwat leśny „Majdan"

W północnej części gminy znajdują się zespoły roślinności łąkowo-pastwiskowej, położone w dolinach rzek i cieków wodnych – Pilicy, Dygi, Tymianki oraz zbiorowiska szuwarowo-torfowe. Rejony te stanowią siedliska rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

ZASOBY WODNE

Wody podziemne

Główne poziomy wodonośne na terenie gminy związane są z utworami kredowymi, trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi.

- kredowy poziom wodonośny – margle, opoki, wapienie z wodami o charakterze szczelinowo-porowym. Są to wody twarde, z podwyższoną zawartością żelaza
- trzeciorzędowy poziom wodonośny – to Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 215 A „Subniecka Warszawska, część centralna". Strop warstwy wodonośnej położony jest na głębokości około 82 m p.p.t., a spąg na głębokości 114 m p.p.t.
- czwartorzędowy poziom wodonośny – wody płytko zalegające, wody gruntowe – II poziom wód gruntowych ma zasadnicze znaczenie użytkowe

Wody powierzchniowe

Przez obszar gminy przechodzi dział wodny II rzędu oddzielający dorzecze Pilicy od dorzecza Radomki. Większość terenu gminy należy do zlewni Pilicy, niewielkie obszary w południowo-wschodniej części gminy należą do zlewni Radomki. Rzeka Pilica stanowi część północnej granicy gminy. Prawobrzeżnymi dopływami Pilicy są Dyga, przepływająca przez Stromiec oraz Strużynka. W południowo-wschodniej części gminy znajdują się źródła Tymianki – dopływu Radomki.

KLIMAT

Gmina Stromiec leży – wg podziału na dzielnice rolniczo-klimatyczne – w południowej części „dzielnicy środkowej". Średnia temperatura lipca wynosi +18 ^{0}C, lutego 3,4 ^{0}C. Średnia roczna suma opadów wynosi 548 mm, dominują wiatry zachodnie.

1.4. Samorząd Gminy

W wyniku wyborów samorządowych do Rady Gminy kadencji 2002 –2006 weszły następujące osoby:

1. Krzysztof Bulkowski
2. Jan Czachowski
3. Elżbieta Czworno
4. Krzysztof Górski
5. Hanna Król
6. Edward Mielniczek
7. Józef Padewski
8. Robert Strzelczyk
9. Krzysztof Stykowski
10. Krzysztof Śniegowski
11. Leokadia Tomczyk
12. Sławomir Wieteska
13. Czesław Wójcik
14. Marian Wrona
15. Dariusz Zakrzewski

W wyniku bezpośrednich wyborów na kadencję 2002 –2006 Wójtem Gminy Stromiec wybrany został Marek Matysiak

Rada Gminy Stromiec powołała następujące komisje stałe:

Komisja Budżetu, Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Ochrony Środowiska

1. Marian Wrona
2. Czesław Wójcik
3. Elżbieta Czworno
4. Józef Padewski
5. Jan Czachowski

Komisja Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu oraz Spraw Społecznych

1. Leokadia Tomczyk
2. Hanna Król
3. Krzysztof Górski
4. Sławomir Wieteska
5. Krzysztof Śniegowski
6. Robert Strzelczyk

Komisja Rewizyjna

1. Leokadia Tomczyk
2. Krzysztof Stykowski
3. Dariusz Zakrzewski
4. Robert Strzelczyk
5. Krzysztof Bulkowski

1.5. Działalność samorządu gminy w latach 1995 – 2003

Wykonanie dochodów budżetu Gminy Stromiec wg ważniejszych źródeł:

DOCHODY

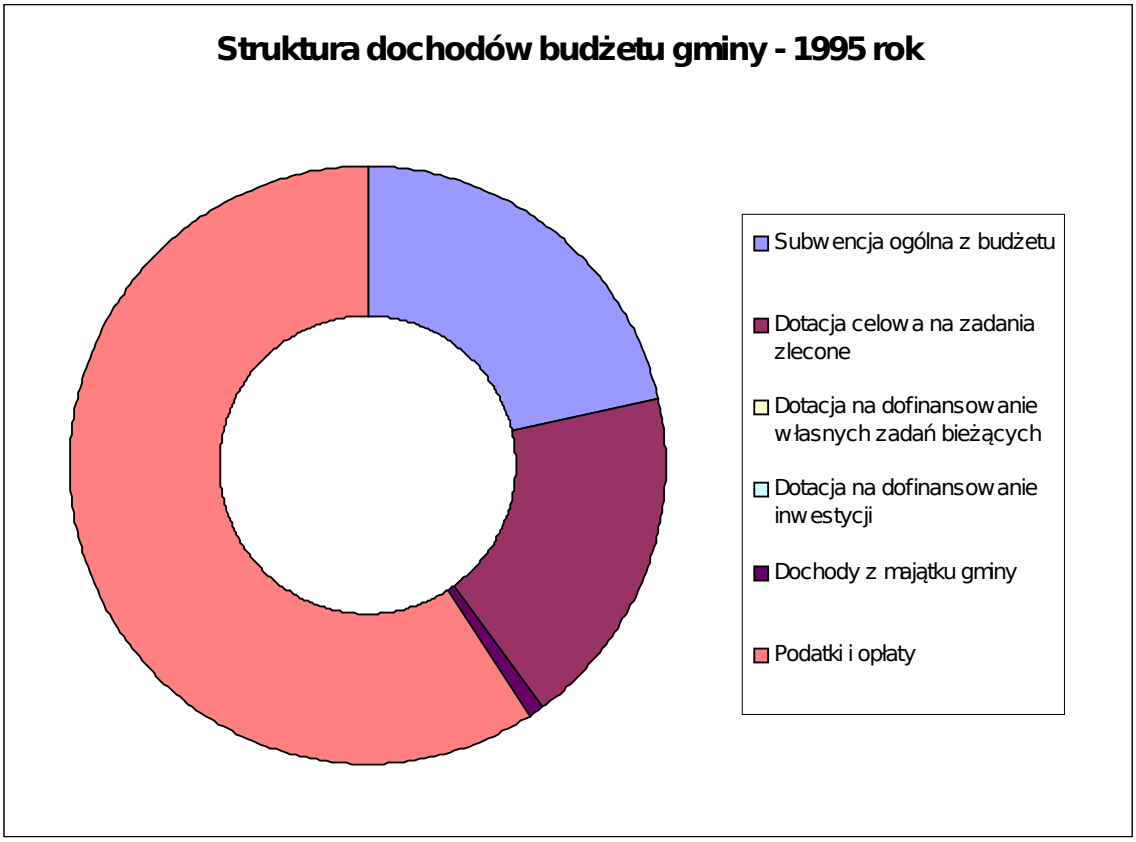
L.P	Źródła pochodzenia	**1995**	**%**	**1996**	**%**	**1997**	**%**
1.	Subwencja ogólna z budżetu	320212	21,38	1812259	51,97	2280677	49,42
2.	Dotacja celowa na zadania zlecone	279057	18,63	386987	11,09	825286	17,88
3.	Dotacja na dofinansowanie własnych zadań bieżących	300	0,03	39896	1,14	54906	1,18
4.	Dotacja na dofinansowanie inwestycji	0	0	122000	3,50	70000	1,52
5.	Dochody z majątku gminy	12008	0,80	15044	0,44	22089	0,48
6.	Podatki i opłaty	885797	59,16	1110708	31,86	1362084	29,52
	RAZEM	1497374	100,00	3486894	10,00	4615042	100,00

L.P	Źródła pochodzenia	**1998**	**%**	**1999**	**%**	**2000**	**%**
1.	Subwencja ogólna z budżetu	3051287	56,55	3650034	62,36	3946453	59,67
2.	Dotacja celowa na zadania zlecone	841648	15,60	574091	9,80	662063	10,01
3.	Dotacja na dofinansowanie własnych zadań bieżących	54630	1,02	37601	0,65	318856	4,82
4.	Dotacja na dofinansowanie inwestycji	80000	1,48	79450	1,36	0	0
5.	Dochody z majątku gminy	34986	0,65	60115	1,03	78120	1,18
6.	Podatki i opłaty	1332404	24,70	1451151	24,80	1608420	24,32
	RAZEM	5394955	100,00	5852442	100,00	6613912	100,00

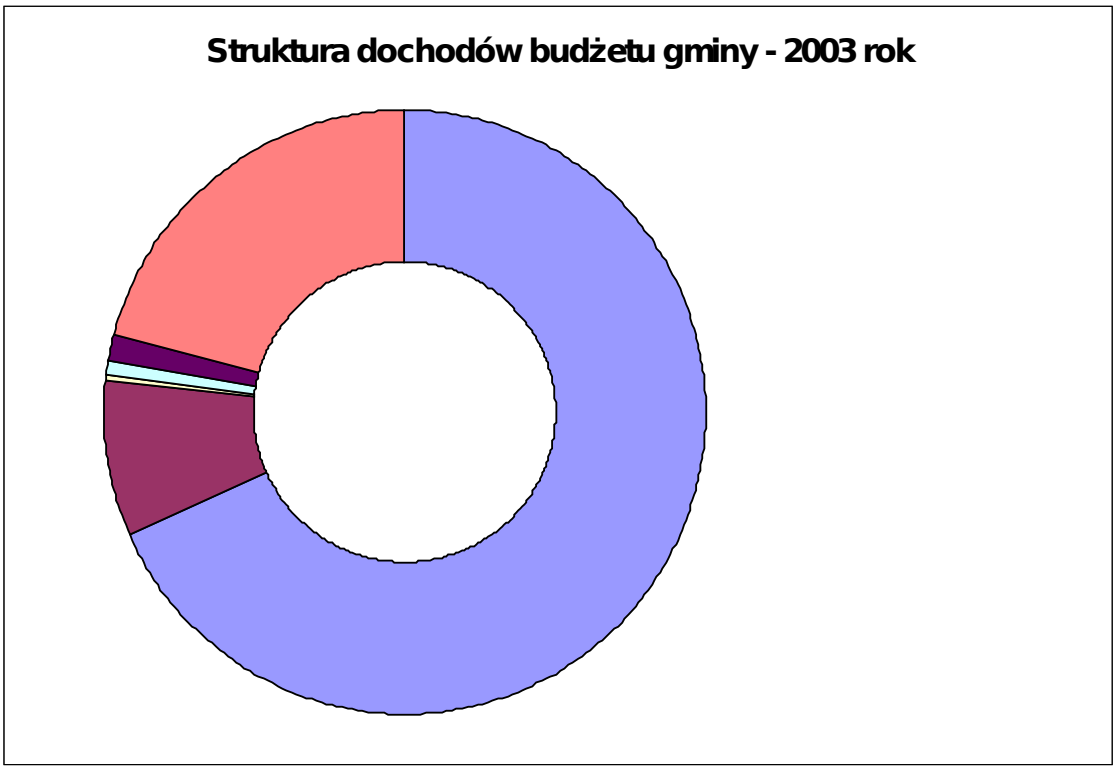
L.P	Źródła pochodzenia	**2001**	**%**	**2002**	**%**	**2003**	**%**
1.	Subwencja ogólna z budżetu	4546827	63,87	5421082	65,63	5675505	60,20
2.	Dotacja celowa na zadania zlecone	779936	10,96	825880	10,00	711356	8,55
3.	Dotacja na dofinansowanie własnych zadań bieżących	22268	0,31	84949	1,03	22998	0,28
4.	Dotacja na dofinansowanie inwestycji	0	0	50000	0,61	60000	0,72
5.	Dochody z majątku gminy	93142	1,31	85104	1,03	108800	1,31
6.	Podatki i opłaty	1676776	23,55	1792658	21,70	1742730	20,94

	RAZEM	7118949	100,00	8259673	100,00	8321389	100,00

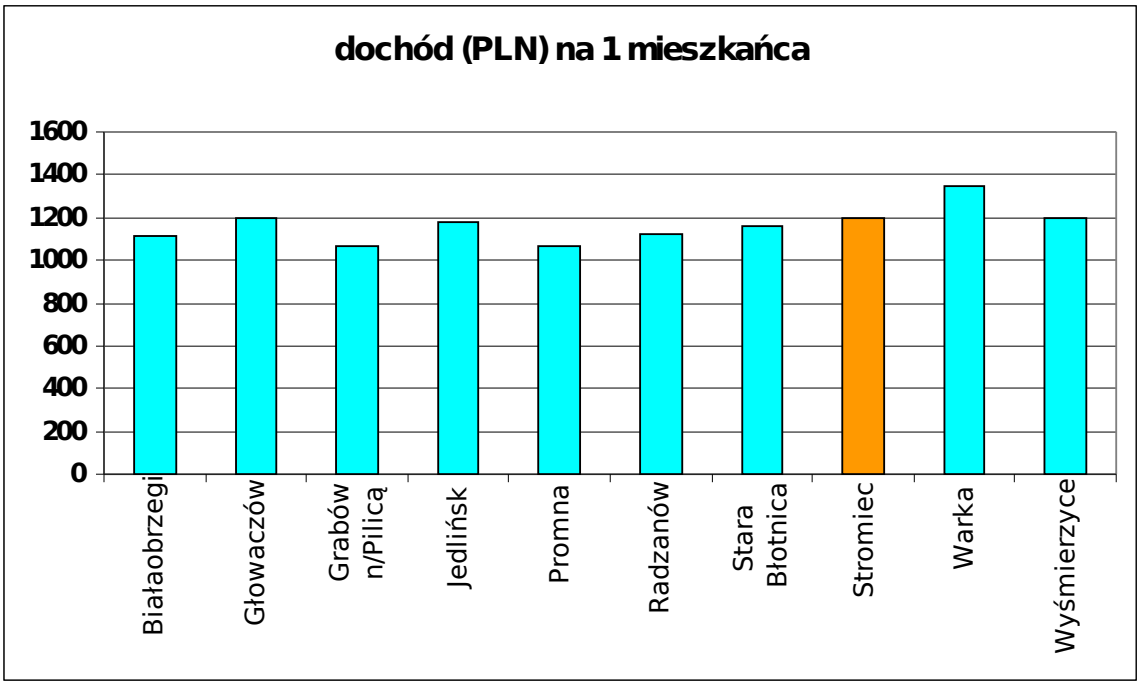
* *wg danych Urzędu Gminy Stromiec*

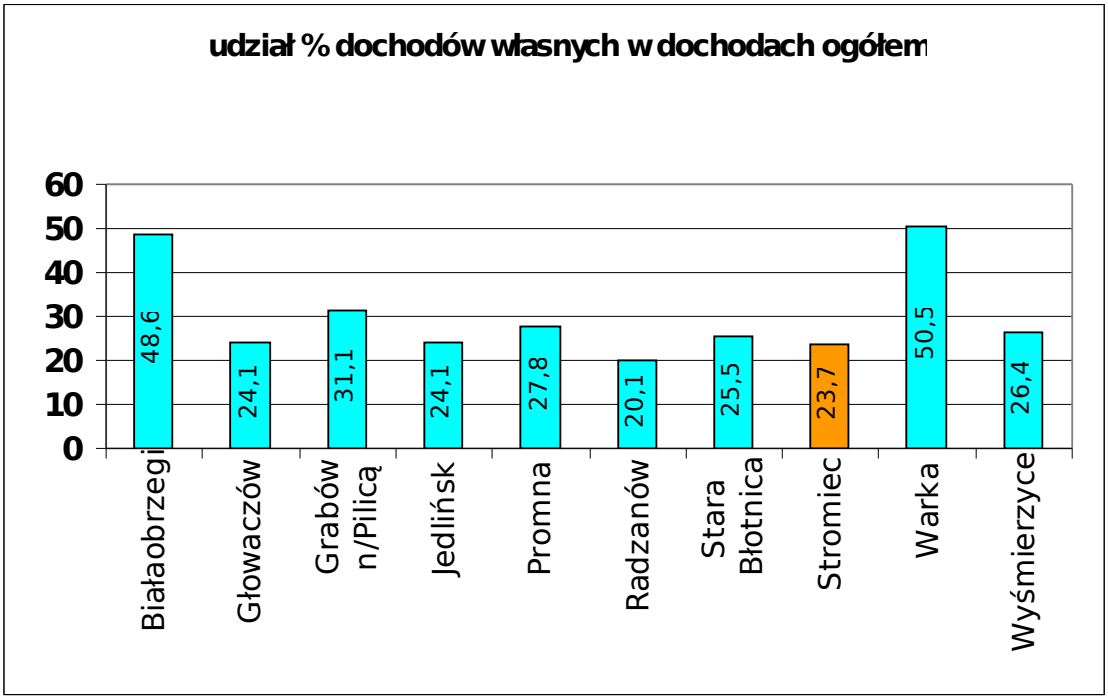
* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego”

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego"

WYDATKI

	1995				1996			
Dział	kwota	%budżet	inwestycje	%	kwota	%budżet	inwestycje	%
40	46786	3,13	19550	41,79	143075	4,09	102394	71,57
45	0	0			2040	0,06		
50	236248	15,83			140062	4,00	100000	71,40
59	0	0			132000	3,77	132000	100,0
66	7111	0,48			0	0		
70	146787	9,83	95000	64,72	86298	2,46		
74	64713	4,34	4800	7,42	81323	2,32	2500	3,07
79	219922	14,73			1893663	54,18		
83	42883	2,88			51436	1,48	5000	9,72
85	2453	0,17			2144	0,07		
86	304496	20,40			429880	12,29		
87	32733	2,20	7900	24,13	4638	0,14		
89	1933	0,13			7026	0,20		
91	383321	25,68	3200	0,83	506657	14,50		
93	1500	0,11			2003	0,06		
97	1278	0,09			4406	0,13		
99	0	0			8507	0,25		
Razem	1492164	100,00	130450	8,74	3495158	100,00	341894	9,78

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 1995

- Opracowanie dokumentacji wodociągu w Dobieszynie – 19.550,-
- Zakup kontenerów, ciągnika i przyczepy (zbiórka odpadów) – 95.000,-
- Budowa garaży w OSP Piróg – 4.800,-
- Ogrodzenie boiska sportowego – 7.900,-

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 1996:

- Budowa wodociągu w Dobieszynie – 102.394,-
- Modernizacja dróg – 100.000,-
- Telefonizacja wsi – 132.000,-
- Budowa Domu Kultury w Woli Stromieckiej – 5.000,-

	1997				**1998**			
Dział	Kwota	%budżet	inwestycje	**%**	Kwota	%budżet	inwestycje	**%**
40	188542	4,03	136047	72,16	362198	6,02	265496	73,30
45	0	0	0		30	0,01		
50	418659	8,96	391411	93,49	908120	15,10	889627	97,96
59	101793	2,18	101793	100,0	0	0		
70	97927	2,10	93	0,09	124002	2,06		
74	86209	1,84	1000	1,16	89932	1,50		
79	2231563	47,70			2725988	45,35	18000	0,66
83	40285	0,86	1209	3,0	48657	0,80	1900	3,90
85	288751	6,17	22000	7,62	331598	5,51	30000	9,05
86	520573	11,12			599878	9,98		
87	15206	0,33			14488	0,25		
89	10027	0,22			1480	0,03		
91	663553	14,18	3867	0,58	770735	12,83		
93	0	0			2002	0,03		
94	0	0			22350	0,38		
99	14585	0,31			8866	0,15		
Razem	4677673	100,00	657420	14,05	6011324	100,00	1205023	20,05

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 1997:

- Budowa wodociągu w Dobieszynie – 136.047,-
- Modernizacja dróg – 391.411,-
- Telefonizacja wsi – 101.793,-
- Zakup sprzętu medycznego – 22.000,-

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 1998:

- Budowa wodociągu w Dobieszynie – 265.496,-
- Modernizacja dróg gminnych – 889.627,-
- Zakup sprzętu medycznego – 30.000,-
- Zakup autokaru do dowozu dzieci – 18.000,-

	1999				**2000**			
Dział	Kwota	%budżet	inwestycje	**%**	kwota	%budżet	inwestycje	**%**
40	311718	5,58	249450	80,02	364415	5,55	298424	81,89
50	45081	0,80			219227	3,38	1500	0,68
70	230549	4,12	50000	21,69	176862	2,69		
74	132609	2,37	31315	23,61	100098	1,52	5000	5,00
79	3195587	57,12			3828602	58,30		
83	54546	0,98	2000	3,67	60801	0,92		
85	51381	0,92			36733	0,56		
86	661723	11,83			744999	11,34		
87	23987	0,43			19959	0,30		
89	1101	0,02			0	0		
91	828650	15,0	23000	2,78	945615	14,40	16000	1,69
93	4845	0,08			18023	0,27		
94	41150	0,73			42799	0,65		
99	704	0,02			8659	0,13		
Razem	5593631	100,00	355765	6,36	6566792	100,00	320924	4,89

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 1999:

- Budowa wodociągu w Dobieszynie – 249.450,-
- Opracowanie dokumentacji na oczyszczalnię ścieków – 50.000,-
- Zakup motopompy dla OSP Stromiec – 14.000,-
- Budowa garażu dla OSP Piróg – 3.500,-
- Utwardzenie placu targowiska – 13.815,-
- Prace wykończeniowe w Domu Kultury w Woli Stromieckiej – 2.000,-

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 2000:

- Budowa wodociągu w Dobieszynie i w Bobrku – 298.424,-
- Remonty dróg – 1.500,-

- Remont ogrodzenia na targowisku – 5.000,-
- Zakup komputerów – 16.000,-

	2001				2002			
Dział	kwota	%budżet	inwestycje	**%**	kwota	%budżet	inwestycje	**%**
010	505884	7,06	383377	57,78	113411	1,49		
600	15889	0,22			366829	4,82		
700	0	0			9527	0,13		
710	4386	0,06			6091	0,08		
750	983233	13,73	11702	1,19	1011153	13,30	24445	2,42
751	12629	0,18			23479	0,31		
754	93785	1,31			112060	1,47		
757	57105	0,80			50902	0,67		
758	8318	0,12			0	0		
801	4302356	60,06			4658188	61,27	284739	6,11
851	43612	0,61			41239	0,54		
853	804338	11,23			857286	11,28		
900	258159	3,60			259869	3,42		
921	56491	0,79			76559	1,0	5783	7,55
926	16948	0,23			16458	0,22		
Razem	7163133	100,00	395079	5,52	7603053	100,00	314967	4,14

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 2001:

- Budowa wodociągu Bobrek – 383.377,-
- Zakup komputerów z oprogramowaniem – 11.702,-

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 2002:

- Zakup komputerów – 24.445,-
- Remont sali gimnastycznej w Stromcu – 106.128,-
- Wymiana stolarki okiennej w PSP Bobrek – 11.795,-
- Wymiana stolarki okiennej w PSP Boże – 34.192,-
- Budowa kotłowni olejowej w PSP Dobieszyn – 132.624,-
- Zakup komputera – 5.783,-

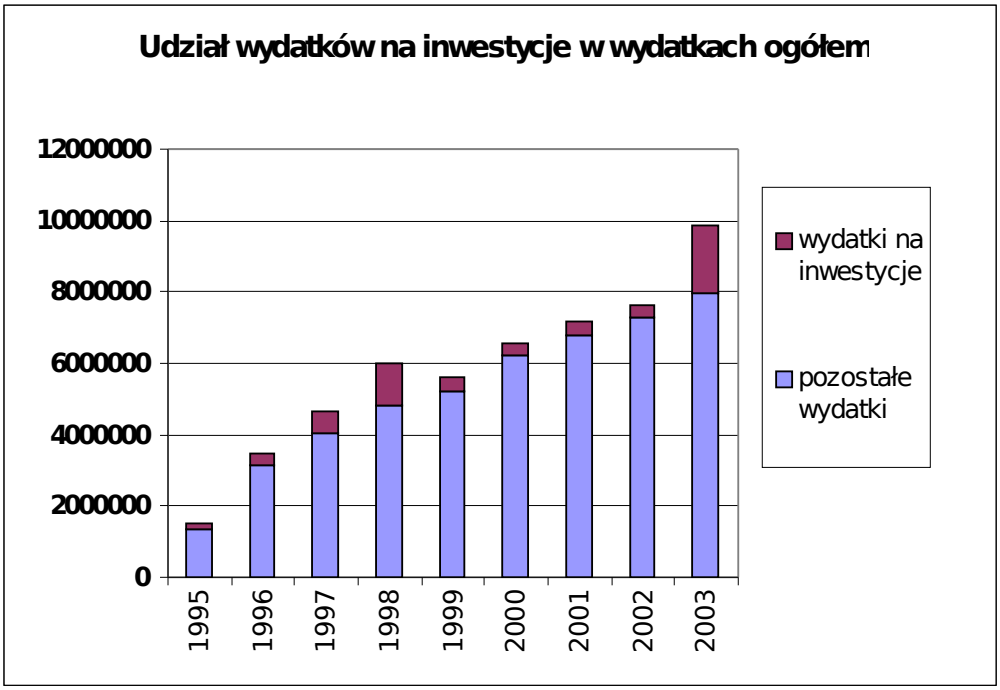
2003

Dział	kwota	%budżet	inwestycje	**%**
010	163491	1,92	27405	16,76
600	767880	9,01	625515	81,46
700	13011	0,15		
710	5662	0,07		
750	1299652	15,24	62000	4,77
751	15358	0,18		
754	172794	2,03	17000	9,84
757	26171	0,31		
801	4808178	56,40	60285	1,25
851	67592	0,79		
853	813354	9,54		
900	278125	3,26		
921	75170	0,88	5309	7,06
926	19195	0,23		
Razem	8525633	100,00	797514	9,35

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Główne inwestycje i zakupy inwestycyjne finansowane z budżetu roku 2003:

- Dokumentacja – mapy geodezyjne pod budowe wodociągów w miejscowościach: Sułków, Ksawerów Stary, Marianki, Stromiecka Wola, Ksawerów Nowy, Stromiec – ul. Białobrzeska, ul. Folwarczna i ul. Warecka – 27.000,- zł
- Budowa drogi przez Piróg – 316.415,- zł
- Dotacje na budowę drogi powiatowej przez Krzemień 300.000,- zł
- Zakup równiarki – 9.100,- zł
- Zakup komputerów – 12.000,- zł
- Zakup nieruchomości po byłym PZZ – 50.000,- zł
- Dofinansowanie zakupu samochodu strażackiego – 17.000,- zł
- Termomodernizacja budynków szkół w Stromcu, Bobrku, Podlesiu, Bożem – wykonanie audytów energetycznych
- Dokumentacja pod budowę sali gimnastycznej przy PSP Dobieszyn – 15.000,- zł
- Zakup kserokopiarki dla biblioteki – 5.400,- zł

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

II DIAGNOZA STANU SFERY SPOŁECZNEJ

2.1. Ludność

Gmina Stromiec liczy (stan na 31.12.2003 – wg Urzędu Gminy Stromiec) 5861 mieszkańców. Gmina podzielona jest na 23 sołectwa. Liczba mieszkańców w latach 1990 – 1999 systematycznie rosła, od roku 2000 obserwuje się powolny spadek. Spadek liczby mieszkańców obserwuje się w większości gmin wiejskich – jest to spowodowane brakiem miejsc pracy i migracją zarobkową ludności. Wskaźniki przyrostu naturalnego w gminie Stromiec również mają wartości ujemne. Zmiany liczby mieszkańców gminy (1990–2003) przedstawia tabela:

Rok	**Ogólna liczba ludności**
1990	5168
1991	5265
1992	5399
1993	5545
1994	5698
1995	5823
1996	5863
1997	5888
1998	5922
1999	5951
2000	5939
2001	5907
2002	5899
2003	5861

Struktura wiekowa ludności w latach 1990 – 2003

Wiek	0-6		7-15		16-19		20-65	20-60	Pow.65	Pow.60	Razem		
Płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M+K
1990	304	294	370	374	121	88	1468	1124	343	682	2606	2562	5168
1991	317	297	375	388	121	98	1489	1133	339	708	2641	2624	5265
1992	334	314	387	383	110	115	1531	1152	343	730	2705	2694	5399
1993	348	332	409	401	111	118	1560	1193	350	723	2778	2767	5545
1994	370	33	417	429	131	121	1584	1231	350	732	2852	2846	5698
1995	359	331	440	447	146	119	1623	1283	355	720	2923	2900	5823
1996	357	326	449	446	155	131	1626	1307	363	703	2950	2913	5863
1997	356	321	446	450	147	136	1650	1326	365	691	2964	2924	5888
1998	357	324	445	456	150	144	1677	1350	343	676	2972	2950	5922
1999	357	315	458	454	142	141	1698	1377	340	669	2995	2956	5951
2000	329	286	479	463	133	153	1720	1394	323	659	2984	2955	5939
2001	307	267	492	461	129	146	1736	1404	316	649	2980	2927	5907
2002	295	264	492	445	139	147	1742	1430	308	637	2976	2931	5899
2003	280	244	488	434	150	149	1742	1459	297	618	2957	2904	5861

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Ruch naturalny ludności gminy w latach 2000 – 2002 przedstawia zestawienie:

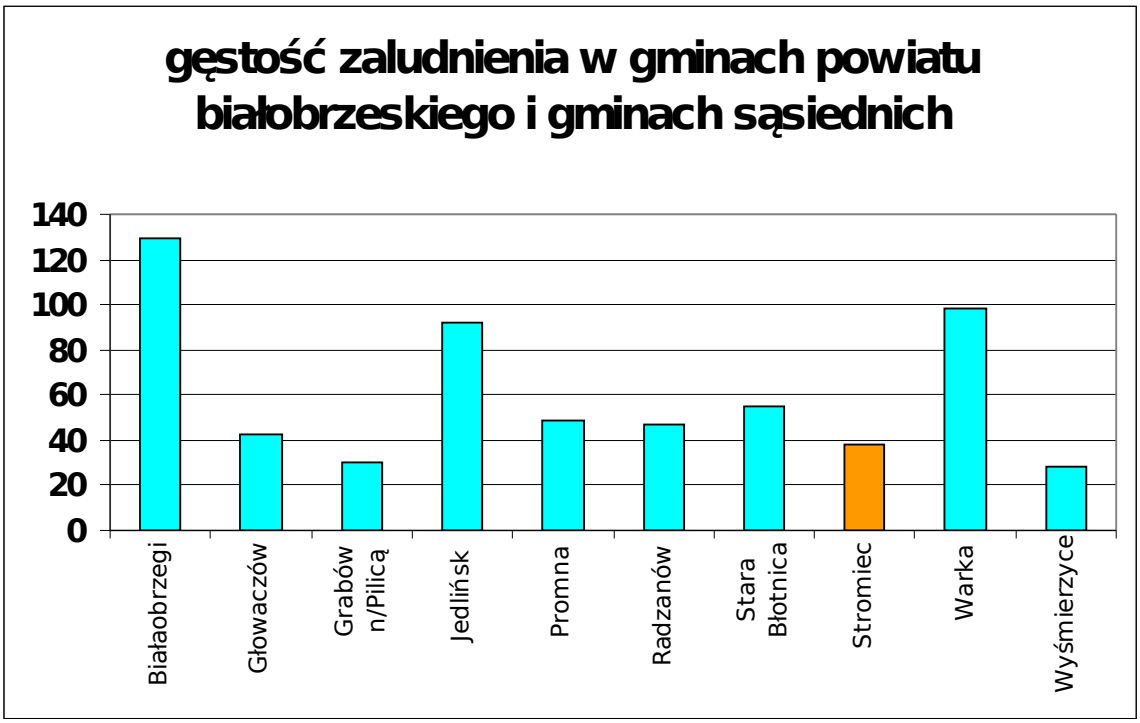
Rok	Zgony	Zameldowania na pobyt stały	Wymeldowania	Urodzenia	Małżeństwa
2000	61	65	66	50	19
2001	74	39	60	75	35
2002	71	54	60	63	34

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

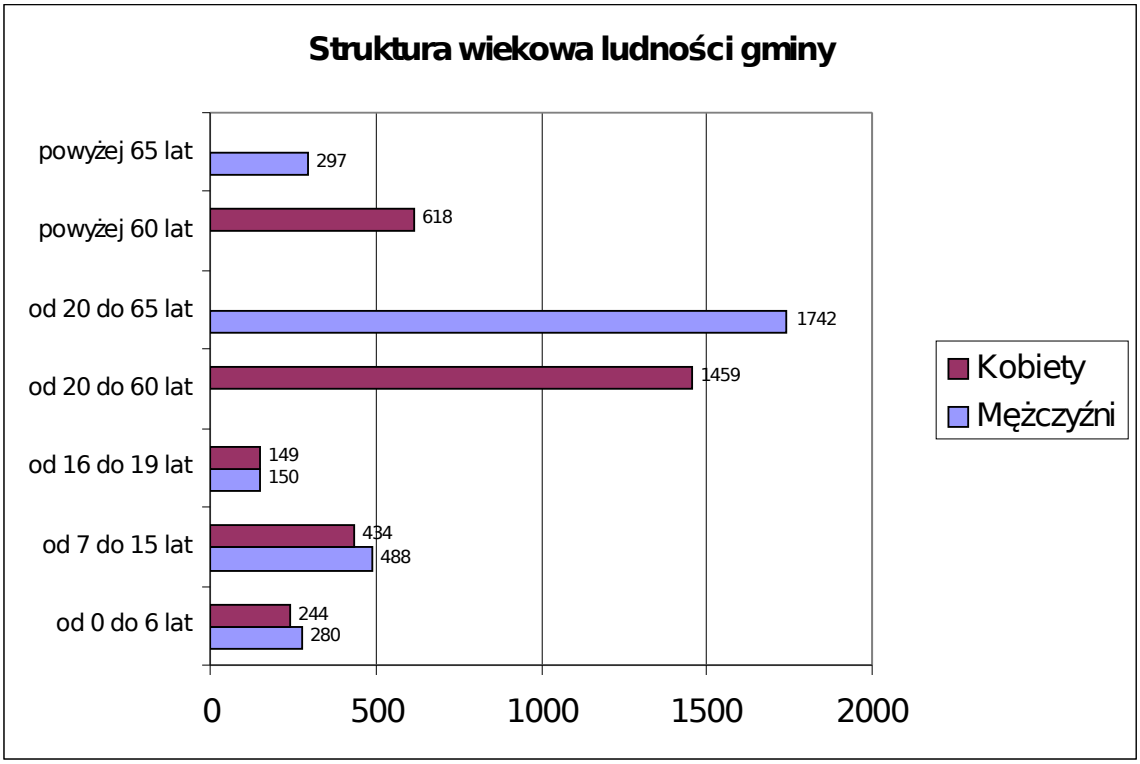
Gmina podzielona jest na 23 sołectwa. Liczbę ludności w poszczególnych sołectwach (stan na 31.12.2002) przedstawia tabela:

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1.	Bobrek Kolonia	351
2.	Bobrek	297
3.	Biała Góra	42
4.	Boże	197
5.	Boska Wola	274
6.	Krzemień	101
7.	Ducka Wola	129
8.	Małe Boże	193
9.	Dobieszyn	425
10.	Kolonia Sielce	204
11.	Sielce	139
12.	Olszowa Dąbrowa	169
13.	Sułków	137
14.	Lipskie Budy	185
15.	Podlesie Duże	805
16.	Ksawerów Stary	306
17.	Ksawerów Nowy	115
18.	Stromiecka Wola	244
19.	Niedabyl	212
20.	Pokrzywna	135
21.	Marianki	164
22.	Piróg	164
23.	Stromiec	911
	RAZEM	**5899**

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego"

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego"

2.2. Oświata

Na terenie gminy Stromiec funkcjonują następujące gminne placówki oświatowe:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Stromcu
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Podlesiu Dużym
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dobieszynie
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bobrku
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bożem
- Publiczne Gimnazjum w Stromcu

Liczbę uczniów w poszczególnych latach szkolnych przedstawia tabela:

Rok szkolny	PSP w Stromcu	PSP w Podlesiu	PSP w Dobieszynie	PSP w Bobrku	PSP w Bożem	PG w Stromcu	RAZEM
1990/91	286	115	205	116	128		866
1991/92	287	122	202	120	107		854
1992/93	284	131	193	118	104		846
1993/94	303	128	190	120	99		856
1994/95	327	127	199	127	113		909
1995/96	334	136	194	134	111		925
1996/97	332	132	186	136	109		911
1997/98	340	134	174	140	117		952
1998/99	333	133	180	125	111		937
1999/00	287	122	168	125	106	100	976
2000/01	261	105	143	121	110	206	1004
2001/02	260	95	130	121	99	334	1090
2002/03	252	93	125	124	100	334	1087

Liczba uczniów szkół podstawowych podlega niewielkim wahaniom, przy tendencji rosnącej. Znaczące zwiększenie liczby uczniów w latach 2000-2003 wynika faktu utworzenia Gimnazjum z „przejęcia" jednego rocznika ze szkół średnich.

Kwalifikacje kadry pedagogicznej w latach 1990 – 2002 przedstawia tabela:

Rok szkolny	Liczba nauczycieli			Poziom wykształcenia			
	szkoły	przedszkola	razem	mgr	WZ	SN	SP
1990/91	57	4	61	24	3	22	12
1991/92	59	4	63	24	4	25	10
1992/93	61	4	65	32	5	23	5
1993/94	62	4	66	33	4	24	5
1994/95	70	4	74	37	4	29	4
1995/96	69	4	73	41	4	24	4
1996/97	69	4	73	40	7	21	4
1997/98	68	7	75	45	5	20	4
1998/99	67	7	74	45	14	11	4
1999/00	84	7	91	63	15	8	5
2000/01	83	6	89	71	7	6	5
2001/02	85	6	91	74	9	6	2

2002/03	84	6	90	75	6	7	2

mgr – wykształcenie wyższe magisterskie, WZ – wyższe zawodowe, SN – Studium Nauczycielskie, SP –średnie pedagogiczne,

Kwalifikacje kadry pedagogicznej w Gminie Stromiec (rok szkolny 2002/2003) przedstawia tabela:

Lp.	Placówka oświatowa	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Wykształcenie			
				mgr	WZ	SN	SP
1.	PSP w Stromcu	252	23	21	2	-	-
2.	PSP w Podlesiu	93	11	6	2	3	-
3.	PSP w Dobieszynie	125	11	9	-	2	-
4.	PSP Boże	100	10	6	1	2	1
5.	PSP Bobrek	124	10	9	-	-	1
6.	PG w	334	25	24	1	-	-
	RAZEM	1028	90	75	6	7	2

Baza lokalowa placówek oświatowych w gminie przedstawia się następująco:

Nazwa placówki	Liczba sal dydaktycznych	Liczba miejsc dydaktycznych	Powierzchnia użytkowa w m^2	Sale gimnastyczne	Powierzchnia dydaktyczna sali gimnastycznej w m^2
PSP w Stromcu	11	296	408	-	
PSP w Podlesiu	7		800	-	
PSP w Dobieszynie	7	145	530	-	
PSP w Bobrku	8	180	1000	1	98
PSP w Bożem	9	190	920	1	78
PG w Stromcu	12	330	1000	1	450

2.3. Służba zdrowia

W Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Stromcu funkcjonują poradnie:

- W Stromcu
- W Dobieszynie

W ośrodkach pracują:

- 3 lekarze (lekarz internista, lekarz medycyny rodzinnej i pediatra, lekarz stomatolog)
- 3 pielęgniarki.
- 5 pracowników obsługi

Działalność Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w 2002 roku przedstawia tabela:

Lp.	Rodzaj usług medycznych w 2002 r.	GOZ Stromiec	OZ Dobieszyn
		Ilość	Ilość
1.	Wizyty domowe – dorośli	294	183
	dzieci	50	12
2.	Szczepienia	630	455
3.	Wizyty u noworodków do 1 r. ż.	Pielęgniarki – 69 Lekarze – 15	Pielęgniarki – 89 Lekarze – 16
4.	Stomatologia - liczba przyjętych pacjentów	1330	-
	- w tym wyleczenia	769	-

	- w tym usunięcia zębów	444	-
5.	Porady w poradni K	54	-
6.	Porady w poradni D	2824	1350
	- w tym patronaże	15	-
7.	Porady dla dorosłych	7058	2856
	- w tym domowe	294	183
8.	Porady ogólne razem	9884	4206
9.	Laboratorium ogółem	585	241
	- w tym morfologia	-	-
	- w tym badanie moczu	-	-
	- w tym badanie poziomu cukru	585	241
10.	Zabiegi	5145	1448
	- w tym iniekcje	3425	997
	- inne zabiegi	445	306
	RR	825	135
	EKG	450	10

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

2.4. Mieszkalnictwo

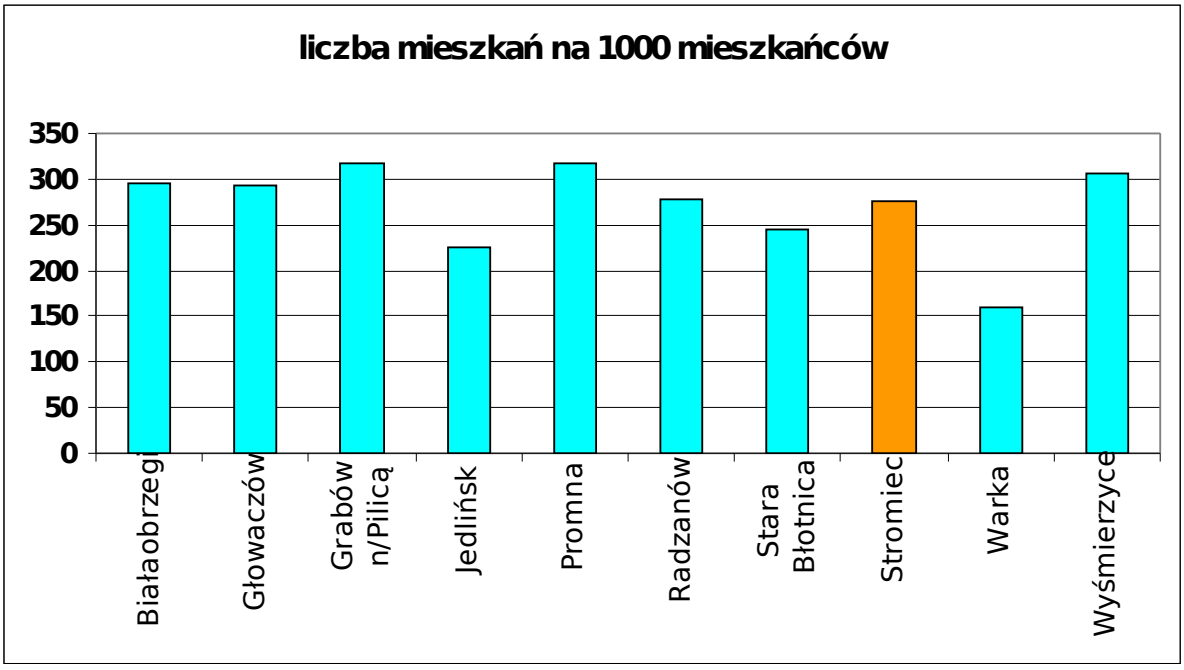
Wg Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego 2002 na terenie gminy Stromiec znajduje się 1635 mieszkań, o łącznej powierzchni 111884 m^2. Przeciętna liczba osób w jednym mieszkaniu wynosi 3,57 (dla powiatu białobrzeskiego – 3,46, dla województwa mazowieckiego – 2,93). Średnia powierzchnia mieszkania ma 68,4 m^2 (powiat białobrzeski – 63,4, województwo – 58,5). Powierzchnia użytkowa, przypadająca na jedną osobę wynosi 19,2 m^2 (powiat – 18,3 m^2, województwo – 20,0 m^2).

Dynamikę przyrostu powierzchni mieszkaniowej obrazuje liczba pozwoleń na budowę wydanych na terenie gminy.

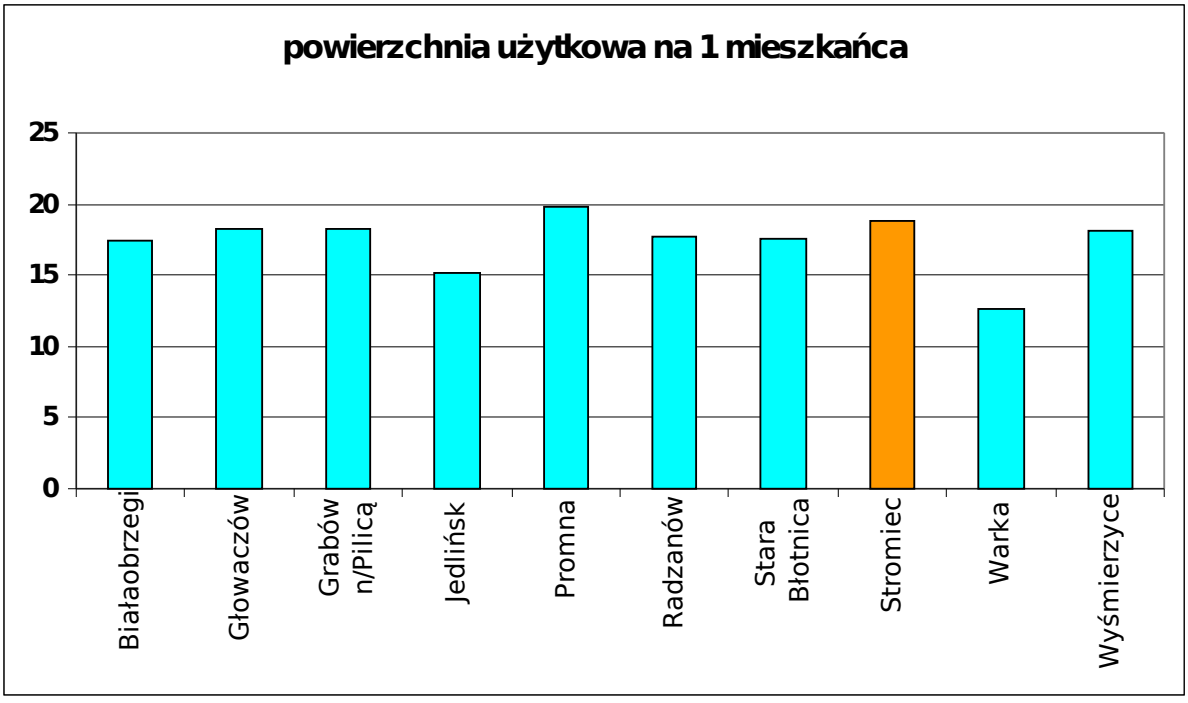
Ilość wydanych pozwoleń na budowę w latach 1991 – 2002

Lp.	Rok	Budynki mieszkalne	Budynki gospodarcze	Budynki inwentarskie	Budynki inwentarsko – składowe	Budynki letniskowe
					Inwentarsko - gospodarcze	
1	1991	27	24	1	1	1
2	1992	25	14	2	2	5
3	1993	37	15	0	3	6
4	1994	44	27	5	2	10
5	1995	40	19	3	3	4
6	1996	24	20	4	2	13
7	1997	24	17	2	0	9
8	1998	25	17	1	2	9
9	1999	28	13	1	0	14
10	2000	21	17	0	0	4
11	2001	28	10	0	1	5
12	2002	14	12	4	1	5

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego"

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego”

2.5. Kultura

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Funkcje upowszechniania kultury na terenie gminy Stromiec prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna. Poza gromadzeniem i udostępnianiem zbiorów prowadzona jest działalność informacyjna, organizowane są rocznice literackie, imprezy społeczno-kulturalne, wystawy, lekcje biblioteczne. Placówka prenumeruje i wypożycza około 20 tytułów czasopism.

	Lata						
	1996	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**
Księgozbiór (wol.)	7802	7999	8238	8668	9130	8327	8952
Wypożyczenia	3576	6723	7370	6782	7779	7033	7092
Czytelnicy ogółem	252	312	340	355	380	396	444
Zakup książek (wol.)	147	99	239	450	442	87	625
Kwota zakupu (zł)	2675	1345	3425	5032	4105	846	6983
Kadra (etaty)	3	3	3	3	3	3	3

OBIEKTY ZABYTKOWE

Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków Starostwa Powiatu Białobrzeskiego:

l.p.	**Lokalizacja**	**Obiekt**	**Właściciel**	**Decyzja**
1	Stromiec	Kościół parafialny	Parafia rzymsko-katolicka w Stromcu	285/A/85 1985-03-04

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

2.6. Opieka społeczna

Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stromcu. Zakres tych świadczeń przedstawiają poniższe tabele:

	Rodzaj świadczenia									
	Zasiłek stały		Zasiłek okresowy		Zasiłek celowy		Ochrona macierzyństwa		Renta Socjalna	
Rok	liczba osób, którym	Liczba osób w rodzinie	liczba osób, którym	liczba osób w rodzinie	liczba osób, którym	liczba osób w rodzinie	liczba osób, którym	liczba osób w rodzinie	liczba osób, którym	liczba osób w rodzinie

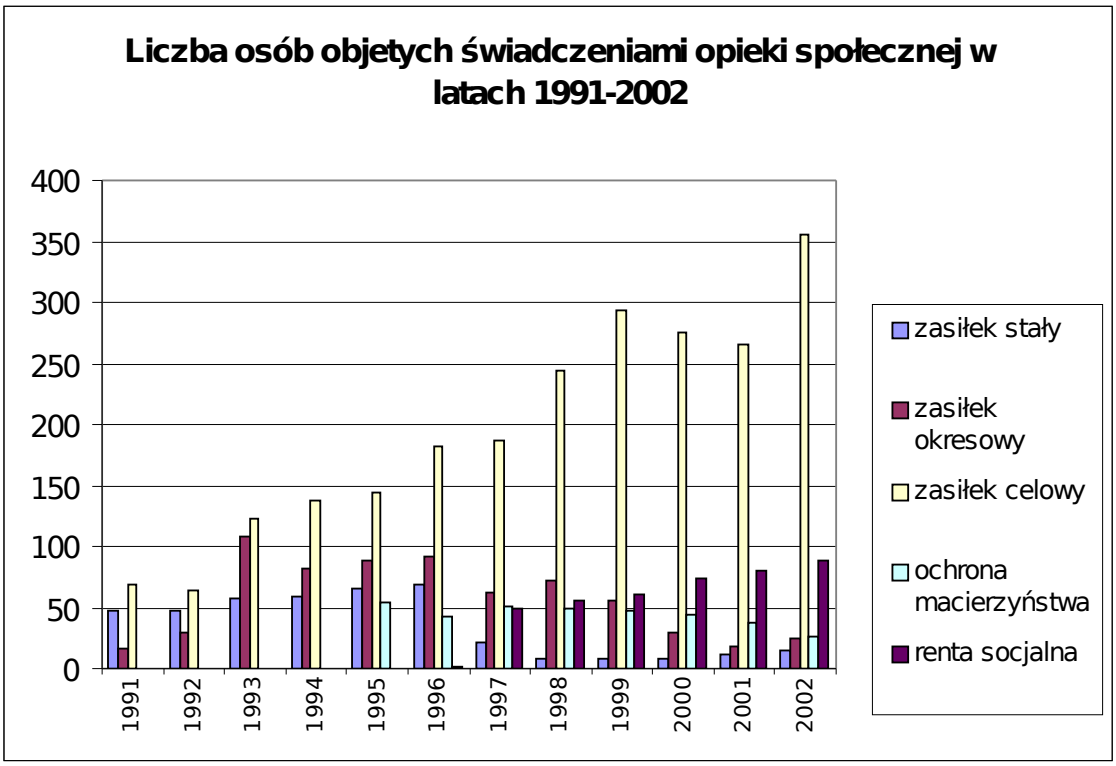
	wydano decyzję		wydano decyzję		wydano decyzję		wydano decyzję		wydano decyzję	
1991	47	109	16	72	69	158	-	-	-	-
1992	47	109	29	107	64	232	-	-	-	-
1993	58	125	109	435	123	499	-	-	-	-
1994	59	130	82	329	137	548	-	-	-	-
1995	66	144	89	416	144	604	54	239	-	-
1996	69	146	91	412	182	769	43	174	2	8
1997	22	63	62	301	187	788	51	227	50	97
1998	8	42	72	324	244	762	50	231	55	127
1999	8	42	56	276	293	896	48	206	61	146
2000	9	47	30	163	275	986	45	153	73	152
2001	12	63	18	110	266	972	38	188	81	175
2002	14	74	24	148	356	833	26	127	89	205

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

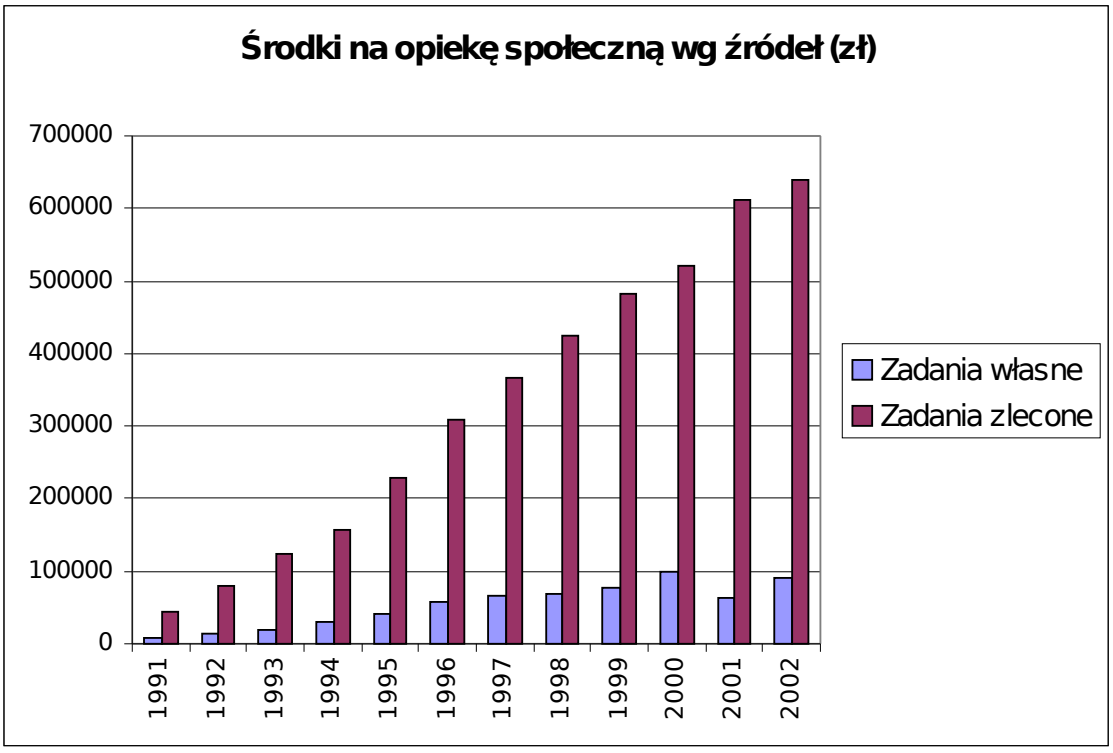
Środki finansowe na opiekę społeczną wg źródeł pochodzenia przedstawia tabela:

Rok	Zadania własne (kwota)	Zadania zlecone (kwota)
1991	8301	44114
1992	13998	79697
1993	18732	123000
1994	30000	157000
1995	40628	227424
1996	58004	308190
1997	65617	367244
1998	68528	423366
1999	76968	481108
2000	99351	522018
2001	64676	612648
2002	90915	639802

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

2.7. Bezpieczeństwo publiczne

POLICJA

Na terenie gminy w Stromcu znajduje się Posterunek Policji. Pracuje w nim 5 policjantów.

Statystykę najczęściej występujących na terenie gminy Stromiec przestępstw przedstawia zestawienie:

L.p.	Kategoria przestępstwa	2000	2001	2002
1	Rozboje i gwałty	6	7	8
2	Kradzieże	10	12	16
3	Włamania	10	12	18
4	Bójki i pobicia	4	4	10
5	Pożary	6	8	10
6	Wypadki drogowe	8	10	10
7	Znęcania	5	6	7
8	Niealimentacja	4	5	6
9	Groźby karalne	3	3	2
10	Nieumyślna śmierć	2	2	3
11	Inne wydarzenia	4	5	2
	Razem	62	74	92

* wg danych Komisariatu Policji w Stromcu

OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

Na terenie gminy Stromiec działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Wyposażenie jednostek w sprzęt ratowniczo-gaśniczy przedstawia poniższa tabela:

Miejscowość OSP	Rodzaj sprzętu
Stromiec	2 samochody bojowe, motopompa
Boże	1 samochód bojowy, motopompa
Boska Wola	1 samochód bojowy, motopompa
Podlesie	1 samochód bojowy, motopompa
Piróg	1 samochód bojowy, 1 żuk, motopompa

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Statystykę działalności jednostek OSP w latach 1993 - 2003 przedstawia zestawienie:

	POŻARY				MIEJSCOWE ZAGROŻENIA			
Rok	RAZEM	małe	średnie	duże	RAZEM	małe	lokalne	średnie
1993	**11**	9	2	0	**2**	0	2	0
1994	**47**	35	12	0	**2**	0	2	0
1995	**33**	23	10	0	**1**	1	0	0
1996	**68**	41	26	1	**1**	0	1	0
1997	**35**	23	12	0	**3**	1	0	2
1998	**23**	18	5	0	**3**	2	1	0

1999	**33**	27	6	0	**5**	2	3	0
2000	**63**	56	7	0	**4**	1	3	0
2001	**65**	54	11	0	**8**	3	5	0
2002	**81**	67	14	0	**19**	3	16	0
2003	**121**	101	19	1	**10**	2	8	0

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

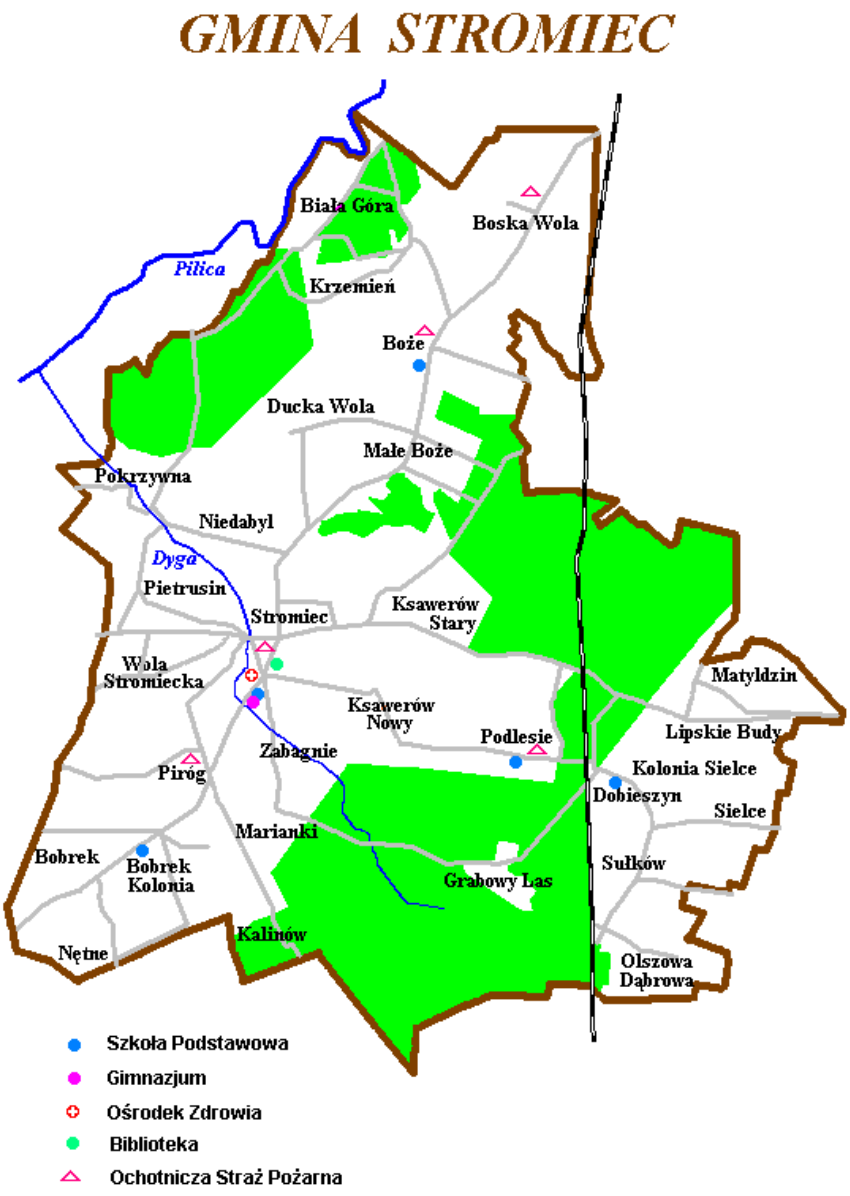
2.8. Sport, turystyka, rekreacja

Obszar doliny Pilicy jest rejonem koncentracji budownictwa letniskowego. Większe zespoły zabudowy letniskowej znajdują się w okolicach Białej Góry i Krzemienia.

Przez teren gminy Stromiec przebiegają dwa szlaki turystyczne:

- zielony – (nr RA-2303-2) ze stacji PKP w Dobieszynie poprzez pomnik żołnierzy polskich w nadleśnictwie Dobieszyn do Studzianek Pancernych
- czarny – (nr RA-2003-3) łączący Strzyżnę z Grabowem nad Pilicą

Przy PSP w Stromcu działa Klub Sportowy „Orlęta" osiągający dobre wyniki w unihokeju.

GMINA STROMIEC
Biała Góra
Boska Wola
Pilica
Krzemień
Boże
Ducka Wola
Małe Boże
Pokrzywna
Niedabyl
Dyga
Pietrusin
Stromiec
Ksawerów Stary
Wola Stromiecka
Matyldzin
Ksawerów Nowy
Podlesie
Lipskie Budy
Zabagnie
Piróg
Kolonia Sielce
Dobieszyn
Sielce
Marianki
Bobrek
Bobrek Kolonia
Sułków
Grabowy Las
Kalinów
Nętne
Olszowa Dąbrowa
Szkoła Podstawowa
Gimnazjum
Ośrodek Zdrowia
Biblioteka
Ochotnicza Straż Pożarna

2.9. Aktywność społeczna

Na terenie gminy Stromiec działa zarejestrowane w 2003 roku stowarzyszenie „Stromiecczyzna". Celem stowarzyszenia jest popularyzacja osiągnięć gminy, kultywowanie lokalnych tradycji, działalność kulturalna i sportowa.

Jednym z mierników aktywności społecznej jest udział w wyborach. Frekwencję w ostatnich 4 latach przedstawia tabela:

Wybory	Frekwencja (%)
Samorządowe – 1998 r.	43,1
Parlamentarne – 2001 r.	33,2
Prezydenckie – 2000 r.	43,8
Samorządowe – 2002 r.	52,8
Referendum	39,2

III DIAGNOZA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

3.1. Zaopatrzenie w wodę

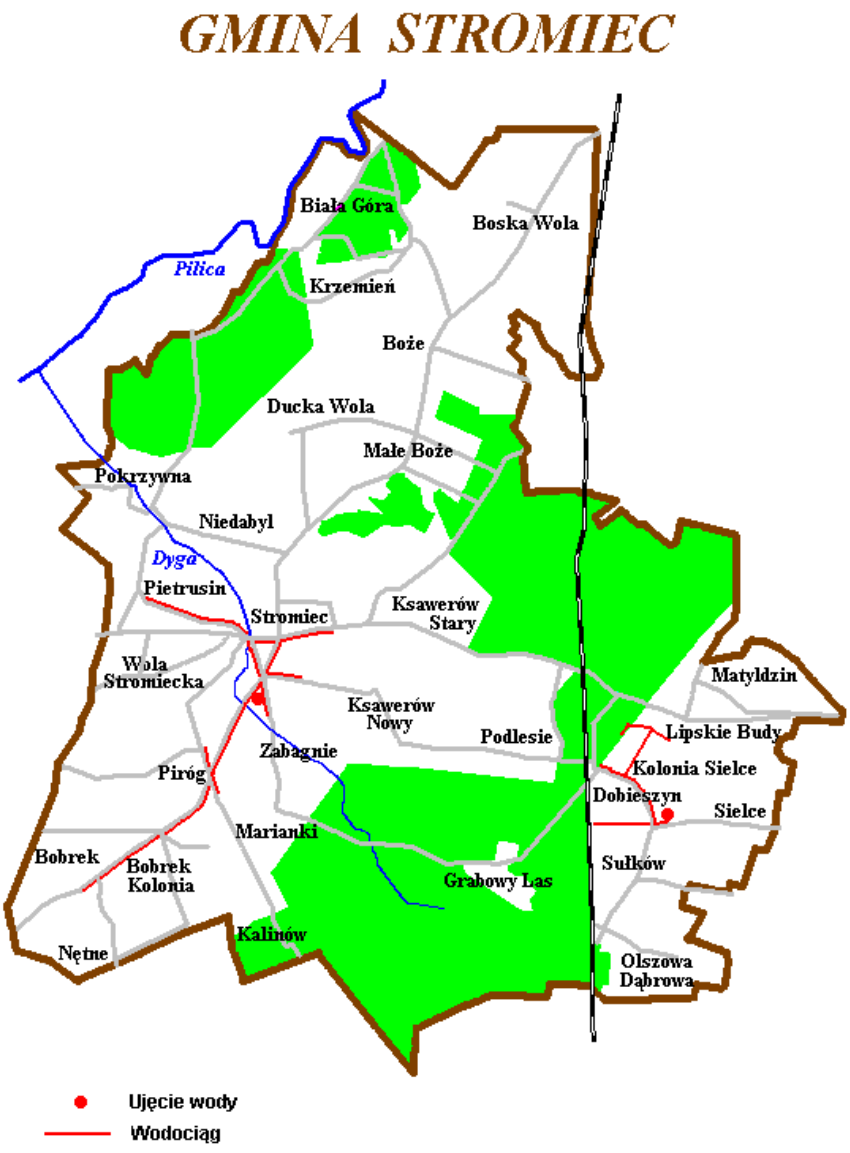
Na terenie gminy Stromiec funkcjonują dwa wodociągi grupowe: Stromiec (dostarcza wodę dla miejscowości Stromiec, Pietrusin, Piróg, Bobrek, Bobrek Kolonia) i Dobieszyn (doprowadza wodę do miejscowości Dobieszyn). Wody eksploatowane przez te wodociągi pochodzą z utworów trzeciorzędowych i są dobrej jakości. Podstawowe informacje o wodociągach w gminie przedstawia tabela:

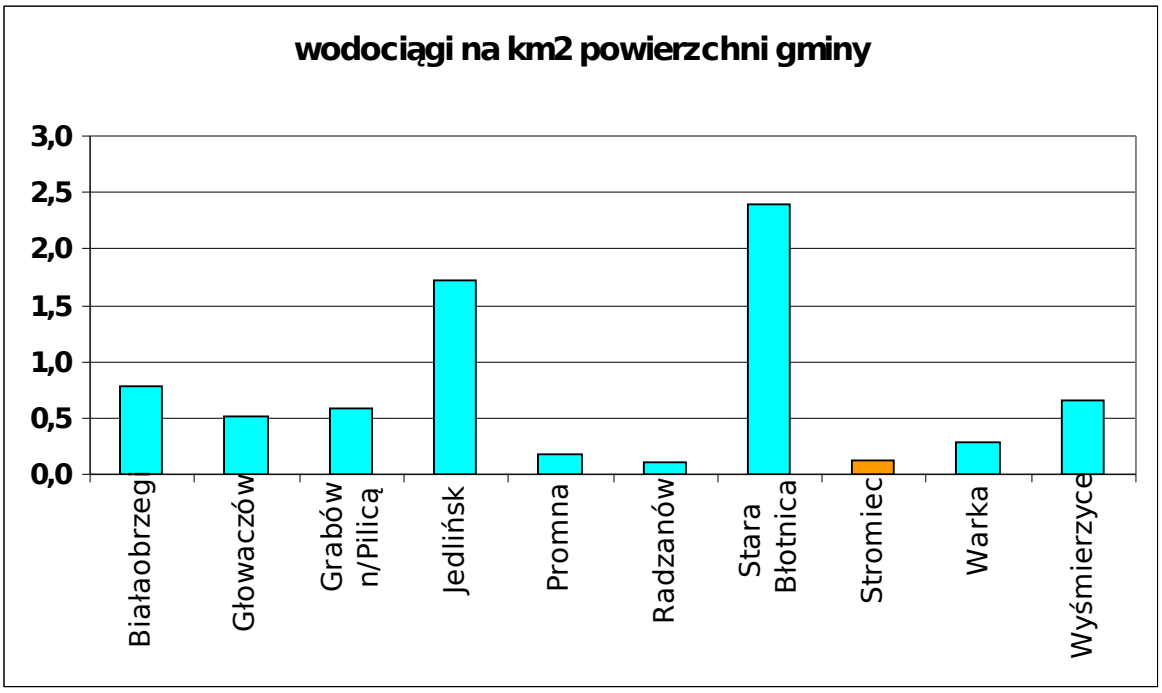
Nazwa Wodociągu	Długość sieci wodociąg. w km	Liczba gospodarstw i posesji posiadających przyłącza
Stromiec	7	187
Dobieszyn	6,2	100
Bobrek	6,2	103
0 g ó ł e m	13,4	390

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

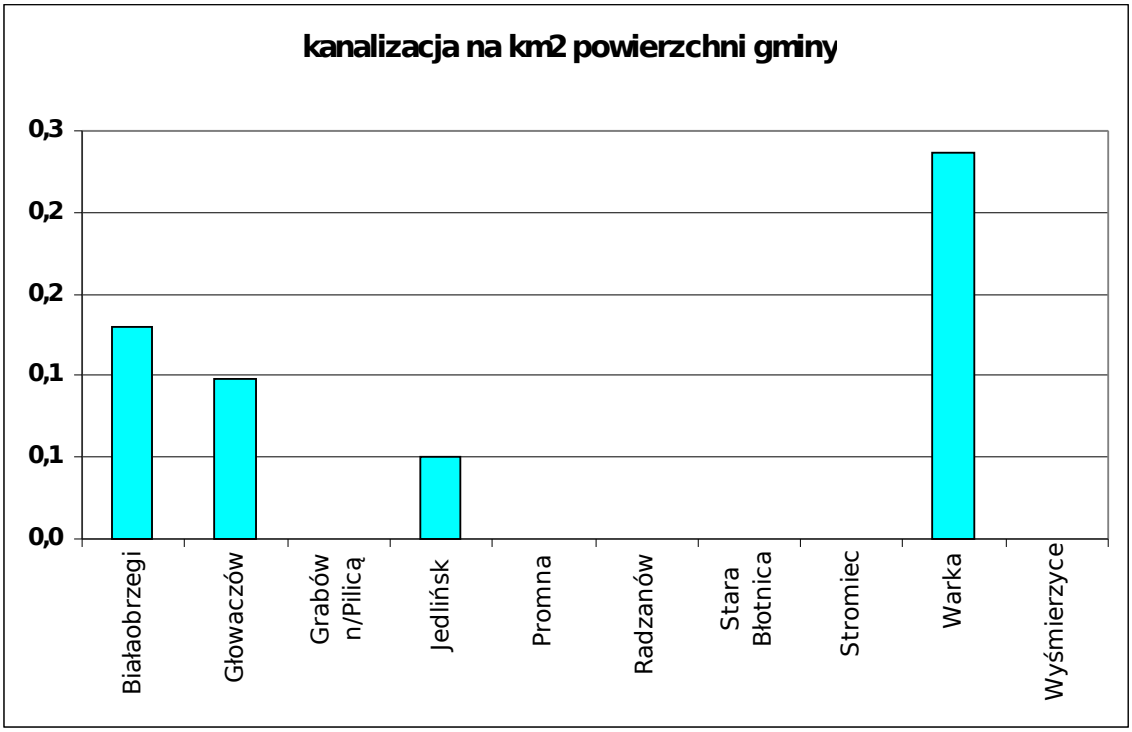
Przyrost długości sieci wodociągowej i liczby przyłączy w latach 1996 – 2002 przedstawia poniższe zestawienie:

rok	**Długość sieci wodociągowej**	**Liczba przyłączy**
1996	7	
1997	7	
1998	7	
1999	7	
2000	10,8	258
2001	19,3	387
2002	19,4	389

GMINA STROMIEC
Biała Góra
Boska Wola
Pilica
Krzemień
Boże
Ducka Wola
Małe Boże
Pokrzywna
Niedabyl
Dyga
Pietrusin
Stromiec
Ksawerów Stary
Wola Stromiecka
Matyldzin
Ksawerów Nowy
Podlesie
Lipskie Budy
Zabagnie
Kolonia Sielce
Piróg
Dobieszyn
Sielce
Marianki
Bobrek
Bobrek Kolonia
Sułków
Grabowy Las
Kalinów
Nętne
Olszowa Dąbrowa
Ujęcie wody
Wodociąg

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego"

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego"

3.2. Kanalizacja

Na terenie gminy nie ma systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków. Ścieki z gospodarstw domowych, zakładów usługowych oraz obiektów użyteczności publicznej gromadzone są w przydomowych zbiornikach (szambach) i okresowo wywożone do oczyszczalni w Białobrzegach lub w Radomiu.
Kontenerowa oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, o przepustowości 10 m^3/dobę obsługuje Dom Pomocy Społecznej w Niedabylu.

3.3. Sieć gazownicza

Na obszarze gminy nie ma sieci gazociągowych.

3.4. Zaopatrzenie w ciepło

Budynki mieszkalne na terenie gminy ogrzewane są indywidualnymi systemami grzewczymi. Kotłownie zlokalizowane w obiektach użyteczności publicznej przedstawia zestawienie:

l.p.	Lokalizacja obiektu	Rodzaj paliwa	Moc (kW)
1	Urząd Gminy Stromiec	węgiel	120
2	PSP Dobieszyn	olej opałowy	85
3	Publiczny Ośrodek Zdrowia w Stromcu	miał węglowy	132
4	PSP Podlesie	koks	172
5	PSP Boże	koks	142
6	PSP Bobrek	koks	132
7	PSP Stromiec i Gimnazjum Stromiec	węgiel	626

Kotłownia przy PSP w Stromcu dostarcza ciepło do 3 budynków (domy nauczycieli).

3.5. Energetyka

Przez teren gminy Stromiec przebiegają:
- linie wysokiego napięcia 220 kV Kozienice - Mory,
- linie 110 kV Radom Północ – Dobieszyn – Białobrzegi, zasilająca GPZ 110/15 kV w Dobieszynie
- oraz stacje transformatorowe SN/n.n oraz linie średniego napięcia i niskiego napięcia doprowadzające energię do wszystkich odbiorców na terenie gminy,

Sieć elektroenergetyczna na terenie gminy Stromiec nie wymaga rozwoju przestrzennego, a jedynie modernizacji lub wymiany tych odcinków i urządzeń, które nie posiadają odpowiednich parametrów.
Wzrost zapotrzebowania na energie elektryczną lub potrzeba budowy nowych odcinków sieci związana jest z ewentualnym nowym zagospodarowaniem terenu, zaspokajana będzie przez odpowiedniego administratora sieci w miarę potrzeb.

3.6. Gospodarka odpadami

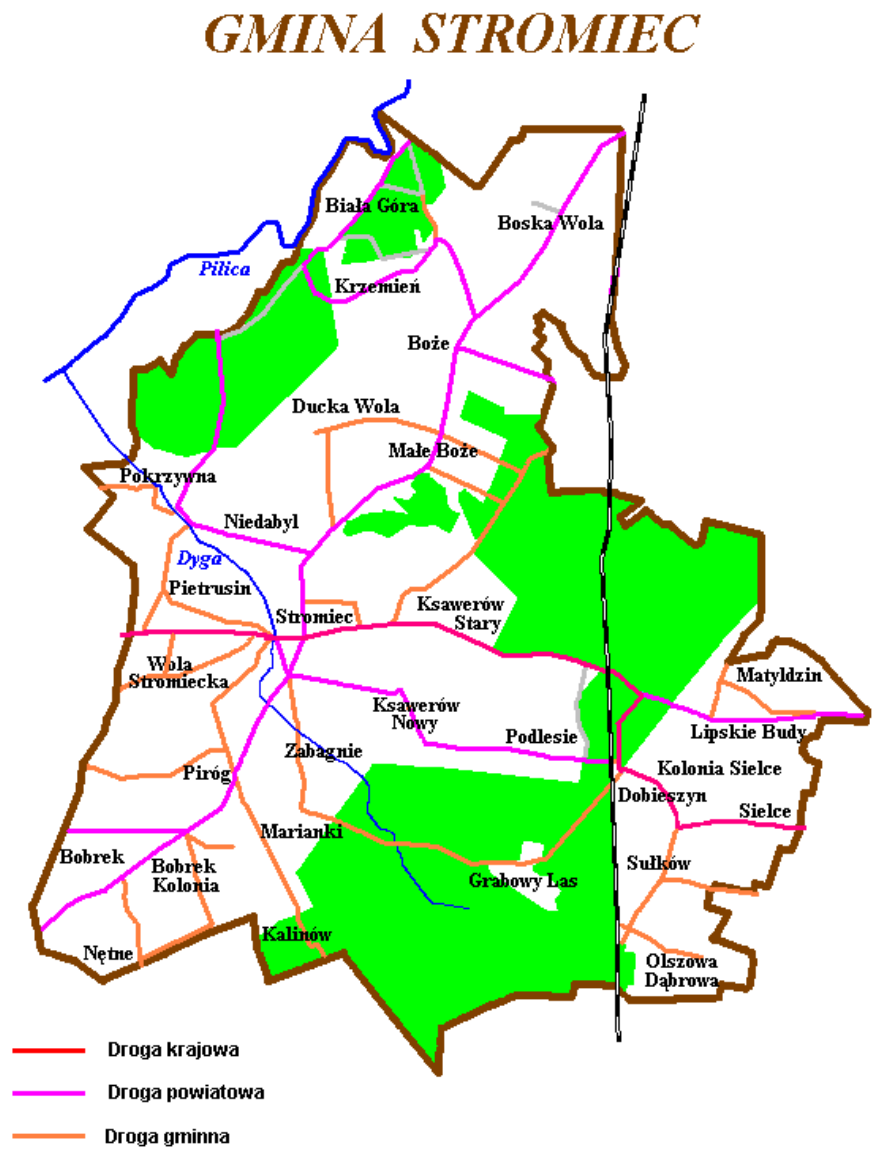
Gminne składowisko odpadów zlokalizowane jest w Ksawerowie Starym. Zajmuje powierzchnię 0,99 ha. Pojemność docelowa 29700 m^3, obecnie wypełniona w około 37%. Odpady komunalne zbierane są do kontenerów rozstawionych w poszczególnych miejscowościach.

3.7. Komunikacja

Długość i stan nawierzchni dróg w zależności od właściciela przedstawia tabela:

Lp.	Drogi	Długość w km	Nawierzchnia	
			ulepszona	nie ulepszona
1.	Krajowe	15,3	15,3	-
2.	Powiatowe	43,6	34,6	9,0
3.	Gminne	b.d.		

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

GMINA STROMIEC
Biała Góra
Boska Wola
Pilica
Krzemień
Boże
Ducka Wola
Małe Boże
Pokrzywna
Niedabyl
Dyga
Pietrusin
Stromiec
Ksawerów Stary
Wola Stromiecka
Matyldzin
Ksawerów Nowy
Podlesie
Lipskie Budy
Zabagnie
Kolonia Sielce
Piróg
Dobieszyn
Sielce
Marianki
Bobrek
Bobrek Kolonia
Sułków
Grabowy Las
Kalinów
Nętne
Olszowa Dąbrowa
Droga krajowa
Droga powiatowa
Droga gminna

Wykaz dróg gminnych

l.p	kierunek
1	Boże – Krzemień – Biała Góra (do drogi 34219)
2	Budy Boskowolskie – Boska Wola (do drogi nr 34218)
3	Boska Wola – Dąbrówki (granica gminy)
4	Przez wieś Boże
5	Ducka Wola – Małe Boże (do drogi nr 13)
6	Przez wieś Małe Boże (do drogi nr 34218 do drogi nr 13)
7	Stara Wieś (od drogi nr 34217) – Pokrzywna – Budy Brankowskie (granica gminy)
8	Przez wieś Pokrzywna
9	Niedabyl(od drogi nr 34217)-Ducka Wola(do drogi nr 10)
10	Od drogi nr 34218 – Ducka Wola
11	Niedabyl – Zachmiel – Nowa Wieś – Budy Augustowskie (granica gminy)
12	Zachmiel – Ignacówka
13	Ksawerów Stary (od drogi krajowej) – Nowa Wieś – Augustów (granica gminy)
14	Stara Wieś – Stromiecka Wola – Stromiec
15	Pietrusin – Stromiecka Wola – Żust
16	Stromiec (od dr.krajowej)-Piróg-Kalinów-Zagóra (gr. gminy)
17	Przez Stromiec (ul.Łąkowa–ul.Folwarczna do dr. krajowej)
18	Przez wieś Ksawerów Stary
19	Piróg – Mokry Las – Leopoldów (granica gminy)
20	Bobrek – Nętne – Podgaj (do drogi nr 21)
21	Bobrek Kolonia – Podgaj
22	Kalinów – Nowy Kadłubek (granica gminy)
23	Stromiecka Wola – Stromiec (ul. Dolna – ul. Stok)
24	Stromiec (ul. Piaski) – Marianki – Grabowy Las
25	Stromiec Kolonia – Zabagnie
26	Ksawerów Stary – Ksawerów Nowy
27	Urbanków (granica gminy) – Podlesie Duże – Augustów (granica gminy)
28	Przez wieś Podlesie Małe
29	Grabowy Las – Dobieszyn – Cecylówka (granica gminy)
30	Dobieszynek – Matyldzin – Cecylówka (granica gminy)
31	Matyldzin – Lipskie Budy – Głowaczów (granica gminy)
32	Dobieszyn (ul. Polna) – Kolonia Sielce – Zadąbrowie (granica gminy)
33	Sielce – Lipskie Budy (do drogi nr 34505)
34	Przez wieś Muszary
35	Grabowy Las – Dobieszyn – Chmal
36	Dobieszyn-Sułków-Nijaków-Olszowa Dąbrowa (do dr. nr 38)
37	Sułków (przez wieś) – Sielce (do drogi krajowej)
38	Kruszyny (gr. gminy)-Olszowa Dąbrowa-Studnie (gr. gminy)

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Wykaz dróg krajowych

l.p.	nr drogi	Kierunek	długość (km)	nawierzchnia
1		Białobrzegi – Stromiec – Dobieszyn - Głowaczów	15,335	bitumiczna
		RAZEM	15,335	

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Wykaz dróg powiatowych

l.p.	nr drogi	kierunek	długość (km)	nawierzchnia
1	34214	Białobrzegi – Bobrek	1,785	bitumiczna
2	34215	Stromiec – Siekluki	7,320	bitumiczna
3	34216	Stromiec – Podlesie – Dobieszyn	6,925	bitumiczna
4	34217	Michałów – Niedabyl	5,993	bitumiczna, gruntowa
5	34218	Stromiec – Wyborów	12,071	bitumiczna
6	34219	Warka – Kępa Niemojewska – Boże	4,140	gruntowa
7	34220	Boże – Nowa Wola	2,020	bitumiczna
	34505	Głowaczów – Lipskie Budy	3,375	gruntowa
		RAZEM	43,629	

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Modernizacji i remontów wymaga część dróg powiatowych oraz większość dróg gminnych. Poprawa stanu nawierzchni drogi krajowej dotyczy głównie odcinka przebiegającego przez miejscowość Stromiec.

3.8. Telefonizacja

Sieć telefonii przewodowej na terenie gminy zapewnia łączność telefoniczna wszystkim sołectwom. Modernizacja sieci została przeprowadzona w latach 2000-2001. Teren gminy obejmują swym zasięgiem trzy sieci telefonii komórkowej.

IV DIAGNOZA STANU SFERY GOSPODARCZEJ

4.1. Przemysł

Na terenie gminy Stromiec nie ma zakładów przemysłowych, funkcjonują natomiast mniejsze zakłady – głównie branży spożywczej.

4.2. Rolnictwo i leśnictwo

ROLNICTWO

Około 56 % powierzchni gminy stanowią użytki rolne. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi około 5,4 ha.

Struktura użytkowania gruntów gminy Stromiec:

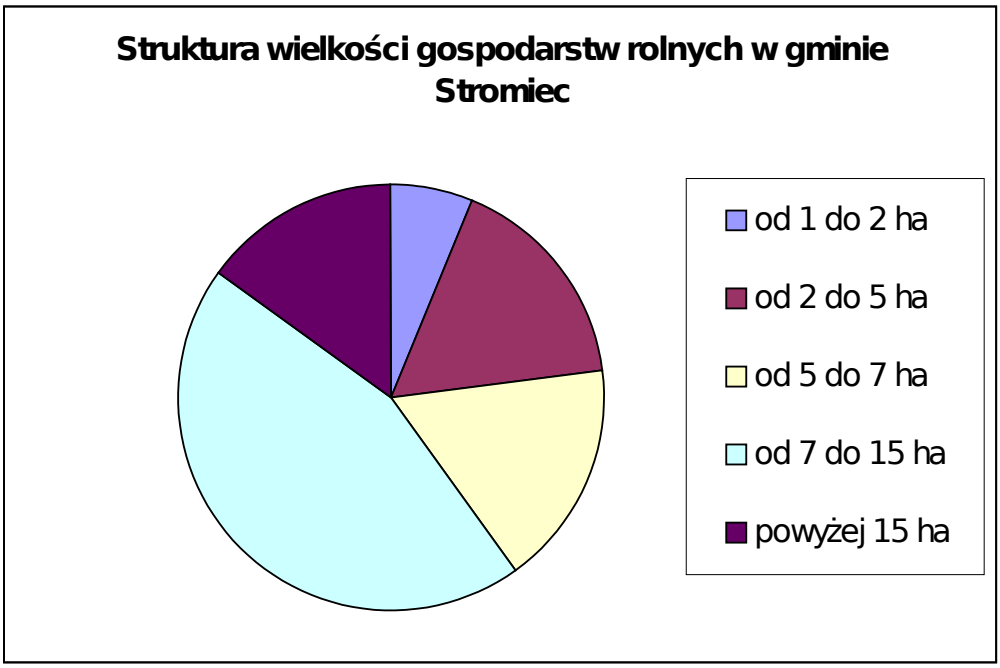
	ha	%

Ogólna powierzchnia ewidencyjna		15672	100,00
użytki rolne razem		8806	56,19
w tym:	grunty orne	6157	69,92
	użytki zielone	2502	30,08
lasy oraz tereny zadrzewione		5963	38,05
grunty pod wodami		31	0,20
nieużytki		173	1,10
tereny pozostałe		699	4,46

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Strukturę indywidualnych gospodarstw rolnych przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Wielkość gospodarstwa (ha)	Liczba gospodarstw	Łączna powierzchnia	% łącznej powierzchni
1	1 - 2	401	601,68	6,29
2	2 - 5	548	1615,63	16,88
3	5 – 7	303	1600,12	16,72
4	7 – 15	463	4318,42	45,12
5	Powyżej 15	68	1434,51	14,99
	RAZEM	1783	9570,36	100,00

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Strukturę własnościową powierzchni gminy Stromiec przedstawia tabela:

Grupy rejestrowe	Pow. ogólna	Użytki rolne					Lasy	Wody	Tereny budów	Pozost. grunty	Nieuż.	Rowy
		Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Razem						
Grunty w zasobie AWRSP	426	291	1	70	43	405	17	0	0	0	2	2
Grunty w zasobie ALP	4744	65	0	30	37	132	4490	1	8	28	80	5
Pozostałe grunty Skarbu Państwa	613	124	1	17	23	165	164	30	246	0	4	4
Grunty komunalne Gminy	230	69	0	4	15	88	47	0	93	0	1	1
Indywidualne gospodarstwa	8850	5296	130	1006	983	7415	1138	0	188	0	68	41
Inne grunty indywidualne	618	300	15	106	63	484	55	0	69	0	7	3
Grunty spółdzielni	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Grunty Kościołów	17	5	0	0	3	8	0	0	7	2	0	0
Grunty wspólnot wiejskiej	173	6	0	7	95	108	52	0	0	0	11	2
Razem	15672	6157	147	1240	1262	8806	5963	31	611	30	173	58

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Gleby w gminie Stromiec według klas bonitacyjnych:

	GRUNTY ORNE			UŻYTKI ZIELONE		
Lp	klasa	ha	%	klasa	ha	%
l.	I	0	0,00	I	0	0,00
2.	II	0	0,00	II	0	0,00
3.	IIIa	2	0,03	IIIa	0	0,00
4.	IIIb	89	1,41	III	13	0,52
5.	IVa	848	13,45	IVa	0	0,00
6.	IVb	1138	18,05	IV	1024	40,93
7.	V	2146	34,04	V	1201	48,00
8.	VI	1867	29,62	VI	234	9,35
9.	VIz	214	3,39	VIz	30	1,20
	Razem	6304	100	Razem	2502	100

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Udział gleb według kompleksów w gminie Stromiec:

Lp.	Kompleks przydatności	Powierzchnia	
		ha	%
l.	l - pszenny bardzo dobry	-	-
2.	2 - pszenny dobry	-	-
3.	3 - pszenny wadliwy	-	-
4.	4 - żytni bardzo dobry	50	0,79
5.	5 - żytni dobry	510	8,10
6.	6 - żytni słaby	1400	22,22
7.	7 - żytni bardzo słaby	1820	28,89
8.	8 - zbożowo-past. mocny	680	10,79
9.	9 - zbożowo-past. słaby	1840	29,21
	Razem	**6300**	**100**

Jakość gleb na terenie gminy można ocenić jako słabą. Przeważają gleby wskazane do upraw zbożowych.

Powierzchnia zasiewu (w ha) głównych upraw

Zasiewy	Powierzchnia zasiewu 1998	Powierzchnia zasiewu 2002
Zboża:		
- żyto	2050	1509
- pszenica	72	55
- jęczmień	20	28
- mieszanki	190	325
- owies	636	663
-pszenżyto	270	254
Pozostałe	300	300
Ziemniaki	650	352
Ogółem	**4188**	**3486**

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Na terenie gminy Stromiec dominują uprawy zbóż. W ostatnich latach obserwuje się znaczny spadek powierzchni upraw.

Stan pogłowia zwierząt w latach 1998 – 2002 przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	1998	2002
Ogółem bydło	2902	1855
w tym: krowy	1665	1100

Trzoda chlewna	2643	1856

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

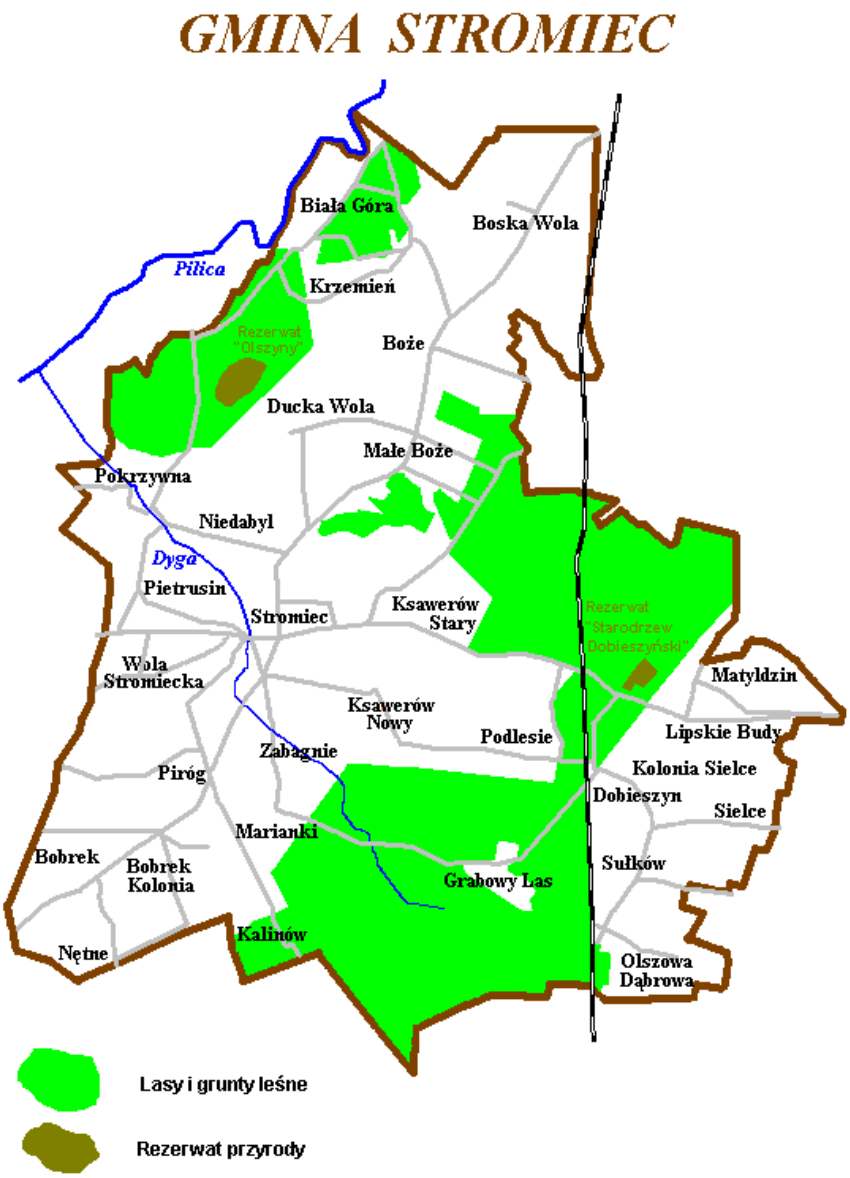
Porównanie wskaźników hodowli zwierząt gospodarskich wygląda następująco:

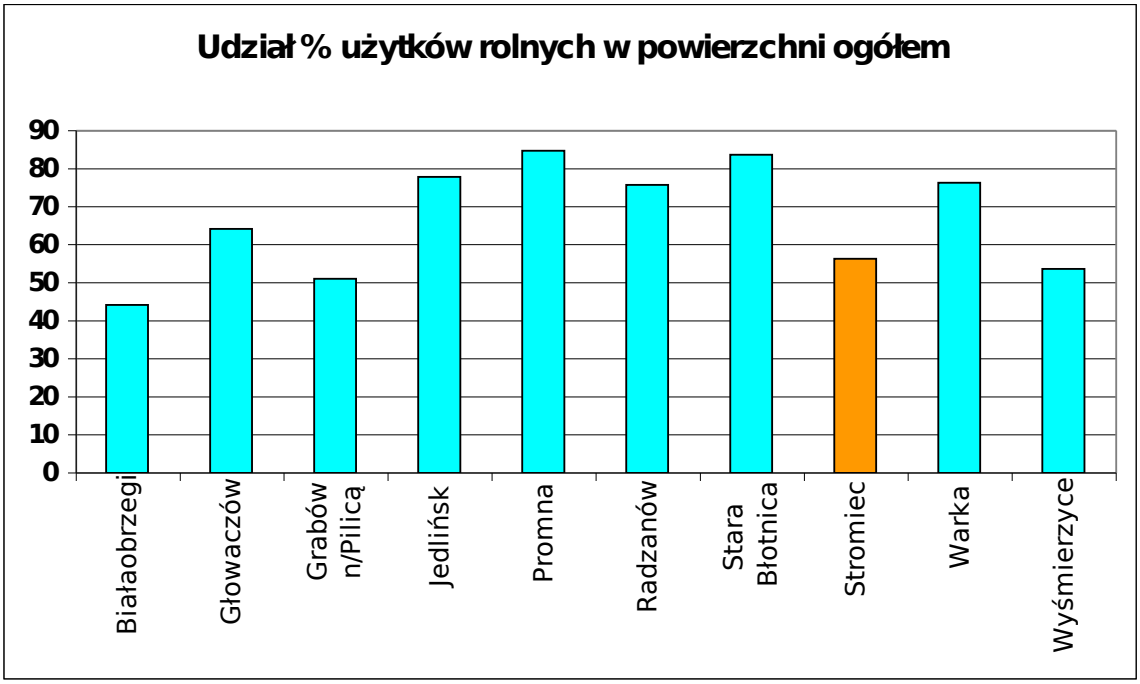
Zwierzęta gospodarskie w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych w 1998 r.	Gmina Stromiec	Województwo mazowieckie	Polska
Ogółem bydło	33,0	42,9	37,7
w tym: krowy	18,9	25,2	19,2
Trzoda chlewna	30,1	88,8	103,9

Wskaźniki pogłowia zwierząt hodowlanych na terenie gminy Stromiec są znacznie niższe od takich wskaźników dla województwa i Polski.

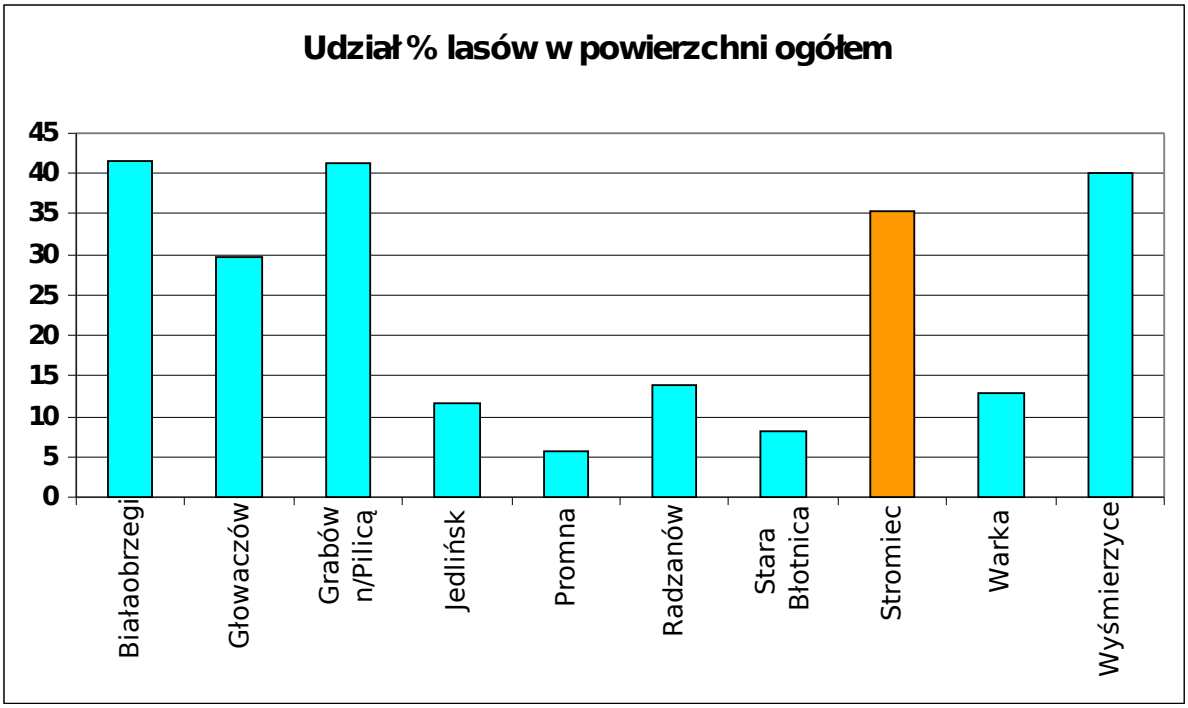
LEŚNICTWO

Powierzchnia lasów na terenie gminy wynosi ogółem 5963 ha, co stanowi 38% ogólnej powierzchni gminy. Lasy państwowe zajmują 4490 ha, prywatne 1138 ha. Obszary leśne występują w postaci trzech dużych zwartych kompleksów, pokrywających południowo-wschodnią i północno-zachodnią część gminy. Kompleksy te mają charakter uroczysk: „Stachów", Ksawerów" i „Majdan". Występują tam chronione gatunki roślin.

GMINA STROMIEC
Biała Góra
Boska Wola
Pilica
Krzemień
Rezerwat "Olszyny"
Boże
Ducka Wola
Małe Boże
Pokrzywna
Niedabyl
Dyga
Pietrusin
Stromiec
Ksawerów Stary
Rezerwat "Starodrzew Dobieszyński"
Wola Stromiecka
Matyldzin
Ksawerów Nowy
Podlesie
Lipskie Budy
Zabagnie
Kolonia Sielce
Piróg
Dobieszyn
Sielce
Marianki
Bobrek
Bobrek Kolonia
Grabowy Las
Sułków
Kalinów
Nętne
Olszowa Dąbrowa
Lasy i grunty leśne
Rezerwat przyrody

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego"

* wg „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego"

4.3. Aktywność gospodarcza mieszkańców gminy

Dynamikę zmian liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych od 1990 roku w Urzędzie Gminy Stromiec w ostatnich latach przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Rok	Handel	Usługi	Gastronomia
1.	1990	13	80	1
2.	1991	19	91	1
3.	1992	28	109	1
4.	1993	37	127	1
5.	1994	44	147	1
6.	1995	52	174	1
7.	1996	63	199	1
8.	1997	71	238	2
9.	1998	85	209	3
10.	1999	85	191	3
11.	2000	101	179	3
12.	2001	103	182	4
13.	2002	114	192	4

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

Aktywność gospodarcza mieszkańców poszczególnych sołectw gminy Stromiec – liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w 2000, 2001 i 2002 r.

L.p.	**Sołectwo**	**Handel**			**Usługi**			**Gastronomia**		
		2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003
1	Stromiec	30	30	38	33	31	34	2	2	2
2	Stromiecka Wola	6	7	6	8	10	10	0	0	0
3	Piróg	3	3	3	6	7	7	0	0	0
4	Marianki	0	1	1	4	4	4	0	0	0
5	Bobrek Kolonia	17	16	20	22	20	23	0	0	0
6	Bobrek	20	20	20	18	18	20	0	0	0
7	Niedabyl	0	0	0	6	6	9	0	0	0
8	Pokrzywna	1	0	1	4	4	4	0	0	0
9	Małe Boże	0	0	0	5	6	6	0	0	0
10	Boże	2	3	3	6	6	9	0	0	0
11	Ducka Wola	2	2	2	6	6	6	0	0	0
12	Boska Wola	2	2	2	7	8	5	0	0	0
13	Krzemień	0	0	0	2	3	3	0	0	0
14	Biała Góra	0	0	0	3	2	2	1	1	1
15	Ksawerów Stary	3	3	3	12	10	10	0	0	0
16	Ksawerów Nowy	2	2	2	4	4	5	0	0	0
17	Podlesie	5	5	5	15	16	13	0	0	0
18	Dobieszyn	4	4	4	10	12	12	1	1	1
19	Sułków	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Kolonia Sielce	0	0	0	0	1	1	0	0	0
21	Sielce	1	1	1	4	4	4	0	0	0
22	Olszowa Dąbrowa	1	1	1	1	1	1	0	0	0
23	Lipskie Budy	2	2	2	3	3	3	0	0	0
	RAZEM	**101**	**102**	**114**	**179**	**182**	**191**	**4**	**4**	**4**

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

4.3.1. Handel

Przeważająca liczba placówek handlowych na terenie gminy prowadzi sprzedaż artykułów spożywczych i przemysłowych.

4.3.2. Usługi

Usługi przewozowe dla ludności pełnią:

- pasażerskie: PKS Grójec i Kozienice oraz PKP
- transportowe: PKP i prywatni przewoźnicy

Techniczne usługi dla motoryzacji świadczą: stacje paliw w Stromcu oraz warsztaty samochodowe w Stromcu, Pirogu, Boskiej Woli i Stromieckiej Woli

4.3.3. Gastronomia

Na terenie gminy działają placówki małej gastronomii, zlokalizowane przeważnie przy drogach powiatowych, m.in.;.

- Stromcu
- Dobieszynie
- Białej Górze

4.4. Banki

Obsługę bankową osób i firm z terenu gminy prowadzi Oddział Banku Spółdzielczego Rzemiosła w Stromcu z filią w Dobieszynie

4.5. Struktura zatrudnienia

Wg Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań (2002) w gminie Stromiec na ogólna liczbę 4369 mieszkańców powyżej 15 roku życia bez pracy pozostaje 335 osób. Dla tej grupy wiekowej stopa bezrobocia wyniosła 12,9 %.

Stopa bezrobocia w gminie Stromiec osiągała poziom:

- wg stanu na dzień 30.06.2001 – 22,1 %
- wg stanu na dzień 30.06.2002 – 22,3 %

- wg stanu na dzień 30.06.2003 – 22,74 %

Główni pracodawcy na terenie gminy Stromiec

L.p	Przedsiębiorstwo - instytucja	Lokalizacja	Liczba zatrudnionych
1	Urząd Gminy	Stromiec	23
2	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Stromiec	3
3	Gminna Biblioteka Publiczna	Stromiec	2
4	Publiczne Gimnazjum	Stromiec	24
5	Publiczne Szkoły Podstawowe		83
6	Bank Spółdzielczy	Stromiec	4

Głównymi pracodawcami na terenie gminy są instytucje finansowane z budżetu gminy. Brak jest znaczących firm branży produkcyjnej, funkcjonują natomiast małe, często rodzinne, firmy produkcyjne i usługowe.

V DIAGNOZA STANU ŚRODOWISKA

5.1. Ochrona powietrza

Nie prowadzi się szczegółowych badań zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Stromiec. Najbliżej zlokalizowane stanowiska pomiarowe znajdują się w miejscowościach:

- Belsk Duży – około 31 km – kierunek północny zachód

- Radom – około 35 km – kierunek południowy
- Pionki – około 37 km - kierunek południowy wschód
- Kozienice – około 35 km – kierunek wschodni

Wyniki pomiarów dla poszczególnych zanieczyszczeń przedstawiają tabele:

Lp	**Lokalizacja stanowiska pomiarowego**	SO_2		NO_2		Pył zawieszony	
		Pomiar w 2000	**Pomiar w 2002**	**Pomiarw 2000**	**Pomiar w 2002**	**Pomiar w 2000**	**Pomiar w 2002**
1	Belsk Duży	6,8	6,5	8,7	8,5	b.d.	b.d.
2	Radom	8,0	6,3	14,5	10,5	12,3	46,4
3	Pionki	2,4	8,2	7,7	16,8	8,2	1,5
4	Kozienice	b.d.	1,7	6,3	11,1	b.d.	11,8

Dopuszczalne stężenia wynoszą:
- SO_2 - 40 μg/m^3
- NO_2 - 40 μg/m^3
- Pył zawieszony - 75 μg/m^3

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych dla powiatu białobrzeskiego w roku 2000 wyniosła:

- zanieczyszczenia pyłowe – 30 Mg/rok
- zanieczyszczenia gazowe – 228 Mg/rok

Na terenie gminy Stromiec nie występują przekroczenia dopuszczalnych norm zanieczyszczenia powietrza.

5.2. Ochrona wód

Spośród rzek przepływających przez gminę monitorowana jest tylko Pilica (na całym odcinku prowadzi ona wody silnie zanieczyszczone - n.o.n.). Na terenie powiatu Białobrzegi rzeka Pilica badana jest w punkcie powyżej miasta Białobrzegi. Wyniki pomiarów z lat 1990 – 2000 przedstawia poniższe zestawienie:

Klasa czystości Ocena ogólna			Wskaźniki decydujące o non (metoda stężeń charakterystycznych)		
1990	**1995**	**2000**	**1990**	**1995**	**2000**
Non	non	III	m. coli	chlorofil, m. coli	-
III	non	III	-	chlorofil	-

Wody podziemne w gminie zostały przebadane w jednej studni głębinowej w Stromcu.

Wyniki z regionalnego monitoringu wód podziemnych w gminie za rok 2000:

Punkt pomiarowo- kontrolny	Wiosna 2000	Jesień 2000
Stromiec	I b	I b

Klasyfikacji monitorowanych wód dokonano wg zaleceń PIOŚ z 1995 roku:

- Klasa I a – wody najwyższej jakości

- Klasa I b - wody wysokiej jakości
- Klasa II - wody średnie jakości
- Klasa III - wody niskiej jakości

5.3. Ochrona przyrody

Na terenie gminy znajdują się dwa rezerwaty przyrody o charakterze leśnym, ustanowione zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. Są to:

- „Majdan" – o powierzchni 50,6 ha, położony w południowo-wschodniej części kompleksu leśnego „Majdan"
- „Starodrzew Dobieszyński" – o powierzchni 8,72 ha, położony w największym kompleksie Puszczy Stromieckiej
- „Siekluki" – obejmujący swoim terenem gminy Stromiec, Stara Błotnica, Jedlińsk. Jest to rezerwat torfiskowy.

Zachodnia część gminy, do drogi Piróg – Marianki – Stromiec – Boże – Boska Wola wchodzi w zasięg obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Pilicy i Drzewiczki", utworzonego uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28 czerwca 1983 r.

W rejestrze powiatu białobrzeskiego znajdują się następujące pomniki przyrody, zlokalizowane na terenie gminy Stromiec:

L.p.	Nr rejestru	Opis obiektu	Szczegółowa lokalizacja
1	301	Dąb szypułkowy	Uroczysko Majdan
2	399	Dąb szypułkowy	Dobieszyn, poddz. 130m
3	400	Dąb szypułkowy	Dobieszyn, poddz. 130m
4	401	Dąb szypułkowy	Dobieszyn, poddz. 130m
5	402	Dąb szypułkowy	Dobieszyn, poddz. 130m
6	669	Buk pospolity	Dobieszyn, poddz. 91k
7	670	Dąb Kościuszki	Dobieszyn, poddz. 162g
8	671	Dąb szypułkowy	Dobieszyn, poddz. 217a
9	672	Grupa drzew, Dąb szypułkowy	Dobieszyn, poddz. 218c
10	673	Grupa drzew, Dąb szypułkowy	Dobieszyn, poddz. 219b

* wg danych Urzędu Gminy Stromiec

5.4. Eksploatacja złóż kopalin

Kopalinami występującymi na terenie gminy Stromiec są złoża surowców skalnych w postaci piasków i żwirów z dominacją kruszywa naturalnego.

Kruszywo naturalne - występuje na terenie niemal całej gminy. Prowadzono prace zwiadowcze w rejonie miejscowości: Biała Góra – Małe Boże, Stromiec i Polesie – piaski nie nadają się do eksploatacji na skalę przemysłową

Torfy – głównie o niskiej wartości, opałowe, częściowo eksploatowane. Występują w rejonach: „Podlesie – Stromiec – Bierwce", „Stromiec", „Pilica" – rejon Grzmiącej i Stromca, „Ducka Wola".

Węgiel brunatny – rozpoznano 3 obszary występowania (rejon Brzeźców, Niedabyla i Okrąglika). Badania nie doprowadziły do udokumentowania złóż – uznano je za mało perspektywiczne.

Eksploatacja kopalin odbywa się na niewielką skalę. Na potrzeby lokalne wydobycia piasków wytypowano 27 punktów.

VI. RAPORTY Z SESJI PLANOWANIA STRATEGICZNEGO

6.1. Raport z Sesji Planowania Strategicznego

Geneza i zakres Raportu

W dniu 07 grudnia 2003 r. w Szkole Podstawowej w Stromcu - w ramach prac nad „Strategią Rozwoju Gminy Stromiec" odbyła się „Sesja Planowania Strategicznego".

W sesji uczestniczyli mieszkańcy Gminy zaproszeni przez władze samorządowe oraz przedstawiciele PPUH „BaSz".

Celem sesji było wypracowanie metodą analizy SWOT danych wyjściowych do określenia optymalnych kierunków rozwoju gminy. Uczestnicy sesji pracowali w czterech grupach. Każda z grup, wspólnie z moderatorem prowadzącym zajęcia, określała misję, mocne i słabe strony gminy oraz zagrożenia i szanse jej rozwoju. Na zakończenie sesji zostały przedstawione wstępne wyniki prac w każdej grupie.

Raport zawiera:

- listę uczestników sesji,
- propozycje zgłoszone przez poszczególne grupy:
  - mocnych stron Gminy
  - słabych stron Gminy
  - zagrożeń rozwoju Gminy
  - szans rozwoju Gminy
  - misji
- zestawienia najważniejszych zagadnień w każdym z elementów analizy SWOT w poszczególnych grupach,
- listę osób wybranych przez poszczególne grupy do uczestnictwa w „Warsztatach Planowania Strategicznego"

LISTA OBECNOŚCI

GRUPA „A"

1. Teresa Kopeć
2. Aleksandra Górnik
3. Sylwester Podsiadły
4. Marian Wrona
5. Krzysztof Bulkowski
6. Ryszard Mielczarek
7. Krzysztof Śniegowski
8. Józef Morawski
9. Roman Rogalski

GRUPA „B"

1. Roman Czworno
2. Krzysztof Marszałek
3. Leokadia Tomczyk
4. Elżbieta Wiatrak
5. Elżbieta Czworno
6. Hanna Król
7. Anna Mrozińska
8. Robert Mroziński
9. Zbysław Migdał

GRUPA „C"

1. Maria Brzezińska
2. Marek Popiel
3. Sławomir Wieteska
4. Alfreda Sikorska
5. Stanisław Tomczyk
6. Jadwiga Sekuła
7. Anna Chmielewska
8. Bogdan Kaliciński
9. Janusz Żurawski

10. Edward Mielniczek
11. Jarosław Daszkiewicz

GRUPA „D”

1. Leszek Molga
2. Mariusz Chmielewski
3. Beata Komorek
4. Anna Kaczmarczyk
5. Marek Matysiak
6. Czesław Wójcik

MISJA

Grupy wypracowały następujące definicje Misji:

Grupa „A”

Gmina Stromiec jest gminą o charakterze rolniczo-turystycznym, z szeroko rozwiniętą sferą rzemiosła i usług. Jest tu dobry dostęp do mediów, pełna infrastruktura techniczna i społeczna. Opieka medyczna na wysokim poziomie. Brak zagrożeń ekologicznych. Mieszkańcy pielęgnują własne tradycje, działają wspólnie. Gmina przyciąga turystów swoją estetyką i gościnnością. Przyjazna administracja dla mieszkańców gminy (urzędnicy służą pomocą). Miejscowe surowce są przetwarzane w miejscu ich powstania.

Grupa „B”

Gmina Stromiec zapewnia mieszkańcom zatrudnienie w rolnictwie, drobnej wytwórczości, turystyce i agroturystyce, usługach i handlu. Jest gmina czystą ekologicznie, z pełną infrastrukturą techniczną. Mieszkańcy i młodzież mają doskonałe warunki do nauki, wypoczynku i rekreacji w doposażonych obiektach. Mają zapewnioną opiekę zdrowotną i czują się bezpiecznie. Wykształcona młodzież, mając wspaniałe warunki do życia da świeży impuls w rozwój lokalnej społeczności.

Grupa „C”

Gmina Stromiec:

- ma charakter rolniczo-przemysłowy i agroturystyczny
- posiada pełną infrastrukturę techniczną (wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnia, drogi)
- zapewnia mieszkańcom wykształcenie oraz aktywny wypoczynek (kluby sportowe, basen) i ofertę kulturalną
- jest gminą bezpieczną

Grupa „D”

Gmina Stromiec to gmina rolniczo-turystyczna z rolnictwem o charakterze ekologicznym, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczna i kulturalno-oświatową. Rozwój rzemiosła, usług i przemysłu podporządkowany jest ekologii.

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „mocnych stron”:

Grupa „A”

L.p.	TEMAT
1	Dogodne położenie geograficzne - bliskość Warszawy i Radomia - dogodne połączenia komunikacyjne (bliskość drogi międzynarodowej E7 i krajowej nr 48, bliskość PKP)
2	Czyste środowiska naturalne - duża ilość lasów - Puszcza Stromiecka - dostęp do Pilicy
3	Rzemiosło i rolnictwo
4	Pomniki przyrody i zabytki kultury
5	Potencjał ludzki
6	Szkolnictwo i telekomunikacja

Grupa „B”

L.p.	TEMAT
1	Walory środowiska naturalnego - duże kompleksy leśne - położenie nad Pilicą - czyste środowisko naturalne - zabytki, pomniki przyrody, rezerwaty
2	Dobre położenie w centrum kraju, dobra sieć dróg i połączeń kolejowych
3	Wykształcona kadra: oświatowa, medyczna, administracyjna
4	Osiągnięcia młodzieży: dydaktyczne, sportowe, wychowawcze
5	Tradycje w drobnej przedsiębiorczości, związane z produkcją obuwia
6	Dobra współpraca między różnymi instytucjami
7	Regionalne organizacje społeczne np.: Stowarzyszenie „Stromiecczyzna”, OSP, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Orlęta”

Grupa „C”

L.p.	TEMAT
1	Położenie gminy – czyste środowisko, duże zalesienie (Puszcza Stromiecka), tereny rekreacyjne, dorzecze Pilicy
2	Korzystne połączenia komunikacyjne, bliskość trasy nr 7 i linii PKP, korzystny dojazd do dużych miast
3	Rzemiosło – branża obuwnicza i sieć handlowa
4	Telefonizacja
5	Aktywność mieszkańców (OSP, oświata i szkolnictwo)
6	Specjalistyczne gospodarstwa rolne, ubojnia

Grupa „D”

L.p.	TEMAT
1	Środowisko naturalne - czyste - lasy - tereny łowieckie - agroturystyka i turystyka
2	Położenie geograficzne - środek Polski (centralnie) - bliskość Warszawy - drogi krajowe i linie kolejowe
3	Rozwinięte rzemiosło
4	Zasoby mienia komunalnego

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „słabych stron”:

Grupa „A”

L.p.	TEMAT

1	Infrastruktura techniczna - wodociągi - kanalizacja - oczyszczalnia - gospodarka odpadami - drogi gminne i społeczna - baza kulturalno-oświatowa - baza sportowo-rekreacyjna - brak bazy turystycznej, słabe oznakowanie szlaków turystycznych
2	Niska jakość gruntów rolnych, rozdrobnienie
3	Brak miejsc pracy i migracja ludzi
4	Brak działań promocyjnych w gminie

Grupa „B”

L.p.	TEMAT
1	Brak infrastruktury technicznej: - wodociągów - kanalizacji - oczyszczalni ścieków
2	Zły stan nawierzchni dróg, brak chodników i poboczy
3	Zły stan techniczny szkół, Policji, Ośrodka Zdrowia w Dobieszynie oraz słabe ich wyposażenie
4	Brak bazy kulturalno-oświatowo-rekreacyjnej
5	Brak zakładów pracy
6	Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa: dzikie wysypiska, wylewanie szamb na pole

Grupa „C”

L.p.	TEMAT
1	Zły stan dróg na terenie gminy
2	Brak wodociągów i kanalizacji
3	Poziom rolnictwa (rozdrobnienie, jakość gleb)
4	Brak sprawnie funkcjonującego ośrodka kultury
5	Brak miejsc pracy
6	Słaba gospodarka odpadami

Grupa „D”

L.p.	TEMAT
1	Słabo rozwinięta infrastruktura - wodociągi - kanalizacja - oczyszczalnia ścieków - drogi - chodniki - gazociągi
2	Słabe rolnictwo - rozdrobnienie - słabe gleby - baza
3	Brak przemysłu i wysokie bezrobocie
4	Zły stan techniczny bazy oświatowej, kulturalnej i sportowej

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „zagrożeń”:

Grupa „A”

L.p.	TEMAT
1	Nieodpowiedni stan opieki medycznej – brak specjalistów
2	Niska opłacalność produkcji rolnej i rzemieślniczej
3	Brak perspektyw w rozwoju
4	Zła infrastruktura techniczna - drogi (zatoczki) - wodociągi - kanalizacja
5	Brak parkingów
6	Marazm, niechęć mieszkańców do inicjatyw społecznych
7	Niski poziom edukacji ekologicznej społeczeństwa gminy

Grupa „B”

L.p.	TEMAT
1	Bezrobocie
2	Nieopłacalność produkcji rolnej
3	Narastająca przestępczość: rozboje, kradzieże, alkoholizm, dewastacja, przemoc agresja wśród młodzieży
4	Braki w prawodawstwie. Brak poszanowania prawa

Grupa „C”

L.p.	TEMAT
1	Brak stabilnej polityki podatkowej państwa
2	Poziom środków budżetowych gminy
3	Brak opłacalności produkcji rolnej
4	Niski poziom bezpieczeństwa, zagrożenia związane z patologiami
5	„Ucieczka” młodych i wykształconych ludzi (w poszukiwaniu pracy)

Grupa „D”

L.p.	TEMAT
1	Brak stabilnej polityki państwa
2	Niskie dochody gminy (brak środków)
3	Konkurencyjność towarów z UE
4	Brak dostępu do funduszy UE

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „szans”:

Grupa „A”

L.p.	TEMAT
1	Pozyskanie środków finansowych z zewnątrz
2	Pozyskanie osób, wywodzących się z terenu gminy Stromiec, mogących ją wspierać oraz działania skierowane na rozwój gminy
3	Promocja gminy
4	Czyste środowisko, brak zagrożeń ekologicznych, bliskość dużej aglomeracji miejskiej jest szansą na rozwój rolnictwa, turystyki, gastronomii, rzemiosła
5	Powstanie grup producenckich, szeroka współpraca między nimi i poszukiwanie nowych rynków zbytu
6	Tworzenie więzi lokalnych
7	Edukacja ekologiczna

Grupa „B”

L.p.	TEMAT

1	Rozwój turystyki i agroturystyki oraz zaplecza usługowo-rozrywkowego. Wytyczenie szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych
2	Promocja gminy
3	Pozyskanie funduszy zewnętrznych
4	Edukacja ekologiczna
5	Tworzenie gospodarstw specjalistycznych oraz grup producenckich (np. zdrowa żywność)
6	Rozwój drobnej wytwórczości
7	Budowa stadionu

Grupa „C”

L.p.	TEMAT
1	Poprawa stanu infrastruktury (drogi, wodociągi, kanalizacja) poprzez wykorzystanie (pozyskanie) środków pozabudżetowych (fundusze i programy pomocowe)
2	Rozwój agroturystyki i rolnictwa ekologicznego
3	Pozyskanie inwestorów z zewnątrz
4	Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców i zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży
5	Stabilna polityka państwa

Grupa „D”

L.p.	TEMAT
1	Rozwój rolnictwa ekologicznego - produkcja biomasy (energii) - przetwórstwo
2	Rozwój turystyki i agroturystyki
3	Fundusze strukturalne z UE
4	Rozwój usług, rzemiosła i przemysłu czystego ekologicznie
5	Edukacja

6.2. Raport z Młodzieżowej Sesji Planowania Strategicznego

Geneza i zakres Raportu

W dniu 08 stycznia 2004 r. w Szkole Podstawowej w Stromcu - w ramach prac nad „Strategią Rozwoju Gminy Stromiec” odbyła się „Młodzieżowa Sesja Planowania Strategicznego”.

W sesji uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych i Gimnazjum zaproszeni przez władze samorządowe oraz przedstawiciel PPUH „BaSz”.

Celem sesji było wypracowanie metodą analizy SWOT danych wyjściowych do określenia optymalnych kierunków rozwoju gminy. Uczestnicy sesji pracowali w czterech grupach. Każda z grup, określała misję, mocne i słabe strony gminy oraz zagrożenia i szanse jej rozwoju. Na zakończenie sesji zostały przedstawione wstępne wyniki prac w każdej grupie.

Raport zawiera:

- listę uczestników sesji,
- propozycje zgłoszone przez poszczególne grupy:
  - mocnych stron Gminy
  - słabych stron Gminy
  - zagrożeń rozwoju Gminy
  - szans rozwoju Gminy
  - misji

- zestawienia najważniejszych zagadnień w każdym z elementów analizy SWOT w poszczególnych grupach,

LISTA OBECNOŚCI

GRUPA „A”

1. Monika Misterska – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. II
2. Piotr Babik – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. II
3. Damian Duranc – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. II
4. Hubert Regulski – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. III
5. Milena Błach – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. III
6. Marlena Sikorska – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. II

GRUPA „B”

1. Martyna Natalia Migdał – PSP Stromiec kl. VI
2. Emilia Kłosiewicz – PSP Boże kl. VI
3. Mateusz Jureg – PSP Podlesie Duże kl. VI
4. Mateusz Kamiński – PSP Stromiec kl. VI
5. Mateusz Duran – PSP Stromiec kl. VI
6. Paweł Kusak – PSP Stromiec kl. VI

GRUPA „C”

1. Magda Bogdziewicz – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. III
2. Malwina Miechowska – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. III
3. Jacek Stykowski – Publiczne Gimnazjum w Stromcu kl. III
4. Ewelina Górska – PSP Boże kl. VI
5. Wioleta Parol – PSP Boże kl. VI
6. Norbert Szulik – PSP Podlesie Duże kl. VI
7. Jowita Adach – PSP Podlesie Duże kl. VI

GRUPA „D”

1. Kamil Kucharski – PSP Dobieszyn kl. VI
2. Damian Strzelczyk – PSP Dobieszyn kl. VI
3. Elwira Piechnik – PSP Dobieszyn kl. V
4. Sebastian Matysiak – PSP Bobrek kl. VI
5. Mateusz Duda – PSP Bobrek kl. VI
6. Martyna Rotuska – PSP Bobrek kl. VI

MISJA

Grupy wypracowały następujące definicje Misji:

Grupa „A”

Po 15 latach powróciłam do rodzinnej miejscowości. Zastałam tu wiele pozytywnych zmian. Po pierwsze zaskoczyło mnie to, że drogi są w bardzo dobrym stanie technicznym. Na poboczach są chodniki wyłożone kostką brukową. Kiedy przechodziłam ulicą ujrzałam pojemniki, w których śmieci były posegregowane i dokoła

było czysto. Zauważyłam również, że zamknięta została ubojnia, która dawniej zanieczyszczała środowisko. Natomiast na jej miejsce powstały nowe, legalne przedsiębiorstwa rzemieślnicze, zatrudniające większość społeczności gminy. W ten sposób zmniejszyło się bezrobocie. Od mieszkańców dowiedziałam się również, że powstała kanalizacja i oczyszczalnia ścieków. Dużo czystych lasów i oczyszczona Pilica w naszej gminie sprzyja napływowi turystów, którzy mogą skorzystać z wielu różnych atrakcji, np. kąpieli w kozim mleku. Naprzeciwko mojego domu, gdzie dawniej był plac porośnięty trawą utworzono piękny park z fontanną, placem zabaw dla dzieci i miejscem spotkań towarzyskich dla młodzieży. Młodzież może również korzystać z kafejki internetowej, z kina i z dyskoteki. Mieszkańcy czują się bezpiecznie, ponieważ policja sprawnie nadzoruje życie w gminie. Na skrzyżowaniu głównym jest rondo. Opieka społeczna jest miła i serdeczna. Postanowiłam, że tu powrócę, by móc spokojnie dożyć emerytury.

Grupa „B"

Nasza gmina jest gminą czystą i zadbaną. Nawierzchnia dróg jest znacznie lepsza niż dawniej. Jest dużo obiektów sportowych. Powstały muzea i różne kafejki. Zbudowano oczyszczalnie ścieków i wodociągi. Zmniejszyło się bezrobocie. Szkoły są znacznie lepiej wyposażone. Bardzo rozwinęła się agroturystyka. Jesteśmy w Unii Europejskiej. Wybudowano budynki rozrywkowe. Teraz nasza gmina jest o wiele ciekawsza niż dawniej.

Grupa „C"

Gmina Stromiec jest gmina o charakterze rolniczo-turystycznym. Znajdują się tu ośrodki rekreacyjne, w trakcie budowy jest kryty basen. W każdej miejscowości znajduje się kanalizacja i wodociąg. Są tu również: dom spokojnej starości, schronisko dla zwierząt, kafejka internetowa i pizzeria. Społeczeństwo w znacznej mierze zajmuje się rolnictwem. W gminie są nowoczesne mleczarnie, oczyszczalnia ścieków. Została zamknięta ubojnia, która zanieczyszczała środowisko. Został rozbudowany ośrodek zdrowia, zmieniono lekarza internistę! Publiczne Gimnazjum w Stromcu ma wymienione okna i parkiet na sali gimnastycznej. Jest więcej miejsc pracy. Ludzie średnio zamożni i mało zamożni dostają większe zapomogi. Ogólnie ludziom żyje się dobrze i wszyscy są zadowoleni i szczęśliwi. Poprawił się stan dróg.

Grupa „D"

Gmina Stromiec ma dużo inwestorów. Profesjonalna Gmina, w której oświata stoi na wysokim poziomie. Jakość dróg w gminie jest bardzo dobra. Mieszkańcom żyje się dobrze. Gmina Stromiec jest gminą utrzymującą się z przemysłu, mająca duże dochody. O powiększonej działalności. Ma ona do dyspozycji dużo sprzętu. Gmina Stromiec nie przypomina stanem gminy sprzed 15 lat.

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „mocnych stron”:

Grupa „A”

L.p.	TEMAT
1	Powierzchnie leśne
2	Linia kolejowa
3	Aktywność gospodarcza mieszkańców
4	Linie telefoniczne, wodociągi
5	Dobrze funkcjonujące: a. straż pożarna b. publiczna biblioteka

Grupa „B”

L.p.	TEMAT
1	Duża powierzchnia gminy
2	Dobrze rozwinięta sieć dróg i połączeń kolejowych
3	Ośrodek zdrowia i opieka społeczna
4	Duży dostęp do wody pitnej
5	Bliskość Warszawy i Radomia
6	Posterunek policji
7	Mało zanieczyszczone środowisko

Grupa „C”

L.p.	TEMAT
1	Dobrze funkcjonujące szkoły
2	Mało zanieczyszczeń
3	Dobrze rozwinięta komunikacja
4	Duża lesistość
5	Dobre położenie gminy (bliskość większych miast)

Grupa „D”

L.p.	TEMAT
1	Duża powierzchnia lasów
2	Czyste powietrze
3	Dobre położenie geograficzne
4	Zdolna młodzież
5	Dużo terenów do inwestycji

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „słabych stron”:

Grupa „A”

L.p.	TEMAT
1	Zanieczyszczenie środowiska - ubojnia położona w centrum Stromca - śmieci w lasach
2	Brak świadomości ekologicznej i społecznej mieszkańców gminy
3	Zły stan techniczny dróg, słabe oświetlenie, brak poboczy, złe rozwiązanie głównego skrzyżowania w Stromcu
4	Słaba obsługa w Ośrodku Zdrowia
5	Złe funkcjonowanie policji

6	Mało atrakcyjnych propozycji zagospodarowania wolnego czasu młodzieży
7	Brak kanalizacji

Grupa „B”

L.p.	TEMAT
1	Brak oczyszczalni ścieków
2	Brak ośrodków rekreacyjno-wypoczynkowych
3	Brak pojemników do sortowania śmieci
4	Duże bezrobocie
5	Zła nawierzchnia dróg i chodników
6	Brak surowców mineralnych
7	Bezdomne psy

Grupa „C”

L.p.	TEMAT
1	Brak wodociągów w niektórych miejscowościach
2	Słaba jakość dróg
3	Brak funduszy na zaopatrzenie szkół
4	Brak rozrywek dla młodzieży
5	Brak kanalizacji
6	Duże bezrobocie
7	Brak opieki medycznej w szkołach
8	Brak budek telefonicznych

Grupa „D”

L.p.	TEMAT
1	Zły stan dróg
2	Mało miejsc rozrywkowych dla młodzieży
3	Bezrobocie
4	Zanieczyszczenie miejsc publicznych (np. PKS)
5	Brak chodników na poboczach
6	Słabe wyposażenie szkół przez Gminę

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „zagrożeń”:

Grupa „A”

L.p.	TEMAT
1	Starzenie się społeczeństwa gminy
2	Kataklizmy przyrodnicze
3	Ataki terrorystyczne
4	Odpływ ludności
5	Wzrost bezrobocia
6	Zagrożenia wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej
7	Zanieczyszczenie środowiska z zewnątrz
8	Polityka państwa, podatki
9	Patologie

Grupa „B”

L.p.	TEMAT
1	Pożary i powodzie
2	Przestępczość
3	Polityka kredytowa państwa
4	Groźne zwierzęta

5	Duże firmy zanieczyszczające środowisko
6	Pogoda

Grupa „C”

L.p.	TEMAT
1	Kataklizmy - pożary - powodzie
2	Zatrucie wody pitnej
3	Nałogi społeczeństwa
4	Przestępczość
5	Emigracja ludzi do większych miast
6	Powiększenie bezrobocia
7	Patologie
8	Brak funduszy na dalszy rozwój gminy
9	Karczowanie zbyt dużej powierzchni lasów
10	Zagrożenie dla hodowców (choroba BSE)
11	Mały przyrost naturalny

Grupa „D”

L.p.	TEMAT
1	Zła polityka samorządowa
2	Bezrobocie
3	Pożary lasów
4	Upadek zakładów gospodarczych
5	Zatrucie środowiska
6	Likwidacja szkół

W wyniku dyskusji ustalono następującą hierarchię ważności „szans”:

Grupa „A”

L.p.	TEMAT
1	Polityka państwa, sprzyjająca rozwojowi
2	Unia Europejska
3	Napływ turystów
4	Włączenie obywateli gminy do współpracy
5	Więcej zakładów pracy

Grupa „B”

L.p.	TEMAT
1	Inwestycja w edukację dzieci
2	Zbudowanie oczyszczalni ścieków i wodociągów
3	Pozyskanie inwestorów
4	Stworzenie większej ilości miejsc pracy
5	Duża ilość lasów – zalesianie słabych gleb
6	Produkty regionalne
7	Unia Europejska
8	Moda na rekreację
9	Reklama regionu

Grupa „C”

L.p.	TEMAT
1	Nowe miejsca pracy

2	Poprawienie jakości dróg
3	Budowa chodników i ścieżek rowerowych
4	Budowa kanalizacji i wodociągów
5	Budowa ośrodka rekreacyjnego, domu spokojnej starości, pizzerii, schroniska dla zwierząt, kafejki internetowej
6	Wymiana okien w niektórych szkołach
7	Większa stanowczość policjantów

Grupa „D”

L.p.	TEMAT
1	Pozyskanie inwestorów
2	Pomoc od Unii Europejskiej
3	Produkcja brykietu
4	Zachęcenie społeczeństwa do aktywności gospodarczej
5	Reklama gminy
6	Nowoczesne wysypisko

WNIOSKI

1. Misja gminy Stromiec w ujęciu każdej z grup odbiega od przyjętego ogólnie schematu misji – jest raczej zbiorem postulatów i „spraw do załatwienia”. Uczestnicy Młodzieżowej Sesji Planowania Strategicznego chcieliby, aby te problemy udało się rozwiązać w ciągu najbliższych piętnastu lat. Podobne wnioski wynikają z analizy „szans” wymienianych przez młodzież.
2. Główne zagadnienia wybijające się z przyjętych definicji misji to:

- poprawa poziomu życia mieszkańców gminy (infrastruktura techniczna i społeczna)
- stan środowiska naturalnego – przedstawiany jako jeden z najistotniejszych czynników, warunkujących rozwój
- wykorzystanie walorów gminy do rozwoju agroturystyki
- pozyskanie środków zewnętrznych na rozwój gminy (dotacje, subwencje oraz pozyskanie inwestorów)

3. Szczególną uwagę uczestnicy Sesji zwrócili na „inwestowanie w młodzież” – podnoszenie poziomu oświaty, rozwój kultury, sportu oraz niezbędnej do tego bazy i zaplecza. Lepsza organizacja czasu wolnego zmniejsza zagrożenie patologiami społecznymi.
4. Mocne strony gminy to – zdaniem uczestników Sesji – walory turystyczno-rekreacyjne, wynikające z warunków naturalnych (rzeka, lasy) oraz czystego, nieskażonego środowiska. Ważnym czynnikiem jest położenie gminy i dogodne połączenia komunikacyjne – drogowe i kolejowe.
5. Słabe strony gminy to głównie brak istotnych elementów infrastruktury – wodociągów, kanalizacji, zły stan dróg oraz niewystarczająca oferta rynku pracy. Młodzież zwraca też uwagę na sprawy dla niej najistotniejsze – m.in. brak możliwości spędzania wolnego czasu.
6. Głównymi zagrożeniami dla rozwoju gminy są – zdaniem młodzieży – brak środków na inwestycje oraz rosnące bezrobocie. Dla rozwoju agroturystyki i produkcji rolnej duże znaczenie ma stan środowiska naturalnego. Wiele głosów dotyczy zagrożeń związanych z kataklizmami, terroryzmem – jest to reakcja na codzienny napływ wiadomości ze świata, zdominowanych przez te zagadnienia.
7. Szanse na rozwój gminy wiążą się głównie z napływem kapitału (inwestorzy, dotacje, środki pomocowe Unii Europejskiej) oraz rolnictwem (przetwórstwo, agroturystyka). Na uwagę zasługuje docenienie

konieczności inwestowania w młodzież i edukację, bo nie jest możliwy rozwój bez dobrze wykształconych kadr. Wśród „szans" pojawiają się zapisy wskazujące na potrzebę realizacji konkretnych zadań, rozumiane przez młodzież jako działania warunkujące rozwój gminy.

VII. ANALIZA ZASOBÓW GMINY

Podsumowanie „Analizy SWOT" przeprowadzone w ramach „Warsztatów Planowania Strategicznego":

MOCNE STRONY

1. Walory środowiska naturalnego
2. Położenie geograficzne i sieć dróg
3. Zakłady rzemieślnicze
4. Aktywność mieszkańców
5. Szkolnictwo

SŁABE STRONY

1. Brak kanalizacji, niepełne zwodociągowanie, brak gazociągów, brak gospodarki odpadami
2. Zły stan dróg i brak infrastruktury drogowej
3. Słabe gleby i rozdrobnienie gospodarstw
4. Brak miejsc pracy
5. Niewystarczająca baza oświatowa, medyczna, kulturalna, sportowa, rekreacyjna
6. Niska świadomość ekologiczna

ZAGROŻENIA

1. Brak środków zewnętrznych na rozwój gminy
2. Nieopłacalność produkcji rolnej i rzemieślniczej
3. Niestabilne prawo
4. Brak poczucia bezpieczeństwa – rosnąca przestępczość, patologie
5. Wysokie bezrobocie, ubożenie społeczeństwa

SZANSE

1. Pozyskanie zewnętrznych środków na rozwój gminy
2. Edukacja
3. Rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki
4. Pozyskanie inwestorów – rozwój usług, rzemiosła
5. Promocja gminy

„Stan posiadania" Gminy Stromiec został szczegółowo przedstawiony w rozdziałach opisujących diagnozę stanu obecnego gminy. W tej części „Strategii" zostaną szerzej omówione te zasoby gminy, które uczestnicy „Sesji Planowania Strategicznego" oraz „Warsztatów Planowania Strategicznego" uznali za „mocne strony", i z którymi wiążą swoje plany rozwojowe.

7.1. Walory środowiska naturalnego

Ponad 35% powierzchni gminy zajmują lasy i grunty leśne. Jest to pozostałość dawnej Puszczy Stromieckiej, ograniczonej dolinami Pilicy, Wisły i Radomki. Obszary leśne występują w postaci trzech zwartych kompleksów, mających charakter uroczysk: „Stachów", „Ksawerów" i „Majdan". Na terenie gminy ustanowiono rezerwaty przyrody:

- „Starodrzew Dobieszyński" - położony w środkowo-wschodniej części gminy, przeważają bory i lasy mieszane.
- „Majdan" - położony w północno-zachodniej części gminy, przeważają bory sosnowe, lasy łęgowe i olsy

W północnej części gminy znajdują się zespoły roślinności łąkowo-pastwiskowej, położone w dolinach rzek i cieków wodnych – Pilicy, Dygi, Tymianki oraz zbiorowiska szuwarowo-torfowe. Zachodnia część gminy leży w zasięgu obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Pilicy i Drzewiczki". Obszar ten posiada znaczne walory przyrodniczo-krajobrazowe – malownicza dolina Pilicy oraz doliny jej dopływów z występującymi tu siedliskami rzadkich gatunków roślin i zwierząt oraz liczne pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej.

7.2. Położenie geograficzne i sieć dróg

Gmina Stromiec położona jest w południowej części województwa mazowieckiego w odległości około 70 km od Warszawy i około 30 km od Radamia. Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 48 Kock – Kozienice – Białobrzegi – Tomaszów Mazowiecki. W bezpośrednim sąsiedztwie gminy przebiega droga krajowa nr 7 Warszawa – Kielce – Kraków oraz droga krajowa nr 79 Warszawa – Kozienice – Sandomierz – Kraków. Sieć dróg powiatowych i gminnych zapewnia połączenia pomiędzy poszczególnymi miejscowościami w gminie oraz z gminami sąsiednimi. Przez wschodnią część gminy przebiega linia kolejowa relacji Warszawa – Warka – Radom, ze stacją w Dobieszynie.

7.3. Zakłady rzemieślnicze

Na terenie gminy Stromiec funkcjonuje blisko dwieście podmiotów gospodarczych, prowadzących działalność usługową i produkcyjną. Dominującą branżą jest produkcja obuwia, odzieży skórzanej, dodatków do odzieży oraz garbowanie i wyprawianie skór. Firmy działające na terenie gminy to przeważnie małe przedsiębiorstwa rodzinne, często posiadające wieloletnie tradycje.

7.4. Aktywność mieszkańców

Mieszkańcy gminy uczestniczą aktywnie w życiu społecznym i kulturalnym. Na terenie gminy działają organizacje społeczne:

- Stowarzyszenie „Stromiecczyzna"
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Orlęta"
- 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych

Wiele inwestycji, związanych z rozbudową sieci wodociągowych, telefonizacją oraz budową obiektów użyteczności publicznej realizowano przy znaczącym udziale mieszkańców poszczególnych sołectw.

7.5. Szkolnictwo

Na terenie Gminy Stromiec funkcjonuje 5 szkół podstawowych oraz gimnazjum. Szkoły – poza funkcją dydaktyczną – pełnią rolę placówek kulturalnych. Organizowane są kółka zainteresowań, imprezy dla młodzieży. Kadra nauczycielska systematycznie podnosi swoje kwalifikacje, obecnie 90% nauczycieli posiada wykształcenie wyższe (w roku 1990 tylko około 45%).

VIII. MISJA ORAZ CELE STRATEGICZNE I CELE OPERACYJNE GMINY STROMIEC

Planowanie rozwoju gminy

Proces planowania rozwoju gminy, oparty o przeprowadzoną analizę stanu obecnego gminy i uwzględniający wnioski z analizy SWOT ma na celu ustalenie w jakim kierunku powinna zdążać gmina przez najbliższe kilkanaście lat. Określenie i dokładne zdefiniowanie celu (celów) działania pozwala na dobór optymalnych rozwiązań umożliwiających osiągnięcie zamierzeń. Proces planowania przebiega zgodnie z przedstawionym niżej schematem.

Zakres niniejszego dokumentu (Strategii Rozwoju Gminy) obejmuje ustalenie misji, celów strategicznych i celów operacyjnych oraz określenie harmonogramów głównych zadań gminy (programów).

Dążenie Strategiczne (Misja)

Dążeniem strategicznym gminy jest zapewnienie **wzrostu poziomu życia mieszkańców oraz zrównoważonego rozwoju gminy w oparciu o posiadane zasoby i możliwości.** Wszelkie działania podejmowane przez Samorząd powinny służyć tym właśnie celom. Realizacja misji wymaga podejmowania szeregu działań. Wybór

optymalnych dróg rozwoju powinien być poprzedzony rzetelną analizą możliwości gminy i możliwie szeroką konsultacją społeczną. Efektem tego procesu jest określenie celów strategicznych.

Cel Strategiczny

Cel Strategiczny jest to miejsce, do którego chcemy dojść, wykorzystując -określone w analizie SWOT dla gminy - mocne strony do realizacji - również określonej w analizie SWOT - szansy rozwoju. Do realizacji celów strategicznych niezbędna jest akceptacja społeczna, gdyż czas realizacji celów obejmuje zwykle kilka kadencji władz samorządowych.
Celem strategicznym może być również podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie określonych w analizie SWOT słabych stron gminy.

Mocne Strony	Odpowiadające im Szanse Rozwoju	Cel strategiczny

Słabe Strony	Strategia Konwersyjna	Mocna Strona (Zneutralizowane Zagrożenie)

MISJA GMINY STROMIEC

Dążenie strategiczne (misję) Gminy Stromiec, opierając się na wynikach sesji planowania strategicznego i warsztatów planowania strategicznego, można zdefiniować następująco:

Gmina Stromiec to nowoczesna, ekologiczna gmina rolnicza, wykorzystująca w pełni swoje walory turystyczno – rekreacyjne. Dzięki rozbudowanym sieciom infrastruktury technicznej i drogowej rozwija się sektor małych i średnich przedsiębiorstw i poprawia się standard życia mieszkańców. Nowoczesne i dobrze wyposażone placówki infrastruktury społecznej realizują potrzeby mieszkańców, edukacja i „inwestowanie w młodych" stanowią priorytet dla władz samorządowych.

Analizując wyniki sesji planowania strategicznego w gminie Stromiec można również określić cele strategiczne, które mają poparcie społeczne i dają szanse na rozwój gminy.

CELE STRATEGICZNE

I. Stromiec – gmina wykorzystująca walory turystyczno-rekreacyjne

Gmina Stromiec posiada znaczące walory turystyczno-rekreacyjne. Duże obszary leśne, rezerwaty i pomniki przyrody, rzeka Pilica stanowią dobre zaplecze dla rozwoju agroturystyki i rekreacji. Położenie gminy i dobry dojazd, zarówno drogowy, jak i kolejowy umożliwiają zaadresowanie oferty turystyczno-rekreacyjnej do mieszkańców aglomeracji warszawskiej oraz Radomia. Działania samorządu gminnego powinny sprzyjać zwiększaniu atrakcyjności regionu – zalesianie nieużytków, rozwój małej retencji, poprawa estetyki gminy. Bardzo ważnym czynnikiem, wpływającym na rozwój tego sektora jest stan sieci infrastrukturalnych i komunikacyjnych (np. uzbrojenie działek pod zabudowę letniskową). Dobry stan środowiska naturalnego oraz tradycje rolnicze mieszkańców gminy będą sprzyjały rozwojowi ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa.

Mocne Strony	Odpowiadające im Szanse Rozwoju	Cel strategiczny
• Walory środowiska naturalnego • Położenie geograficzne i sieć dróg • Aktywność mieszkańców • Szkolnictwo	• Pozyskanie zewnętrznych środków na rozwój gminy • Edukacja • Rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki • Pozyskanie inwestorów – rozwój usług, rzemiosła • Promocja gminy	**I Cel Strategiczny:** **Stromiec – gmina wykorzystująca walory turystyczno-rekreacyjne**

II. Wysoki poziom życia mieszkańców gminy

Główne problemy, zgłaszane przez uczestników Warsztatów Planowania Strategicznego, bezpośrednio wpływające na poziom życia mieszkańców, dotyczą braków w systemach infrastruktury technicznej, niewystarczającej bazy placówek infrastruktury społecznej oraz złej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Stawiając przed sobą jako cel strategiczny podniesienie poziomu życia mieszkańców Samorząd musi konsekwentnie realizować gminne programy inwestycyjne – dokończenie wodociągowania gminy, budowę systemu kanalizacyjnego, modernizację systemów elektroenergetycznych, poprawę stanu dróg, poprawę warunków lokalowych i wyposażenia placówek oświatowych, medycznych i kulturalnych. Konieczne są również działania wspierające rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw, wsparcie dla lokalnych inicjatyw gospodarczych oraz podjęcie starań o pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych.

Słabe Strony	Strategia Konwersyjna	Mocna Strona (Zneutralizowane Zagrożenie)
• Brak kanalizacji, niepełne zwodociągowanie, brak gazociągów, brak gospodarki odpadami • Zły stan dróg i brak infrastruktury drogowej • Słabe gleby i rozdrobnienie gospodarstw • Brak miejsc pracy • Niewystarczająca baza oświatowa, medyczna, kulturalna, sportowa, rekreacyjna • Niska świadomość ekologiczna	**II Cel Strategiczny:** **Wysoki poziom życia mieszkańców gminy**	• Kompleksowa infrastruktura techniczna • Nowoczesna baza i wyposażenie placówek sfery społecznej • Nowe miejsca pracy • Gmina ekologiczna

III. Rozwój sektora MŚP w gminie Stromiec

W gminie istnieją wieloletnie tradycje rzemieślnicze, funkcjonuje znaczna liczba niewielkich, rodzinnych firm, głównie związanych z przemysłem skórzanym. Rozwój infrastruktury technicznej oraz poprawa stanu sieci drogowej umożliwią powstawanie nowych podmiotów gospodarczych, również działających w rolnictwie, przetwórstwie i usługach okołorolniczych. Ważne jest, aby nowopowstające firmy nie wpływały negatywnie na stan środowiska naturalnego. Stworzenie przez samorząd „sprzyjającego klimatu" dla przedsiębiorczości – ulgi i preferencje dla firm tworzących nowe miejsca pracy, stała oferta terenów pod inwestycje, utworzenie systemu informacji o gminnej ofercie inwestycyjnej – stanowi warunek realizacji tego celu.

Mocne Strony	Odpowiadające im Szanse Rozwoju	Cel strategiczny
• Walory środowiska naturalnego • Położenie geograficzne i sieć dróg • Zakłady rzemieślnicze • Aktywność mieszkańców • Szkolnictwo	• Pozyskanie zewnętrznych środków na rozwój gminy • Edukacja • Rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki • Pozyskanie inwestorów – rozwój usług, rzemiosła • Promocja gminy	**III Cel Strategiczny:** **Rozwój sektora MŚP w gminie Stromiec**

Cele strategiczne powinny określać kierunki działań zmierzających do likwidacji lub złagodzenia głównych problemów utrudniających rozwój gminy. Hierarchię zdefiniowanych celów w zestawieniu z głównymi problemami gminy (określonymi na Sesji Planowania Strategicznego) można przedstawić przy pomocy „Macierzy celów i problemów". Pomoże to zidentyfikować te zagadnienia i obszary problemowe, które mają istotny wpływ na realizację założonych celów.

MACIERZ CELÓW I PROBLEMÓW GMINY STROMIEC

Problemy / cele	**Zgodność problemów z celem**		
	I Cel Strategiczny **Stromiec – gmina wykorzystująca walory turystyczno-rekreacyjne**	**II Cel Strategiczny** **Wysoki poziom życia mieszkańców gminy**	**III Cel Strategiczny** **Rozwój sektora MŚP w gminie Stromiec**
Problemy społeczne PSp 1 – bezrobocie PSp 2 – słabe wyposażenie placówek infrastruktury społecznej PSp 3 – „starzenie się" wsi	♦ PSp 1 Rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych gminy pozwoli utworzyć nowe miejsca pracy ♦ PSp 2 Dobrze funkcjonująca baza infrastruktury społecznej będzie zachętą dla osób korzystających z oferty agroturystycznej ♦ PSp 3 Nowe miejsca w sektorze usług turystycznych zwiększą ofertę pracy dla absolwentów	♦ PSp 1 Nowe miejsca pracy na terenie gminy zwiększą dochody mieszkańców i podniosą poziom życia ♦ PSp 2 Poprawa wyposażenia placówek infrastruktury społecznej podniesie standard życia mieszkańców gminy ♦ PSp 3 Wyższy poziom życia mieszkańców gminy zmniejszy odpływ młodych do miast	♦ PSp 1 Rozwój małych firm oraz rolnictwa, przetwórstwa i usług zwiększy ofertę lokalnego rynku pracy ♦ PSp 3 Nowe miejsca pracy utworzone przez sektor MŚP zmniejszą ze wsi odpływ młodych poszukujących pracy

	Zgodność problemów z celem		
	I Cel Strategiczny	**II Cel Strategiczny**	**III Cel Strategiczny**

Problemy / cele	**Stromiec – gmina wykorzystująca walory turystyczno-rekreacyjne**	**Wysoki poziom życia mieszkańców gminy**	**Rozwój sektora MŚP w gminie Stromiec**
Problemy ekologiczne PE 1 – brak kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni PE 2 – niska świadomość ekologiczna mieszkańców PE 3 – brak segregacji odpadów „dzikie” wysypiska odpadów	♦ PE 1 Budowa systemu kanalizacji sanitarnej podniesie walory agroturystyczne gminy ♦ PE 2 Edukacja proekologiczna przyczyni się do lepszego wykorzystania walorów turystyczno – rekreacyjnych gminy ♦ PE 3 Likwidacja dzikich wysypisk poprawi estetykę gminy i podniesie jej walory turystyczno – rekreacyjne	♦ PE 1 Budowa systemu kanalizacji sanitarnej podniesie komfort życia mieszkańców gminy ♦ PE 3 Docelowe rozwiązanie problemu utylizacji odpadów podniesie estetykę gminy	♦ PE 1 Budowa systemu kanalizacji sanitarnej umożliwi powstawanie nowych podmiotów gospodarczych ♦ PE 2 Edukacja proekologiczna umożliwi rozwój ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa ♦ PE 3 Sprawny system zbierania i utylizacji odpadów poprawi estetykę gminy i ułatwi rozwój firm przetwórczych i usługowych

Problemy / cele	**Zgodność problemów z celem**		
	I Cel Strategiczny **Stromiec – gmina wykorzystująca walory turystyczno-rekreacyjne**	**II Cel Strategiczny** **Wysoki poziom życia mieszkańców gminy**	**III Cel Strategiczny** **Rozwój sektora MŚP w gminie Stromiec**

Problemy infrastruktury technicznej PI 1 – brak kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni PI 2 – zły stan dróg w gminie PI 3 – niepełne zwodociągowanie gminy PI 4 – brak gazyfikacji	♦ PI 1 Budowa systemu kanalizacji poprawi stan czystości gleby, wód powierzchniowych i gruntowych, zwiększając tym samym atrakcyjność turystyczno-rekreacyjną gminy ♦ PI 2 Dobry stan dróg i infrastruktury drogowej jest argumentem zachęcającym potencjalnych użytkowników znajdujących się na terenie gminy obiektów rekreacyjnych ♦ PI 3 Dostęp do sieci wodociągowych w całej gminie wpłynie na możliwość rozwoju agroturystyki ♦ PI 4 Gazyfikacja gminy daje możliwość przechodzenia z ogrzewania węglowego na mniej uciążliwe w eksploatacji i „przyjazne" dla środowiska ogrzewanie gazowe mieszkań	♦ PI 1 System odprowadzania ścieków z mieszkań likwiduje uciążliwości wynikające z eksploatacji szamb ♦ PI 2 Poprawa jakości dróg i infrastruktury drogowej w gminie usprawni transport wewnątrzgminny i poprawi bezpieczeństwo w ruchu drogowym ♦ PI 3 Dokończenie wodociągowania gminy podniesie standard życia mieszkańców gminy ♦ PI 4 Budowa sieci gazociągowej zwiększa atrakcyjność dla inwestorów stworzy alternatywę dla uciążliwego ogrzewania węglowego.	♦ PI 1 Kompleksowa kanalizacja sanitarna jest czynnikiem sprzyjającym rozwojowi rolnictwa oraz innych form działalności gospodarczej ♦ PI 2 Poprawa stanu dróg w gminnym układzie komunikacyjnym usprawni przewóz ludzi i komunikację gospodarczą ♦ PI 3 Dokończenie budowy sieci wodociągowyh umożliwi tworzenie nowych terenów pod inwestycje ♦ PI 4 Budowa sieci gazociągowej zwiększa atrakcyjność gminy dla inwestorów i umożliwi rozwój energochłonnych dziedzin gospodarki

Problemy / cele	**Zgodność problemów z celem**		
	I Cel Strategiczny **Stromiec – gmina wykorzystująca walory turystyczno-rekreacyjne**	**II Cel Strategiczny** **Wysoki poziom życia mieszkańców gminy**	**III Cel Strategiczny** **Rozwój sektora MŚP w gminie Stromiec**

Problemy strukturalne PS 1 – brak miejsc pracy PS 2 – brak gotowych terenów pod inwestycje PS 3 – słabe gleby i rozdrobnienie gospodarstw PS 4 – „starzenie się" społeczeństwa	♦ PS 1 Podnoszenie atrakcyjności turystycznej gminy pozwoli uruchomić program robót publicznych i prac interwencyjnych ♦ PS 2 Przygotowanie nowych terenów pod inwestycje umożliwi rozwój bazy wypoczynkowo-rekreacyjnej na terenie gminy ♦ PS 3 Zalesianie słabych gleb i rozwój retencji zwiększy atrakcyjność gminy ♦ PS 4 Nowe miejsca pracy w branży turystyczno-rekreacyjnej zachęcą młodych do pozostania w rodzinnej gminie	♦ PS 1 Polityka gminy, sprzyjająca rozwojowi sektora małych i średnich firm w gminie poprawi stan rynku pracy i sytuację materialną rodzin ♦ PS 4 Wyższy standard życia w gminie zachęci młodych do pozostania w rodzinnej gminie	♦ PS 1 Rozwój sektora MŚP na terenie gminy pozwoli utworzyć nowe miejsca pracy ♦ PS 2 Pozyskiwanie i zbrojenie nowych terenów inwestycyjnych oraz wsparcie obrotu ziemią przez mieszkańców umożliwi zwiększenie gminnej oferty inwestycyjnej ♦ PS 3 Pozarolnicze zagospodarowanie słabych gleb zwiększy gminną ofertę terenów inwestycyjnych ♦ PS 4 Nowe miejsca pracy zachęcają młodych do pozostania w rodzinnej gminie

CELE OPERACYJNE

Realizacja celów strategicznych wymaga podjęcia szeregu działań. Główne kierunki tych działań definiuje się jako cele operacyjne. W większości przypadków wykonanie zadań wynikających z celu operacyjnego przybliża nas do kilku celów strategicznych - działania uzupełniają się wzajemnie, tworząc pewien spójny program rozwoju gminy. Przedstawione niżej propozycje celów operacyjnych zostały określone po analizie „macierzy celów i problemów" i przybliżają nas do osiągnięcia oczekiwanych efektów.

A. Stromiec - gmina ekologiczna

B. Poprawa atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy

C. Rozwój agroturystyki

D. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej

E. Sprawny system komunikacyjny

F. „Inwestowanie w młodzież”

G. Dobrze wyposażone instytucje sfery społecznej

H. Gmina bezpieczna

I. Rozwój sektora MŚP

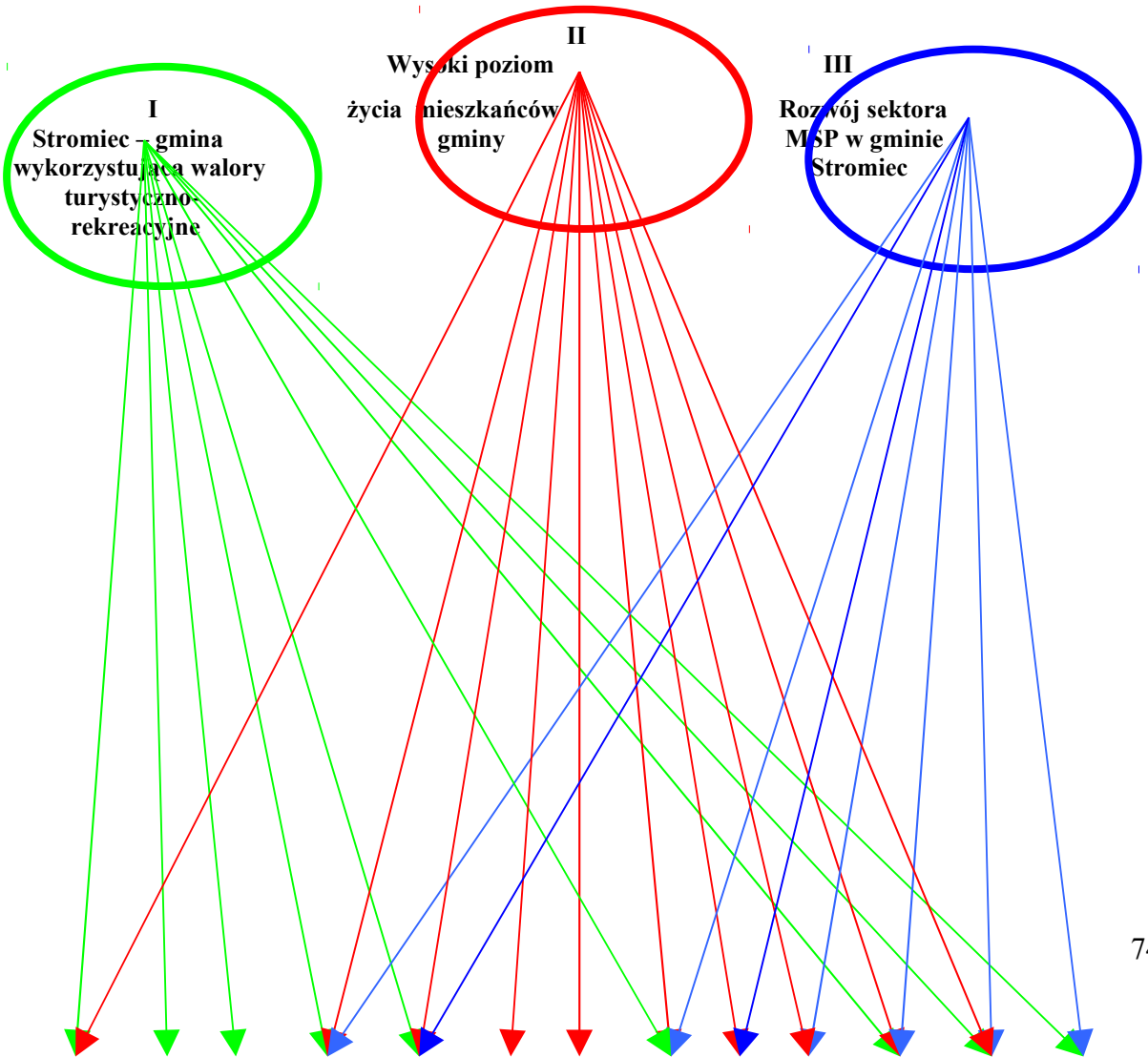
J. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa

K. Gmina przyjazna dla inwestorów

L. Gmina Stromiec atrakcyjnym partnerem

M. Promocja gminy

CELE STRATEGICZNE GMINY STROMIEC

A B C D E F G H I J K L M

CELE OPERACYJNE GMINY STROMIEC

A. Stromiec - gmina ekologiczna

Nadrzędnym celem działań Samorządu Gminy powinna być poprawa (a przynajmniej niedopuszczenie do pogorszenia) stanu środowiska naturalnego. Działania, jakie należy podjąć w tym zakresie to dokończenie wodociągowania gminy, budowa systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków, docelowe rozwiązanie problemu zbierania i unieszkodliwiania odpadów stałych. Dla poprawy estetyki gminy należy zlikwidować istniejące oraz zapobiegać powstawaniu nowych „dzikich wysypisk".

B. Poprawa atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy

Położenie gminy „w zasięgu" dużych aglomeracji miejskich oraz dobre warunki środowiskowe (lasy, dolina Pilicy) dają szansę na rozwój na terenie gminy rekreacji i aktywnego wypoczynku. W tym celu konieczne jest opracowanie programu zwiększającego atrakcyjność gminy w tym zakresie – zalesianie słabszych gleb, analiza możliwości budowy zbiorników wodnych, ścieżek rowerowych, parkingów, itp..

C. Rozwój agroturystyki

Położenie gminy, czystość środowiska, zasobność w wodę i lasy stanowią dobre warunki dla rozwoju agroturystyki. Agroturystyka może stanowić nie wymagające wielkich nakładów dodatkowe źródło dochodu dla wielu gospodarstw. Samorząd powinien wspierać rozwój tego sektora, m.in. przez uwzględnienie oferty agroturystycznej w programie promocji gminy.

D. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej

Zakłada się, że w czasie realizacji Strategii we wszystkich sołectwach podstawowe sieci infrastruktury technicznej:

- *system wodociągowy w niezwodociągowanych sołectwach*
- *sieć kanalizacyjna i oczyszczalnie (lub system oczyszczalni przydomowych w rzadziej zaludnionych regionach)*
- *sieć gazociągowa*
- *system zasilania w energię elektryczną*

zostaną wykonane (lub zmodernizowane). Znaczny zakres prac i związane z tym koszty wymagają podjęcia starań o pozyskanie środków zewnętrznych na dofinansowanie realizacji zadań.

E. Sprawny system komunikacyjny

Ten cel zakłada doprowadzenie do odpowiednich parametrów technicznych dróg na terenie gminy oraz budowę (rozbudowę) niezbędnych elementów infrastruktury drogowej – chodników, oświetlenia ulicznego, ścieżek rowerowych, parkingów itp. System komunikacji powinien zapewniać dobre połączenie między poszczególnymi miejscowościami wewnątrz gminy i z gminami sąsiednimi oraz połączenia z przebiegającymi w pobliżu drogami krajowymi. Ważnym elementem systemu komunikacji powinno być oznakowanie dróg (drogowskazy ułatwiające dojazd do atrakcyjnych miejsc).

F. „Inwestowanie w młodzież"

Celem długofalowym jest zapewnienie młodzieży optymalnych warunków edukacyjnych oraz stworzenie możliwości rozwijania zainteresowań w ramach oferty pozalekcyjnej szkół i placówek kulturalnych. Konieczne jest opracowanie projektu działań, który będzie skutecznie przeciwdziałał rosnącym zagrożeniom patologiami. Program powinien być oparty o wykorzystanie istniejącej bazy kulturalno-oświatowej, powinien zakładać rozbudowę gminnej bazy sportowo-rekreacyjnej i wymaga ścisłego współdziałania samorządu, placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych oraz współdziałania z osobami zaangażowanymi w pracę dla młodzieży.

G. Dobrze wyposażone instytucje sfery społecznej

Baza lokalowa infrastruktury społecznej oraz wyposażenie placówek musi nadążać za lokalnymi potrzebami. Działające na terenie gminy szkoły powinny zapewniać uczącej się tam młodzieży poziom kształcenia, który umożliwi im dobre przygotowanie do nauki w szkołach średnich i wyższych. Wymaga to zarówno odpowiednich warunków nauczania (baza lokalowa), wyposażenia placówek w pomoce naukowe oraz stałego podnoszenia kwalifikacji przez kadrę pedagogiczną. Podobne działania powinny być podjęte w celu poprawy zakresu i jakości świadczonych dla mieszkańców usług medycznych. Zdaniem uczestników Warsztatów Planowania Strategicznego konieczne jest również utworzenie gminnego Ośrodka Kultury, który powinien współpracować z placówkami oświatowymi w pracy z młodzieżą oraz upowszechniać wiedzę o historii regionu (integracja mieszkańców gminy , patriotyzm lokalny)

H. Gmina bezpieczna

Na poprawę stanu bezpieczeństwa złożą się działania inwestycyjne (chodniki, oświetlenie uliczne, monitoring) oraz organizacyjne (m.in. praca z młodzieżą). Konieczne będzie również zabieganie o poprawę wyposażenia instytucji ochraniających ludność (policja i straż pożarna). Poziom bezpieczeństwa jest istotnym czynnikiem, od którego będą uzależnione decyzje o osiedleniu się na terenie gminy (budownictwo mieszkaniowe i rekreacyjne) oraz korzystaniu z lokalnej oferty rekreacyjno-wypoczynkowej (agroturystyka).

Konieczne jest również podjęcie działań zabezpieczających tereny położone nad Pilicą przed skutkami powodzi i podtopień.

I. Rozwój sektora MŚP

Rozwój gospodarczy gminy powinien być wspierany przez Samorząd systemem ulg dla osób i firm tworzących nowe miejsca pracy. Realizacja tego celu wymaga też działań pobudzających aktywność mieszkańców gminy – gminny system wspierający lokalne inicjatywy powinien zachęcać mieszkańców do podejmowania wspólnych działań. Wsparcie rozwoju sektora MŚP wymaga rozbudowy gminnego systemu informacji o możliwościach inwestycyjnych, dostosowania gminnych planów zagospodarowania przestrzennego.

J. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa

Gmina Stromiec jest gminą rolniczą. Zdaniem uczestników Warsztatów Planowania Strategicznego również w przyszłości rolnictwo będzie najważniejszym sektorem gospodarki w gminie i jego rozwój będzie sprzyjał rozwojowi gminy. Konieczne będzie podjęcie działań zwiększających konkurencyjność lokalnej produkcji, współpracy rolników w dziedzinie poszukiwania nowych rynków zbytu, przetwarzania lokalnych produktów, promocji.

K. Gmina przyjazna dla inwestorów

Zadaniem Samorządu będzie stworzenie gminnej oferty, która powinna zawierać aktualizowany na bieżąco zasób działek budowlanych, rekreacyjnych, terenów pod działalność gospodarczą oraz stworzenie w gminie warunków atrakcyjnych dla inwestorów i systemu zachęt dla kapitału zewnętrznego. Będzie się to wiązać z koniecznością dostosowania planów zagospodarowania przestrzennego, rozbudową sieci infrastrukturalnych. Powinny zostać podjęte działania, mające na celu poprawę obsługi interesantów przez Urząd Gminy – wprowadzenie norm i uzyskanie certyfikatu ISO.

L. Gmina Stromiec atrakcyjnym partnerem

Gmina powinna być partnerem dla instytucji finansujących rozwój lokalny – posiadać profesjonalną umiejętność sporządzania aplikacji o środki pomocowe i rozliczeń realizowanych programów. W tym celu konieczne będzie utworzenie zespołu pracowników Urzędu Gminy, którego zadaniem będzie bieżące działanie w programach pomocowych i strukturalnych. Wszechstronne korzyści dla gminy może przynieść również współpraca z innymi samorządami (w kraju i za granicą), dotycząca m.in. wymiany doświadczeń w realizacji programów kulturalnych, społecznych i edukacyjnych, wspólnych inwestycji w zakresie ochrony środowiska, promocji lokalnej oferty itp.

M. Promocja gminy

Gminna oferta jest(i będzie) różnorodna: działki budowlane, rekreacja i wypoczynek, usługi i produkcja gminnych podmiotów gospodarczych. Konieczne jest opracowanie systemu promocji gminnej oferty,

zapewniającego maksymalną skuteczność działań w tym zakresie (profesjonalne przygotowanie oferty, optymalna identyfikacja grup docelowych, bieżąca aktualizacja)

IX. OPTYMALNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY

Optymalne kierunki rozwoju gminy wynikają z jej realnych możliwości i powinny odpowiadać preferencjom mieszkańców. Ustalając główne kierunki rozwoju w poszczególnych sferach funkcjonowania gminy należy uwzględnić następujące zasady:

- zasada zrównoważonego rozwoju, polegająca na uwzględnieniu w planach rozwojowych zarówno aspektów społecznych jak i finansowych, z jednoczesnym uwzględnieniem wymogów ekologii.
- wielofunkcyjny rozwój gminy, polegający na równomiernym rozwijaniu nowoczesnego rolnictwa oraz preferowanych przez mieszkańców gałęzi przemysłu, rzemiosła, handlu i usług.
- zgodność kierunków rozwoju gminy z celami i priorytetami strategicznymi, zapisanymi w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego:
    - Zwiększenie konkurencyjności metropolii warszawskiej i regionu w układzie europejskim i globalnym
    - Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nieakceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie
    - Poprawa jakości środowiska przyrodniczego Mazowsza
    - Wydłużenie trwania życia mieszkańców województwa mazowieckiego poprzez zmianę stylu życia oraz poprzez zmniejszenie rozpowszechnienia chorób, ze szczególnym uwzględnieniem chorób cywilizacyjnych i uzależnień
    - Ukształtowanie tożsamości kulturowej regionu

- Bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni

Misja i cele strategiczne powiatu białobrzeskiego:
Misja:

Powiat białobrzeski to region, w którym przedsiębiorczość rozwija się w sposób przyjazny dla środowiska, walory przyrody wykorzystuje się dla rozwoju rekreacji i agroturystyki, a nowoczesne, specjalistyczne gospodarstwa rolne i przetwórnie z powodzeniem funkcjonują w warunkach rynkowych. Systematycznie zwiększana jest lokalna oferta edukacyjna i kulturalna, dostępność i poziom usług medycznych spełnia oczekiwania mieszkańców.

Cele strategiczne:

- **Stworzenie warunków i „klimatu" dla rozwoju przedsiębiorczości**
- **Zaspokojenie lokalnych potrzeb w obszarze sfery społecznej i infrastruktury technicznej**
- **Czyste środowisko naturalne**
- **Regionalne centrum rekreacji i wypoczynku**

KIERUNKI ROZWOJU GMINY STROMIEC

9.1. Sfera społeczna

Działalność Samorządu w zakresie sfery społecznej ma duże znaczenie dla zrównoważonego rozwoju gminy. Potrzeby i oczekiwania mieszkańców, przedstawione w czasie prac nad Strategią Rozwoju Gminy wskazują na pewne braki i niedogodności, które należy sukcesywnie eliminować, podejmując działania w celu:

- *poprawy stanu bezpieczeństwa (m.in. poprawa stanu dróg i otoczenia drogowego, przeciwdziałanie patologiom społecznym, intensywna praca z młodzieżą oraz poprawa wyposażenia policji i straży pożarnych)*
- *poprawy stanu bazy placówek oświatowych (sale gimnastyczne, wyposażenie)*
- *poprawy funkcjonowania opieki zdrowotnej*
- *zwiększenia liczby placówek, organizujących czas wolny młodzieży (obiekty sportowe, placówki kulturalno-oświatowe itp.)*

Wymienione wyżej działania będą sprzyjały realizacji celu strategicznego, jakim jest podniesienie poziomu życia mieszkańców gminy

9.2. Infrastruktura techniczna

Realizacja przyjętych celów strategicznych gminy wymaga systematycznej rozbudowy sieci infrastruktury technicznej. Inwestycje infrastrukturalne stanowią najistotniejszą pozycję w planowanych wydatkach z budżetu gminy, konieczne jest więc odpowiednie rozłożenie w czasie realizacji poszczególnych zadań. Szczegółowe programy realizacyjne powinny objąć następujące elementy infrastruktury:

- *sieć wodociągowa (objęcie zasilaniem w wodę całej gminy)*
- *system oczyszczania ścieków (budowa kanalizacji i zbiorczej oczyszczalni ścieków i oczyszczalnie przydomowe)*
- *sieć gazociągowa – budowa w zależności od zainteresowania w poszczególnych sołectwach*
- *sieć elektroenergetyczna (wyeliminowanie spadków napięcia oraz uzbrojenie terenów pod inwestycje)*
- *system segregacji i zbiórki odpadów stałych*
- *system komunikacji - modernizacja dróg na terenie gminy oraz „infrastruktury drogowej”, niezbędnej do sprawnego funkcjonowania systemu komunikacji*

Ze względu na skalę planowanych zadań konieczne będzie podjęcie starań o wsparcie inwestycji z funduszy zewnętrznych (budżet państwa, środki pomocowe Unii Europejskiej, fundusze ochrony środowiska) oraz współpraca z instytucjami zarządzającymi elementami infrastruktury na terenie gminy (Zakład Energetyczny, Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski).

9.3. Sfera gospodarcza

Działania Samorządu Gminy Stromiec w zakresie rozwoju sfery gospodarczej polegać powinny na stworzeniu sprzyjającej atmosfery dla rozwoju sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw – przygotowanie terenów pod inwestycje gospodarcze, usprawnienie obsługi inwestorów przez Urząd Gminy, wdrożenie systemu zachęt i preferencji dla osób i firm tworzących nowe miejsca pracy – zwłaszcza w obszarach zgodnych z celami strategicznymi gminy i nie wpływających negatywnie na stan środowiska naturalnego. Drugim sektorem, który odgrywa kluczową rolę w gospodarce gminnej jest rolnictwo. Rozwój nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa

uzależniony jest od dostępu do sieci infrastrukturalnych – wsparcie rozwoju tego sektora przez Samorząd polegać będzie na rozbudowie infrastruktury. Na powodzenie programów rozwoju gospodarczego znaczący wpływ będzie miała również aktywność władz samorządowych – promocja gminy, pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych, współdziałanie z wyspecjalizowanymi instytucjami w obszarze edukacji gospodarczej mieszkańców.

9.4. Ekologia

Wykorzystanie walorów turystyczno-rekreacyjnych gminy dla jej rozwoju wymaga położenia szczególnego nacisku na działania proekologiczne m.in.:

- *rozbudowę systemu kanalizacyjnego, segregację odpadów i odzysk surowców wtórnych, racjonalizację gospodarki energią*
- *zalesianie słabych gleb i budowę zbiorników retencyjnych*
- *poprawa estetyki gminy – dotyczy to m.in. likwidacji „dzikich wysypisk" w lasach*

Bardzo istotnym czynnikiem, wspierającym poprawę stanu środowiska naturalnego jest edukacja proekologiczna młodzieży i dorosłych.

X. HARMONOGRAMY REALIZACYJNE NAJWAŻNIEJSZYCH ZADAŃ

Zdefiniowane w poprzednim rozdziale cele strategiczne Gminy Stromiec wymagają podjęcia szeregu zadań. Mają one różny „ciężar gatunkowy" i ich realizacja zajmie okresy czasu o różnej długości. Ważne jest możliwie szybkie rozpoczęcie działania i późniejszy stały monitoring osiąganych rezultatów. Poniższe zestawienia zawierają najważniejsze zadania, jakie należy podjąć, aby w założonym czasie osiągnąć zamierzone cele.

Treść zadania - zapisana hasłowo - definiuje pewne obszary, których szczegółowe „rozpracowanie" niezbędne jest do osiągnięcia celów operacyjnych.

Sposób realizacji - to zestawienie głównych działań, które trzeba podjąć. Część z nich może wykonać gmina. Przy realizacji innych konieczna będzie współpraca z różnymi instytucjami. Zawsze jednak stroną inicjującą i koordynującą zadanie musi być samorząd.

Podmiot realizujący - w tej rubryce podano propozycję instytucji, które z racji swej działalności i obowiązków statutowych, powinny włączyć się w realizację zadania (niektóre zadania – ważne dla gminy – należą do zadań własnych innych instytucji - np. Powiatu czy Zakładu Energetycznego. Wiodącą rolę pełnić więc powinny te instytucje, a Gmina funkcję pomocniczą). W niektórych przypadkach można założyć współfinansowanie zadania.

Termin realizacji - szacunkowy termin rozpoczęcia i zakończenia zadania. W niektórych przypadkach działania powinny być prowadzone w sposób ciągły i mogą być kontynuowane również po roku 2018.

Oczekiwane efekty – główne korzyści dla gminy, które zostaną osiągnięte w wyniku realizacji programów.

Program poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców	**1**
Treść zadania	Wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych wymaga podjęcia starań o poprawę stanu środowiska naturalnego. Działania w tym zakresie muszą być podjęte wspólnie przez samorząd i mieszkańców. Szeroka akcja edukacyjno-informacyjna o zagrożeniach wynikających z nieprzestrzegania norm ekologicznych musi być adresowana zarówno do dzieci jak i dorosłych.
Sposób realizacji	• Opracowanie programu edukacyjnego dla dzieci i młodzieży • Opracowania programu popularyzacji inwestycji proekologicznych
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Zwiększenie zapotrzebowania społecznego na inwestycje proekologiczne • Likwidacja nieszczelnych szamb - zmniejszenie zagrożenia dla wód gruntowych • Likwidacja „dzikich wysypisk”

Program rozbudowy bazy turystyczno-rekreacyjnej	**2**
Treść zadania	Wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy wymaga rozwoju bazy turystyczno-rekreacyjnej. Budowa takiej bazy nie jest bezpośrednio zadaniem gminy. Samorząd powinien wspierać inwestycje w tym zakresie przez

	przystosowanie planów zagospodarowania przestrzennego, rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, promocję lokalnej oferty rekreacyjnej. Celowym działaniem będzie pozyskanie inwestorów zewnętrznych.
Sposób realizacji	• Opracowanie raportu o stanie zaplecza turystyczno-rekreacyjnego w gminie • Opracowanie programu rozwoju bazy turystyczno-rekreacyjnej • Pozyskanie inwestorów
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Zwiększenie zaplecza turystyczno-rekreacyjnego w gminie • Lepsze wykorzystanie walorów gminy

Program zalesień	**3**
Treść zadania	Istniejące na terenie gminy kompleksy leśne stanowią znaczący atut gminy. Zalesienie niewykorzystywanych rolniczo gleb najniższych klas podniesie atrakcyjność terenów – działki pod zabudowę letniskową. Ponadto zalesianie poprawia stosunki wodne w glebie i daje możliwość (perspektywicznie) gospodarczego wykorzystanie lasu. Wyłączenie z użytkowania rolniczego najsłabszych gleb daje możliwość uzyskania przez rolników rekompensat finansowych z funduszy pomocowych.
Sposób realizacji	• Opracowanie „mapy terenów pod zalesienia” • Opracowanie harmonogramów zalesień • Realizacja zadań
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Zwiększenie lesistości gminy • Podniesienie walorów gminy

Program rozwoju małej retencji	**4**
Treść zadania	Budowa zbiorników retencyjno – rekreacyjnych zwiększy atrakcyjność turystyczną gminy oraz poprawi stan bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Analiza możliwości budowy takich obiektów pozwoli opracować harmonogramy pozyskania terenów i działań inwestycyjnych. Ze względu na ponadgminne znaczenie zbiorników retencyjnych należy podjąć starania o umieszczenie ich w powiatowym i wojewódzkim programie rozwoju.
Sposób realizacji	• Analiza możliwości budowy zbiorników retencyjnych na terenie gminy • Opracowanie harmonogramów działań • Pozyskanie środków pomocowych na dofinansowanie inwestycji • Realizacja programu
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Zwiększenie ogólnej powierzchni zbiorników retencyjnych na terenie gminy • Podniesienie atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy

Program poprawy estetyki gminy	**5**
Treść zadania	Dla Samorządu, który planuje rozwój turystyki i rekreacji na swoim terenie, estetyka gminy jest jednym z ważniejszych zadań do zrealizowania. Program poprawy estetyki gminy powinien zakładać ścisłe współdziałanie samorządu z mieszkańcami. Docelowy system zbierania odpadów stałych i ich utylizacji powinien zawierać rozwiązania, które eliminują możliwość wywożenia śmieci na „dzikie wysypiska". Ważnym elementem programu powinna być modernizacja dróg i ich otoczenia.
Sposób realizacji	• Analiza możliwych działań, podnoszących estetykę gminy • Opracowanie harmonogramu działań • Realizacja zadań
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Poprawa estetyki gminy • Likwidacja dzikich wysypisk

Program rozwoju agroturystyki	**6**
Treść zadania	Rosnąca moda na aktywny wypoczynek „bliżej natury" stwarza możliwość rozwoju agroturystyki, rozumianej nie tylko jako tworzenie bazy noclegowej i gastronomicznej na terenach o znacznych walorach rekreacyjnych, ale również rozwój gospodarstw ekologicznych, które będą produkować i przetwarzać produkty rolne zgodnie z zasadami produkcji zdrowej żywności. Gospodarstwa agroturystyczne stanowią często wizytówkę gminy.
Sposób realizacji	• Analiza możliwości rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych na terenie gminy • Opracowanie zasad wsparcia inicjatyw w tym zakresie • Promocja gminnej oferty agroturystycznej
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Rozbudowa bazy agroturystycznej na terenie gminy • Zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę

Program wodociągowania gminy	**7**
Treść zadania	Obecnie przyłącza wodociągowe posiada około ¼ gospodarstw domowych na terenie gminy. Prowadzone przez samorząd – przy udziale mieszkańców – inwestycje będą kontynuowane w najbliższych latach. Celem długofalowym jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy stałego dostępu do wody o dobrej jakości. Ze względu na znaczne koszty działań inwestycyjnych konieczne będzie podjęcie starań o pozyskanie środków zewnętrznych na poszczególnych zadań.
Sposób realizacji	• Opracowanie harmonogramu prac inwestycyjnych • Opracowanie dokumentacji technicznej

	• Pozyskanie zewnętrznego wsparcia na realizację inwestycji • Realizacja zadań
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Objęcie wszystkich sołectw zasięgiem sieci wodociągowej

	Program kanalizacji gminy	**8**
Treść zadania	Działaniem równoległym do budowy sieci wodociągowych powinna być budowa systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków. Osiągnięcie stanu docelowego, jakim jest całkowite wyeliminowanie przydomowych zbiorników ścieków (szamb) jest bardzo kosztowne, dlatego konieczne jest zabieganie o zewnętrzne wsparcie dla inwestycji oraz podział zadania na etapy. Koncepcja kanalizacji powinna określać optymalny system zbierania i oczyszczania ścieków w zależności od ukształtowania terenu, gęstości zaludnienia, planów rozwojowych. Program powinien być opracowywany po przeprowadzeniu konsultacji na temat możliwości wspólnych inwestycji (i wspólnych wniosków o środki pomocowe) z sąsiednimi gminami.	
Sposób realizacji	• Opracowanie koncepcji kanalizacji gminy • Opracowanie harmonogramów inwestycji • Opracowanie dokumentacji technicznej • Pozyskanie zewnętrznego wsparcia na realizację inwestycji • Realizacja zadań	
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec	
Termin realizacji	2004 – 2018	
Oczekiwane efekty	• Kompleksowa kanalizacja gminy • Poprawa jakości wód powierzchniowych	

	Program gazyfikacji gminy	**9**
Treść zadania	Ustawa „Prawo energetyczne” nakłada na gminę obowiązek opracowania wieloletniego programu zaopatrzenia gminy w paliwa gazowe. Rozwój sieci gazociągowych uzależniony jest od zapotrzebowania społecznego, a to zależy od relacji cenowych nośników energii. Magistrale gazowe przebiegają w bezpośrednim sąsiedztwie gminy, możliwe jest rozpoczęcie budowy sieci, gdy	

	liczba zainteresowanych uzasadni ekonomicznie inwestycję. Zwiększenie zainteresowania ogrzewaniem gazowym można osiągnąć popularyzując termomodernizację budynków.
Sposób realizacji	• Analiza zapotrzebowania społecznego na gazyfikację • Opracowanie harmonogramów działań • Opracowanie dokumentacji technicznej • Pozyskanie zewnętrznego wsparcia na realizację inwestycji • Realizacja zadań
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Gazyfikacja gminy • Ograniczenie niskiej emisji

Program modernizacji sieci energetycznych	**10**
Treść zadania	Ustawa „Prawo energetyczne" nakłada na gminę obowiązek opracowania wieloletniego programu zaopatrzenia gminy w energię elektryczną. Z programu wynikają podstawowe potrzeby inwestycyjne, które będą realizowane samodzielnie przez Zakład Energetyczny oraz przez Zakład Energetyczny wspólnie z gminą. Program wymaga zaopiniowania przez Wojewodę i Urząd Marszałkowski.
Sposób realizacji	• Analiza stanu obecnego sieci elektroenergetycznych • Opracowanie harmonogramów modernizacji sieci • Opracowanie harmonogramów modernizacji oświetlenia drogowego • Realizacja zadań
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Poprawa jakości zasilania gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych w energię elektryczną • Budowa sieci zasilających na terenach przeznaczonych pod inwestycje

Program ochrony środowiska i utylizacji odpadów stałych	**11**
Treść zadania	Ustawy „Prawo ochrony środowiska" i „Ustawa o odpadach" nakładają na samorządy gminne obowiązek opracowania do końca czerwca 2004 r. gminnego programu ochrony środowiska oraz gminnego planu gospodarki odpadami. Dokumenty te określają stan obecny oraz kierunki działań zmierzających do poprawy stanu ekologicznego gminy oraz racjonalizacji gospodarki odpadami. Programy te, uzgadniane z samorządem powiatowym, muszą być aktualizowane co 4 lata.
Sposób realizacji	• Analiza stanu obecnego środowiska • Opracowanie programu działań na najbliższe 4 lata • Opracowanie harmonogramu działań • Realizacja inwestycji • Bieżący monitoring realizacji programu
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie • Racjonalizacja gospodarki odpadami

Program modernizacji sieci drogowej	**12**
Treść zadania	System komunikacyjny gminy, w skład którego wchodzą drogi administrowane przez różne szczeble administracji samorządowej, ma kluczowe znaczenie dla realizacji planów rozwoju gminy. Konieczne jest opracowanie – w porozumieniu z samorządem powiatowym i wojewódzkim – programu oraz harmonogramów modernizacji dróg. Znaczne koszty inwestycji wymagają wspólnego podjęcia starań o środki pomocowe na ten cel.
Sposób realizacji	• Analiza stanu obecnego dróg na terenie gminy • Opracowanie harmonogramów remontów i modernizacji dróg • Pozyskanie środków pomocowych • Realizacja zadań
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Poprawa stanu dróg w gminie

Program rozwoju infrastruktury komunikacyjnej	**13**
Treść zadania	Program powinien zawierać analizę stanu obecnego i potrzeb inwestycyjnych niezbędnych do sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania systemu komunikacji. Część zadań, zlokalizowanych w pasach drogowych będzie w kompetencjach zarządzającego daną drogą. Realizacja celów strategicznych gminy zakłada tworzenie obiektów wspierających rozwój turystyki i rekreacji (parkingi, ścieżki rowerowe). Ważnym elementem programu powinno być poprawienie oznakowania dróg i wprowadzenie czytelnego systemu tablic informacyjnych.
Sposób realizacji	• Analiza stanu obecnego „otoczenia" sieci drogowej • Opracowanie harmonogramów zadań • Realizacja zadań
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Poprawa estetyki gminy • Ułatwienie ruchu turystycznego

Program dla młodzieży	**14**
Treść zadania	„Inwestowanie w młodzież" powinno być prowadzone wielopłaszczyznowo. Wspieranie rozwoju sektora MŚP, tworzącego nowe miejsca pracy i poprawa warunków życia na wsi to działania, które w perspektywie ograniczą odpływ młodych z gminy. Oprócz działań „przyszłościowych" konieczne jest podnoszenie poziomu kształcenia oraz wyjście do młodzieży z ofertą (kulturalną, sportową, rozrywkową itp.) organizacji wolnego czasu.
Sposób realizacji	• Opracowanie i wdrożenie programu organizacji wolnego czasu dla młodzieży

Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Urozmaicenie możliwości spędzania wolnego czasu przez młodzież • Zmniejszenie zagrożenia patologiami społecznymi

Program dostosowania infrastruktury społecznej do potrzeb mieszkańców	**15**
Treść zadania	Instytucje sfery społecznej w znaczący sposób wpływają na standard życia mieszkańców gminy. Inwestycje poprawiające warunki lokalowe, a tym samym warunki pracy, placówek oświatowych, kulturalnych, ochrony zdrowia oraz uzupełnianie i modernizacja wyposażenia są działaniami niezbędnymi dla zrównoważonego rozwoju gminy. Opracowanie programu powinno rozpocząć się od analizy potrzeb placówek sfery społecznej. Opracowane harmonogramy działań muszą uwzględniać realne możliwości finansowe samorządu i z tego względu będą realizowane w dłuższym przedziale czasowym.
Sposób realizacji	• Analiza stanu bazy oświatowej w gminie • Analiza potrzeb służby zdrowia • Analiza potrzeb w zakresie kultury • Opracowanie harmonogramów działań • Realizacja zadań
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Poprawa bazy i wyposażenia placówek sfery społecznej • Poprawa jakości usług dla ludności

Program poprawy stanu bezpieczeństwa	**16**
Treść zadania	Poprawa warunków życia mieszkańców oraz rozwój turystyki wymagają podjęcia szeregu działań, efektem których będzie poprawa stanu bezpieczeństwa. Elementami kompleksowego programu powinny być m.in.

	programy edukacyjne, organizacja czasu wolnego dla młodzieży, poprawa wyposażenia Policji i OSP itp. Wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców ma również stan dróg i chodników, stan oświetlenia ulicznego. Działania inwestycyjne w tym zakresie wpłyną na zwiększenia poczucia bezpieczeństwa.
Sposób realizacji	• Opracowanie raportu o stanie bezpieczeństwa w gminie • Opracowanie i wdrożenie programu rozwoju OSP • Opracowanie i wdrożenie programu przeciwdziałania patologiom społecznym
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Poprawa stanu bezpieczeństwa w gminie • Zmniejszenie zagrożenia patologiami społecznymi

Program przygotowania terenów pod inwestycje	**17**
Treść zadania	Rozwój sektora MŚP i w efekcie potencjalne nowe miejsca pracy wymagają pozyskania zewnętrznego kapitału. Zachętą dla potencjalnych inwestorów powinna być atrakcyjna oferta działek pod budownictwo mieszkaniowe, letniskowe oraz pod działalność gospodarczą. Konieczne będzie sporządzenie analizy zasobów, zarówno będących w posiadaniu gminy, jak i możliwych do pozyskania, położonych na potencjalnych terenach inwestycyjnych. Działki te muszą zostać przygotowane do zbycia (uzbrojenie terenu, drogi dojazdowe) a informacja o gminnej ofercie powinna być dostępna dla zainteresowanych.
Sposób realizacji	• Inwentaryzacja potencjalnych terenów inwestycyjnych • Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględniających plany inwestycyjne • Uzupełnienie brakujących sieci infrastrukturalnych • Promocja gminnej oferty terenów inwestycyjnych
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Atrakcyjna oferta gminna dla inwestorów • Pozyskanie inwestorów i powstanie nowych miejsc pracy

Program pozyskania inwestorów	**18**
Treść zadania	Rozwój gminy, a zwłaszcza powstawanie nowych miejsc pracy jest bardzo trudne bez pozyskania kapitału zewnętrznego. Inwestycje w wielu dziedzinach gospodarki mogą być realizowane przez inwestorów indywidualnych, a rolą samorządu jest wspieranie tych działań. Wprowadzenie systemu zachęt dla inwestorów, obejmujących m.in. ulgi podatkowe, ułatwienia w nabyciu terenów, sprawna obsługa w urzędzie gminy (np. uzyskanie certyfikatu ISO i wdrożenie jego zasad przez Urząd Gminy)
Sposób realizacji	• Opracowanie i wdrożenie systemu zachęt dla inwestorów
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Pozyskanie inwestorów • Nowe miejsca pracy

Program rozwoju nowoczesnego rolnictwa	**19**
Treść zadania	Rolnictwo jest dominującą gałęzią gospodarki gminnej, a jego rozwój polegający na poprawie konkurencyjności i rentowności gospodarstw rolnych, przygotowaniu do działania w warunkach gospodarki rynkowej będzie miał znaczny wpływ na poziom życia mieszkańców. Realizacja głównych działań – takich jak poprawa struktury agrarnej gospodarstw, tworzenie grup producenckich, popularyzacja nowych rodzajów upraw i hodowli, produkcja zdrowej żywności, pozyskiwanie nowych rynków zbytu itp. prowadzona będzie przede wszystkim przez rolników i instytucje wspierające rozwój rolnictwa, a Samorząd pełni tu rolę pomocniczą. Pierwszym etapem prac powinno być opracowanie analizy stanu rolnictwa w gminie. W zależności od wynikających z analizy wniosków powinien zostać opracowany szczegółowy program restrukturyzacji.
Sposób realizacji	• Opracowanie raportu o stanie rolnictwa w gminie • Analiza możliwości gminy w zakresie rozwoju „niekonwencjonalnych" gałęzi rolnictwa • Analiza możliwości tworzenia grup producenckich

	• Opracowanie systemu wspierania restrukturyzacji gospodarstw rolnych
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Zwiększenie dochodów gospodarstw rolnych

Program rozwoju przetwórstwa	**20**
Treść zadania	Poprawa konkurencyjności lokalnego rolnictwa wymaga zwiększenia gminnej oferty o produkty przetworzone. Tworzenie grup producenckich, które będą dysponowały większymi ilościami płodów rolnych, może wpłynąć na powstanie możliwości przetwarzania na miejscu lokalnej produkcji. Pozwoli to zatrzymać w gminie część wpływów, które dotychczas przejmowali pośrednicy, a tym samym może podnieść opłacalność produkcji. Dodatkowe miejsca pracy mogą powstać również w usługach na rzecz rolnictwa.
Sposób realizacji	• Analiza możliwości rozwoju przetwórstwa w gminie • Opracowanie systemu wspierania działalności przetwórczej i usług „okołorolniczych” • Organizacja szkoleń i doradztwa
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Poprawa opłacalności produkcji rolnej • Nowe miejsca pracy

Program wspierania lokalnych inicjatyw gospodarczych	**21**
Treść zadania	Wspieranie powstawania małych firm jest najskuteczniejszym sposobem przeciwdziałania bezrobociu, jaki może prowadzić samorząd. Poza pozyskaniem inwestorów zewnętrznych warto popularyzować wśród mieszkańców wiedzę na temat indywidualnej działalności gospodarczej. Działalność edukacyjną i informacyjną, umożliwiającą zdobycie podstawowej wiedzy na temat prowadzenia własnej firmy, podstaw księgowości, uzyskiwania kredytów, marketingu itp. prowadzą różne instytucje (Urzędy Pracy, Ośrodki Doradztwa Rolniczego). Lokalne firmy tworzące nowe miejsca pracy powinny być objęte preferencjami podatkowymi.
Sposób realizacji	• Opracowanie gminnego programu preferencji dla osób i firm tworzących

	nowe miejsca pracy • Wdrożenie programu
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Nowe miejsca pracy

Program pozyskiwania środków finansowych na rozwój gminy	**22**
Treść zadania	Realizacja celów strategicznych w zakładanym czasie nie jest możliwa przy wykorzystaniu jedynie środków z budżetu gminy. Funkcjonuje szereg programów, które mogą wspierać różnorodne inicjatywy, zarówno samorządowe, jak i prowadzone przez działające w gminie organizacje pozarządowe. Konieczne jest więc zabieganie o środki zewnętrzne. Dla poprawy skuteczności takich starań gmina powinna posiadać zespół osób, które będą w stanie w sposób profesjonalny przygotować aplikacje o środki pomocowe oraz prawidłowo rozliczać prowadzoną inwestycję
Sposób realizacji	• Powołanie zespołu d/s pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój gminy • Szkolenia dla członków zespołu
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Pozyskanie środków zewnętrznych na rozwój gminy

Program współpracy z samorządami w kraju i za granicą	**23**
Treść zadania	Współpraca z innymi samorządami w kraju i za granicą powinna być stałym punktem działalności gminy. Wymiana doświadczeń pozwala wykorzystać rozwiązania wprowadzone i sprawdzone w innych gminach.
Sposób realizacji	• Utworzenie gminnego zespołu ds. współpracy z samorządami

	• Opracowanie oferty współpracy z innymi gminami • Nawiązanie kontaktów z wybranymi gminami
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Wspólne opracowywanie aplikacji o środki pomocowe na infrastrukturę przez kilka gmin • Nawiązanie kontaktów z „gminami partnerskimi”

Program promocji gminy	**24**
Treść zadania	Skuteczna promocja jest jednym z istotniejszych warunków osiągnięcia założonych celów strategicznych gminy. Oferta będzie różnorodna, zróżnicowane będą też grupy docelowe odbiorców. Niezbędny jest profesjonalizm, gwarantujący dotarcie odpowiedniej oferty w odpowiednim czasie i formie do dobrze zidentyfikowanej grupy zainteresowanych.
Sposób realizacji	• Utworzenie gminnego zespołu d/s promocji gminy • Opracowanie kompleksowego programu promocji • Wdrożenie programu
Podmiot realizujący	Rada Gminy Stromiec
Termin realizacji	2004 – 2018
Oczekiwane efekty	• Pozyskanie inwestorów • Rozwój turystyki i agroturystyki

CZĘŚĆ II
Plan zadań Gminy do 2018 r.

PLAN ZADAŃ GMINY STROMIEC DO ROKU 2018

Tematy, które zostały przedstawione w rozdziale „Harmonogramy realizacyjne najważniejszych zadań" definiują obszary działań niezbędnych do realizacji Misji oraz Celów Strategicznych Gminy. Na podstawie tych harmonogramów można zapisać szczegółowe zadania w poszczególnych obszarach.

Opisane w tym rozdziale propozycje zadań zawierają:

- **Treść zadania** - krótki opis zadania z określeniem oczekiwanych efektów realizacji
- **Termin realizacji** - przewidywany czas rozpoczęcia i zakończenia zadania, lub przedział czasowy, w którym dane zadanie powinno zostać zrealizowane.

- **Odpowiedzialny** - osoba lub instytucja koordynująca realizację zadania. Działania realizowane przez Urząd Gminy będą koordynowane przez Wójta Gminy. Dla zadań wykraczających poza zakres obowiązków gminy Wójt Gminy pełni rolę pomocniczą. Realizacja zadań będzie uzależniona od możliwości finansowych budżetu gminy oraz od pozyskania środków zewnętrznych.
- **Budżet** – rzeczywiste koszty zadań inwestycyjnych koszty określi przetarg. Dla zadań, których zakres będzie określony po opracowaniu programu koszty realizacji będą podane w programie. Część zadań będzie realizowana w ramach bieżącej działalności Urzędu Gminy, bez angażowania odrębnych środków.

  Niektóre zadania, ważne dla rozwoju gminy, należą do zakresu kompetencji samorządu powiatowego lub innych instytucji. O środki na realizację tych zadań powinny zabiegać wspólnie wszystkie zainteresowane jednostki.

- **Źródła środków** - potencjalne źródła środków finansowych na realizację zadania.

ZADANIE 1.1	Opracowanie i realizacja programu edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec Placówki oświatowe
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 1.2	Opracowanie i realizacja programu popularyzacji inwestycji proekologicznych
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2008
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 2.1	Opracowanie raportu o stanie bazy turystyczno-rekreacyjnej na terenie gminy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 2.2	Opracowanie i realizacja programu wspierania rozwoju bazy turystyczno-rekreacyjnej
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki inwestorów Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 3.1	Inwentaryzacja terenów pod zalesienia
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 3.2	Opracowanie harmonogramów zalesień
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Starostwo powiatowe Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki Starostwa Środki własne gminy
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 3.3	Realizacja harmonogramów zalesień
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2018

ODPOWIEDZIALNY	Starostwo powiatowe Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki starostwa powiatowego Środki rolników Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 4.1	Analiza możliwości budowy zbiorników retencyjnych na terenie gminy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2006
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 4.2	Realizacja zadań określonych w wyniku przeprowadzonej analizy
TERMIN REALIZACJI	2006 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 5.1	Opracowanie programu poprawy estetyki gminy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 5.2	Realizacja programu
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 6.1	Analiza możliwości rozbudowy bazy agroturystycznej i tworzenia gospodarstw ekologicznych na terenie gminy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 6.2	Opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania agroturystyki i ekologicznego rolnictwa

TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 7.1	Opracowanie harmonogramów inwestycji wodociągowych w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 7.2	Modernizacja stacji wodociągowej w Stromcu
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2007
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 7.3	Przebudowa sieci wodociągowej w Stromcu ul. Białobrzeska
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2007
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami
ZADANIE 7.4	Budowa sieci wodociągowych w Stromcu ul. Folwarczna, Warecka oraz w miejscowościach Nętne, Ksawerów Stary, Marianki, Stromiecka Wola, Piróg, Ksawerów Nowy, Podlesie, Kol. Sielce, Lipskie Budy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2007
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 7.5	Budowa sieci wodociągowych w miejscowościach: Niedabyl, Zachmiel, Stara Wieś, Pokrzywna
TERMIN REALIZACJI	2007 – 2010
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa

	Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 7.6	Budowa ujęcia wody, stacji uzdatniania wody oraz sieci wodociągowych w miejscowościach: Boże, Boska Wola, Krzemień, Biała Góra, Małe Boże, Ducka Wola, Nowa Wieś
TERMIN REALIZACJI	2008 – 2012
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 8.1	Opracowanie koncepcji kanalizacji gminy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 8.2	Budowa oczyszczalni ścieków (przepustowość 200 m^3/dobę) i sieci kanalizacyjnej (około 4 km) w Stromcu
TERMIN REALIZACJI	2006 – 2009
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 8.3	Budowa systemów kanalizacyjnych w miejscowościach na terenie gminy zgodnie z opracowaną koncepcją
TERMIN REALIZACJI	2007 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 8.4	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy
TERMIN REALIZACJI	2006 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec

BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 9.1	Analiza zapotrzebowania społecznego na gazyfikację w poszczególnych sołectwach
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 9.2	Budowa sieci gazociągowych na terenie gminy w miejscowościach, w których będzie odpowiednia liczba zainteresowanych
TERMIN REALIZACJI	2007 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 10.1	Analiza stanu sieci elektroenergetycznych w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 10.2	Opracowanie harmonogramów modernizacji i rozbudowy sieci elektroenergetycznych i oświetlenia ulicznego w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2006
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec Zakład Energetyczny
BUDŻET	Budżet określony po analizie stanu sieci
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki Zakładu Energetycznego

ZADANIE 10.3	Realizacja zaplanowanych działań
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Zakład Energetyczny Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki Zakładu Energetycznego
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 11.1	Opracowanie gminnego programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami
TERMIN REALIZACJI	2004
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec

BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 11.2	Realizacja zadań zaplanowanych w programie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2012
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Fundusze Ochrony Środowiska Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 12.1	Analiza stanu obecnego dróg w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 12.2	Modernizacja drogi krajowej nr 48
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	GDDK
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki GDDK Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 12.3	Modernizacja dróg powiatowych: ➢ Dobieszyn – Lipskie Budy ➢ Biała Góra – do granicy gminy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2007
ODPOWIEDZIALNY	Starostwo Powiatowe
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki Starostwa Powiatowego Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 12.4	Modernizacja dróg powiatowych: ➢ Stromiec - Podlesie ➢ Stromiec – Boska Wola ➢ Stromiec – Siekluki
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2010
ODPOWIEDZIALNY	Starostwo Powiatowe
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki Starostwa Powiatowego Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 12.5	Modernizacja dróg gminnych: ➢ Stromiec - Stromiecka Wola – 2,8 km ➢ Bobrek – Nętne – 1,8 km

	➢ Dobieszyn – Olszowa Dąbrowa – 2,1 km ➢ Kolonia Sielce –Lipskie Budy – 2,0 km
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2006
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 12.6	Modernizacja dróg gminnych: ➢ Podlesie Małe przez wieś ➢ Piróg – Mokry Las ➢ Stara Wieś – Pokrzywna ➢ drogi przez wieś Małe Boże ➢ Małe Boże – Nowa Wieś ➢ Sułków przez wieś ➢ Olszowa Dąbrowa przez wieś ➢ Olszowa Dąbrowa – Nijaków ➢ Podlesie – Grabowy Las ➢ Bobrek – Podgaj ➢ Matyldzin, Lipskie Budy przez wieś ➢ Kolonia Sielce przez wieś ➢ od drogi krajowej – Piertusin przez wieś ➢ od drogi powiatowej – Zachmiel przez wieś ➢ od drogi powiatowej – Ducka Wola ➢ przez Ksawerów Stary ➢ przez wieś Krzemień ➢ od Sielc do wsi Kosny (granica gminy) ➢ droga ze Stromieckiej Woli przez przys. Rzuść do Piroga ➢ Stromiec ulice: Poświętna, Dolna, Folwarczna, Stok, Łąkowa ➢ Dobieszyn ulice: Turystyczna, Polna, Leśna
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2012
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 13.1	Analiza stanu infrastruktury drogowej w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gmin

ZADANIE 13.2	Budowa chodników przy drogach krajowych i powiatowych w miejscowościach: ➢ Bobrek ➢ Boże ➢ Podlesie Duże ➢ Dobieszyn ➢ Ksawerów Nowy

	➢ Ksawerów Stary ➢ Sielce ➢ Stromiec - ul. Radomska - ul. Białobrzeska
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Starostwo Powiatowe GDDK
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki Starostwa Powiatowego Środki GDDK Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 13.3	Budowa chodników przy drogach gminnych w miejscowościach: ➢ Wola Stromiecka ➢ Stromiec ul. Piaski ➢ Stromiec ul. Nowa ➢ Małe Podlesie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 13.4	Budowa ścieżek rowerowych: ➢ Starodrzew Dobieszyński – Biała Góra ➢ Stromiec – Pietrusin – Stara Wieś – Pokrzywna – Biała Góra
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Nadleśnictwo Starostwo Powiatowe Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki Nadleśnictwa Środki własne powiatu Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 13.5	Budowa parkingów i miejsc biwakowych przy ścieżkach rowerowych
TERMIN REALIZACJI	2008 – 2015
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec

BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 14.1	Opracowanie raportu o sytuacji młodzieży w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2006
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 14.2	Opracowanie i realizacja programu organizacji wolnego czasu młodzieży
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec Placówki oświatowe
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 15.1	Analiza stanu obecnego bazy i wyposażenia placówek sfery społecznej
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 15.2	Opracowanie harmonogramów działań i realizacja zadań
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 15.3	Budowa sali gimnastycznej przy SP w Dobieszynie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 15.4	Modernizacja sali gimnastycznej i boiska w Stromcu
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2010
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa

	Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 15.5	Budowa kąpieliska w Białej Górze
TERMIN REALIZACJI	2007 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 16.1	Opracowanie analizy stanu bezpieczeństwa w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 16.2	Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania patologiom społecznym
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 16.3	Modernizacja bazy i wyposażenia jednostek OSP
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 17.1	Inwentaryzacja potencjalnych terenów inwestycyjnych
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 17.2	Aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania z uwzględnieniem planów inwestycyjnych
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony w wyniku przetargu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami

ZADANIE 18.1	Opracowanie i wdrożenie systemu zachęt dla inwestorów
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2006
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony po opracowaniu programu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 18.2	Podniesienie standardu obsługi inwestorów przez Urząd Gminy (certyfikat ISO)
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2010
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 19.1	Opracowanie raportu o stanie rolnictwa w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 19.2	Opracowanie programu wspierania procesów restrukturyzacji rolnictwa w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2006
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 19.3	Realizacja programu wspierania restrukturyzacji rolnictwa
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony po opracowaniu programu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki rolników Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 20.1	Analiza możliwości rozwoju przetwórstwa w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 20.2	Opracowanie programu wspierania rozwoju przetwórstwa w gminie
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2006

ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 20.3	Realizacja programu wspierania rozwoju przetwórstwa
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	Budżet określony po opracowaniu programu
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Fundacje i fundusze Środki rolników Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 21.1	Opracowanie gminnego systemu wspierania osób i firm tworzących nowe miejsca pracy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 21.2	Wdrożenie systemu
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 22.1	Powołanie gminnego zespołu ds. pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój gminy
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 23.1	Utworzenie gminnego zespołu ds. współpracy z samorządami
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 23.2	Opracowanie programu współpracy międzygminnej i realizacja programu
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018

ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej

ZADANIE 24.1	Utworzenie gminnego zespołu ds. promocji
TERMIN REALIZACJI	2004 – 2005
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy

ZADANIE 24.2	Opracowanie i realizacja programu promocji gminy
TERMIN REALIZACJI	2005 – 2018
ODPOWIEDZIALNY	Wójt Gminy Stromiec
BUDŻET	W ramach budżetu Urzędu Gminy
ŹRÓDŁA ŚRODKÓW	Środki własne gminy Środki mieszkańców Środki z budżetu państwa Środki Unii Europejskiej
UWAGI	Zadanie będzie realizowane etapami